

Verslag openbare ochtendvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 23 maart 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door mevrouw M. de Mul (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter Ingeborg Hornsveld, wethouder Susanne Schilderman, de leden Mariam Al-Saqaff (VVD), David Bosch (PVV), Bina Chirino (ChristenUnie), Mahaar Fattal (GroenLinks), Esma Kendir (Student & Starter), Chris Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), Juriaan Otto (EenUtrecht), Ralph Peters (D66), Anton Stam (Volt), Bert van Steeg (CDA), Mohamed Talhaoui (PvdA), Beldien van der Wilt (D66), de commissiegriffier Willemien Kok

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

1	Opening.....	1
2	Vaststellen van de agenda van 23 maart 2023.....	2
3	Vaststellen van ingekomen agenderingen	2
3.1	Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven.....	2
4	Verslagen	7
5	Toezeggingen/moties	7
6	Lijst ingekomen stukken	7
7	Debat Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden	7
7.1	Raadsbrief Gebiedsmanagement en gemeentelijke inzet bij verbetering van winkelgebieden	7

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen en iedereen die meekijkt welkom.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) laat weten dat haar partij wegens ziekte geen afvaardiging zal hebben bij het debat over Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden.

2 Vaststellen van de agenda van 23 maart 2023

5 **De voorzitter** geeft aan dat het debat over de buurconciërges wordt gevoerd met de resttijden van de vorige vergadering. Er stond toen 90 minuten voor, en hoewel er meer resttijd over was verzoekt ze de commissieleden om deze tijd in gedachten te houden. Vanaf het tweede debat wordt met nieuwe spreektijden gewerkt.

In de appgroep is gesproken over de begintijd van het debat over standplaatsen. De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Al-Saqaff om het voorstel toe te lichten

10 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) zegt dat er bij dat debat een aantal standplaatshouders aanwezig wil zijn. Ze wil dan ook een indicatie van de starttijd van dat debat doorgeven en stelt voor om dit op 13:30 uur te zetten.

De voorzitter geeft aan dat er in de appgroep een meerderheid voor dit voorstel was. Ze stelt dan ook voor om het debat over standplaatsenbeleid te beginnen om 13:30 uur. Er zijn geen bezwaren tegen dit voorstel dat daarmee is aangenomen.

15 Ze meldt verder dat, als het debat over buurtconciërges verloopt zoals gepland, er langer dan het gebruikelijke uur wordt geschorst. Als het debat langer duurt wordt de lunchtijd ingekort. Er is in ieder geval een half uur schorsing nodig voor de ondersteuning. Het debat over buurconciërges moet dan ook tussen 12:00 en 12:30 uur afgerond zijn. De griffie zal op social media melden dat het debat over standplaatsen om 13:30 uur begint.

20 De voorzitter meldt verder dat de commissie heeft besloten dat de burgemeester vanavond niet aanwezig hoeft te zijn bij het debat over het herstelplan alcohol. Daardoor kan dit debat direct na het debat over het standplaatsendebat plaatsvinden, en hoeft niet te worden gewacht tot 20:00 uur. Ze vraagt of de commissie daarmee akkoord is.

De heer Van Steeg (CDA) vermoedt dat het ingewikkeld wordt als dat debat midden op de dag start. Hij zal het debat zelf niet voeren en wil het eerst even checken.

25 **De voorzitter** stelt voor dat de heer Van Steeg dat checkt en vervolgens doorgeeft. Er zijn verder geen bezwaren tegen het direct doorgaan na het behandelen van het standplaatsenbeleid. Zodra de heer Van Steeg het heeft gecheckt geeft hij dat door aan de voorzitter.

De voorzitter vraagt of de commissie instemt met de agenda, en stelt deze vervolgens vast.

3 Vaststellen van ingekomen agenderingen

30 3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

35 **Mevrouw Chirino** (CU) laat weten dat haar partij één van de agenderende partijen is van agendapunt 10 over gebeds- en stilteruimtes op scholen in Utrecht. Zij wil een kanttekening plaatsen bij het signaal dat leerlingen wordt verboden om te bidden, zoals dat in de agenderende tekst staat. Door een miscommunicatie is dit niet bij de agenderingen genoemd, en zal het bij de behandeling van het agendapunt worden genoemd.

De voorzitter verwijst naar de bijlage Agenderingen. Er zijn twee raadsvoorstellen ontvangen. Het raadsvoorstel Technische aanpassingen verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht vraagt om een behandeltijd van 30 minuten in de commissievergadering van 20 april. De commissie stemt hiermee in.

40 Het tweede raadsvoorstel, Wijziging APV Utrecht 2010 Standplaatsen, vraagt om een behandeltijd van 150 minuten in de commissievergadering van 20 april.

De heer Bosch (PVV) vermoedt dat 150 minuten aan de krappe kant is. Verder zou hij voor de behandeling van dit voorstel een RIB en een technische RIB willen.

45 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) wil de uitkomst van het debat van vandaag afwachten, en vervolgens meedoen met de RIB of technische sessie.

Mevrouw Chirino (CU) steunt het voorstel van de PVV.

De voorzitter vraagt of dan wordt gedacht aan 120 minuten.

De heer Talhaoui (PvdA) steunt het voorstel van de PVV, als dat een RIB of technische sessie is. Beide lijkt hem niet nodig.

5 **De heer Bosch** (PVV) wil allebei, om in de technische sessie in te kunnen gaan op de technische vragen die zij hebben. Verder wil hij de ondernemers hierover horen en hen daarvoor voldoende tijd geven, zonder dit te vermengen met technische vragen.

10 **De heer Peters** (D66) begrijpt het voorstel van PVV, maar pleit er tegelijkertijd voor om de tijd goed in de gaten te houden. Het is niet wenselijk dat de raadsbehandeling van het onderwerp hierdoor veel vertraging oploopt. Als het goed past binnen de termijnen steunt D66 het voorstel.

De heer Bosch (PVV) zag dat de RIB-avond van 11 april nog leeg stond in de agenda. Er is dus nog voldoende tijd.

De voorzitter geeft aan dat dit klopt.

15 **De heer Van Steeg** (CDA) steunt het voorstel van PVV maar vindt het wel wat vreemd om na het debat van vandaag nog een technische sessie te gaan doen. Als dat nodig is wordt dat door zijn fractie gesteund. De RIB is sowieso een goed idee.

20 **De heer Stam** (Volt) vindt het lastig om over deze agendering te spreken aangezien er vanmiddag een uitgebreid debat over dit onderwerp plaatsvindt. De uitkomst van dit debat zal impact hebben op de agendering. Als er een voorstel tot aanpassing volgt dan moet dat ook in het RV terugkomen, of er wordt een RV besproken waarvan al bekend is dat het niet gesteund wordt. Volt steunt het voorstel van PVV en geeft aan dat de RIB ook in mei mag plaatsvinden. Aan de andere kant begrijpt hij de urgentie die D66 uitspreekt.

De voorzitter vraagt hoe de andere fracties over verplaatsing van de RIB naar mei denken.

25 **Mevrouw Al-Sagaff** (VVD) vindt het belangrijk om de tijd te nemen om het goed uit te zoeken. Als er vertraging is, dan is dat maar zo. Ze steunt de PVV.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) heeft liever dat het debat wordt afgewacht voordat er termijnen worden besproken. Dat hangt van de uitkomst van het debat af. Ze vindt mei te laat.

De heer Bosch (PVV) kan zich in beide vinden als het maar goed gebeurt.

De heer Talaoui (PvdA) sluit zich aan bij het voorstel om de tijd te nemen. Mei is goed.

30 **De heer Stam** (Volt) vraagt of het mogelijk is om eerst het debat hierover te voeren, en daarna een beslissing te nemen over het moment van deze agendering.

De voorzitter antwoordt dat het raadsvoorstel sowieso wordt besproken in de raad. De exacte tekst daarvan kan nog worden aangepast.

35 **De heer Stam** (Volt) begrijpt dat, maar het is de vraag wanneer het wordt geagendeerd. Er moet worden gekozen tussen april en mei. Daarover kan een beter besluit worden genomen na het debat van vanmiddag.

De heer Peters (D66) vindt dat een goed idee. Hij stelt voor om bij het begin van het avonddeel een procedureel moment in te voegen waarin hierover wordt besloten.

40 **De voorzitter** merkt op dat er 's avonds vaak andere commissieleden zijn die het debat voeren. Dat zou betekenen dat commissieleden terug moeten komen voor alleen het procedureel moment.

De heer Peters (D66) vraagt wat de voorzitter voorstelt.

De voorzitter zegt dat ze eerst de reacties wil inventariseren, en vervolgens een voorstel aan de orde wil stellen.

De heer Bosch (PVV) stelt voor direct na het debat om over het moment van agendering van de RIB te besluiten.

5 **De voorzitter** laat weten dat dat ook het voorstel van de heer Stam is.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) steunt dit voorstel.

De voorzitter concludeert dat er een RIB en een technische sessie zal worden georganiseerd, en dat er na het debat besproken wordt wanneer deze worden geagendeerd.

Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan dat ze nog een andere agendering in wil brengen.

10 **De voorzitter** vraagt eerst om toestemming voor wat ze zojuist zei. Dit wordt beaamd.

De heer Stam (Volt) merkt op dat hij zich aansluit bij de agendering van de RIB en vraagt of dat nu wordt geïnventariseerd of op een later moment.

15 **De voorzitter** inventariseert de instemming met het voorstel voor een RIB. PvdA, Volt, CU, GroenLinks, CDA, D66, EenUtrecht, PVV en Student & Starter stemmen hiermee in. De voorzitter vraagt of de RIB 60 minuten of langer moet duren.

De heer Peters (D66) geeft aan dat als er ook een technische sessie komt, het stuk van het college niet meer tijdens de RIB behandeld hoeft te worden. Dan zou 60 à 75 minuten volstaan.

20 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) meldt dat er eerder een informatiebijeenkomst met standplaatshouders was. Er waren toen veel van hen aanwezig. Ze stelt voor om 90 minuten te reserveren om goed naar hen te kunnen luisteren. Ze kijkt naar de heer Bosch, aangezien het zijn agendering is.

De voorzitter laat weten dat ze ook voor goed luisteren is, maar van mening is dat niet alle standplaatshouders het woord hoeven te krijgen. Er zullen vast vertegenwoordigers zijn.

25 **De heer Bosch** (PVV) vindt dat zoveel mogelijk mensen hun zegje moeten kunnen doen. Hij is voor het reserveren van 90 minuten.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) sluit zich aan bij D66 en stelt 75 minuten voor.

Mevrouw Chirino (CU) sluit zich daar ook bij aan.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) is ook voor 75 minuten.

30 **De voorzitter** concludeert dat er veel om 75 minuten wordt gevraagd omdat er ook een aparte technische sessie komt.

De heer Van Steeg (CDA) wil niet te principieel doen over een kwartier. Hij kan zich voorstellen dat 90 minuten nodig zijn om mensen goed te kunnen horen, maar vindt het geen halszaak.

De voorzitter wijst erop dat er tijdens het debat geen spreektijd is voor de standplaatshouders. Ze vraagt of dit nu moet worden besloten of na het debat.

35 **De heer Stam** (Volt) zegt dat de tijd voor een RIB normaliter erg belangrijk is omdat er na die tijd direct moet worden gestopt. In dit geval zijn het de enige twee onderwerpen op de agenda. Er zit dus minder tijdsdruk op. Wat hem betreft wordt er nu geen half uur gedebatteerd over of er een kwartiertje bijkomt.

40 **De voorzitter** vindt dit een goed idee en gaat uit van 75 minuten en een technische sessie. Ze geeft mevrouw Van der Wilt het woord voor nieuwe agenderingen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) wil een debat over het Actieplan MBO in samenhang met de Aanpak inclusieve stagemarkt agenderen. De Aanpak inclusieve stagemarkt is al ontvangen, het Actieplan MBO wordt aan het eind van deze maand aangeleverd. Ze stelt voor om deze voor de zomer te bespreken. Daarvoor is steun van GroenLinks, PvdA, CDA en Student & Starter.

5 **De voorzitter** constateert dat ook VVD, Volt en Bij1 dit voorstel steunen. Ze vraagt om een verdere inhoudelijke toelichting op de agendering.

10 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) licht toe dat ze over beide documenten met de wethouder in gesprek wil over de ambities die in deze plannen staan en hoe deze in het licht staan van eerdere debatten die over dit onderwerp gevoerd zijn. Omdat het Actieplan nog niet is ontvangen kan ze nu niet meer dan deze globale omschrijving geven. Wethouder De Vries is wethouder MBO, de Aanpak inclusieve stagemarkt valt onder wethouder Voortman. Ze vraagt de commissie of alleen wethouder De Vries moet worden uitgenodigd of ook wethouder Voortman. Voor D66 is wethouder De Vries voldoende.

15 **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) geeft aan dat er de vorige keer dat er een onderwijsdebat werd gevoerd dat MBO raakte een probleem in de beantwoording ontstond omdat de wethouder MBO er niet bij was. Ze stelt dan ook voor om beide wethouders uit te nodigen.

De voorzitter concludeert dat zowel wethouder Voortman als De Vries worden uitgenodigd.

De heer Otto (EenUtrecht) steunt het voorstel eveneens.

De voorzitter vraagt naar de gewenste behandeltijd.

20 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) stelt voor om hier 120 minuten voor te reserveren.

De voorzitter vraagt of hier reacties op zijn. Er zijn geen reacties. De behandeltijd wordt vastgesteld op 120 minuten.

25 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) meldt dat een aantal partijen, waaronder D66, behoefte heeft aan een technische sessie naar aanleiding van de brief over de situatie bij de bibliotheek. De RIB-avonden van 11 en 18 april zouden daarvoor gebruikt kunnen worden.

De voorzitter constateert dat CU, VVD, CDA, Volt, Student & Starter hiermee instemmen.

De heer Van Steeg (CDA) sluit hier graag bij aan en kan zich voorstellen dat het onderwerp wordt geagendeerd voor de volgende commissie.

De voorzitter vraagt aan mevrouw Van der Wilt of zij hiermee kan instemmen.

30 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) twijfelt over de vraag of dit een apart debat moet worden, of dat dit meegenomen kan worden naar de Voorjaarsnota.

De voorzitter vraagt naar de gewenste behandeltijd.

Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan dat een uur voldoende moet zijn voor deze technische sessie.

35 **De voorzitter** vraagt naar de behandeltijd van het debat.

De heer Van Steeg (CDA) wil dit onderwerp nog voor de Voorjaarsnota behandelen en stelt voor om hier 90 minuten voor te reserveren.

40 **De heer Stam** (Volt) vraagt voor welke commissie dit wordt geagendeerd. 11 April is zojuist vol gepland dus dan wordt het 18 april. De commissie is twee dagen daarna en de volgende commissie is in juni.

Mevrouw Van der Wilt (D66) hoort een voorkeur voor de technische sessie op 11 april en de week erop de behandeling in de commissie.

De heer Van Steeg (CDA) geeft aan dat de technische sessie niet op een RIB-avond hoeft plaats te vinden.

5 **De voorzitter** bevestigt dat dat ook op een ander moment kan zijn.

De heer Stam (Volt) constateert dat het dan gaat overlappen met de RIB's die de PVV zojuist heeft geagendeerd over het standplaatsenbeleid.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) wil voorkomen dat andere dagen in de week worden volgepland met technische sessies. Ze stelt voor om eerst te kijken of er een dinsdag gevonden kan worden.

10 **De voorzitter** laat weten dat daarnaar gestreefd wordt.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of geïnventariseerd kan worden wie mee-agendeert met het debat- en behandeltijdvoorstel van de heer Van Steeg.

De voorzitter constateert instemming van Student & Starter, GroenLinks, Volt, D66, PvdA, EenUtrecht, CU en VVD. Ze vraagt naar de gewenste behandeltijd.

15 **De heer Van Steeg** (CDA) vroeg om 90 minuten, maar stelt voor om iets meer tijd te nemen gezien het aantal fracties dat mee-agendeert.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat 90 minuten inderdaad genoeg zou moeten zijn, ook gezien het feit dat een breder gesprek zal plaatsvinden bij de behandeling van de Voorjaarsnota.

De voorzitter constateert instemming met 90 minuten.

20 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) stelt voor om na het zomerreces een RIB te organiseren over onderwijshuisvesting. D66 sluit hierbij aan. Ze vraagt of ook andere partijen hierbij aan willen sluiten.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) vraagt waarom GroenLinks deze RIB voorstelt.

25 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) licht toe dat een groot deel van het onderwijsbudget wordt uitgegeven aan de huisvesting van scholen. Dit is vaak niet voldoende. Het huidige meerjarenperspectief loopt tot en met 2025. Er worden nu gesprekken gevoerd met schoolbesturen over een nieuwe meerjarenstrategie. Het zou goed zijn om meer informatie op te halen zodat het debat goed gevoerd kan worden.

30 **De voorzitter** constateert dat Volt, CDA en EenUtrecht hierbij aansluiten. Ze stelt voor om prioriteiten te stellen, want er staan nu een heleboel agenderingen. Voor de commissie van 20 april staat een raadsbrief Stand van zaken ondernemers centraal geagendeerd. Wellicht kan die onderaan de prioriteitenlijst worden gezet. Ze geeft het woord aan de griffier.

35 **De griffier** zegt dat bekeken moet worden of het allemaal op de agenda past. Het zou handig zijn als de commissie aangeeft welke onderwerpen in ieder geval behandeld moeten worden. Er was al een debat van 90 minuten over de raadsbrief Stand van zaken ondernemers centraal. Zojuist is het raadsvoorstel APV van 120 minuten besproken, het raadsvoorstel Verordening huisvesting scholen van 30 minuten, MBO 120 minuten en Bibliotheek van 90 minuten. Het zou de voorzitters en de griffie bij het opstellen van de agenda helpen om een prioritering te kennen.

De voorzitter vraagt welke onderwerpen zeker aan bod moeten komen.

40 **De heer Van Steeg** (CDA) geeft aan dat de bibliotheek, gezien de Voorjaarsnota, in ieder geval aan bod moet komen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of de optie daarna de Veegcommissie is, of is er nog een optie tussen. MBO heeft geen haast, maar ze wil het wel graag voor de zomer behandelen.

De voorzitter laat weten dat de reguliere commissie op 1 juni plaatsvindt. Ze constateert dat de bibliotheek voorrang moet krijgen, en de standplaatsen ook hoewel die later verder besproken worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vermoedt dat er wel draagvlak is om het MBO-onderwerp naar juni te verplaatsen.

De voorzitter constateert dat daar instemming voor is.

Mevrouw Al-Sagaff (VVD) laat weten dat de VVD mee-agendeert met de RIB over onderwijshuisvesting.

4 Verslagen

De voorzitter laat weten dat er tekstuele opmerkingen zijn ontvangen van Volt. Die zijn verwerkt maar het aangepaste verslag is nog niet ontvangen. Het verslag wordt de volgende keer vastgesteld.

5 Toezeggingen/moties

De voorzitter constateert dat er geen vragen zijn over de lijst van toezeggingen en moties, en stelt de lijst vast.

De heer Stam (Volt) geeft aan dat opviel dat veel toezeggingen, die het afgelopen half jaar zijn afgedaan, nog steeds op de lijst staan. Hij vraagt om een lijst met actuele toezeggingen voor de volgende commissie.

De griffier laat weten dat als de commissie akkoord is met alles wat door het college is aangemerkt als afgedaan, die onderwerpen van de lijst zullen worden afgevoerd.

De heer Stam (Volt) merkt op dat dat altijd wordt besloten. Die onderwerpen hadden dus al verwijderd kunnen zijn.

De griffier antwoordt dat als het er de vorige keer ook zo op stond, dan hadden ze er inderdaad af kunnen zijn. Die onderwerpen zullen er nu worden afgehaald.

6 Lijst ingekomen stukken

De voorzitter laat weten dat er geen ingekomen stukken zijn.

7 Debat Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden

7.1 Raadsbrief Gebiedsmanagement en gemeentelijke inzet bij verbetering van winkelgebieden

De voorzitter geeft aan dat de fracties van VVD, CU, CDA, Student & Starter, GroenLinks, EenUtrecht en PvdA een debat willen over inzet van de gemeente met betrekking tot de winkelgebieden, de betrokkenheid van ondernemers(verenigingen) hierbij en over de eventuele rol hierin door de buurtconciërges. Op verzoek van de raad heeft het college een aanvullende brief gestuurd. Deze brief van 14 maart over Gebiedsmanagement is aan de agenda toegevoegd. Dit onderwerp wordt in één termijn besproken, voor dit debat zijn de resttijden van de vorige vergadering beschikbaar en de beoogde behandeltijd is 90 minuten.

De voorzitter geeft het woord aan de VVD.

5 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) geeft aan dat men geniet van een fijn, mooi en schoon winkelgebied. Ook buurtconciërges dragen bij aan de leefbaarheid, gezelligheid en verbondenheid binnen een gebied. Daarvoor spreekt zij haar waardering uit. De VVD vraagt zich af wie bepaalt of een buurtconciërge operationeel, tactisch of strategisch opereert. Verder wordt gevraagd wat het college ervan vindt dat buurtconciërges taken op zich nemen die ook gemeentelijke taken zijn, zoals veiligheid. Daardoor gaat het budget van ondernemersverenigingen niet op aan dingen die zij eigenlijk belangrijk vinden voor hun eigen winkelgebied.

Mevrouw Chirino (CU) stelt dat ondernemers hierdoor zelf kunnen bepalen wat zij belangrijk vinden en wat zij voorrang geven. Dat is juist fijn voor de ondernemers.

10 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) antwoordt dat ze de aanname begrijpt. Stel echter dat een ondernemersvereniging behoefte heeft aan meer veiligheid en de gemeente levert dat niet, dan moeten ze dat zelf gaan organiseren. De ondernemers moeten zich juist bezighouden met de uitstraling en het aantrekkelijker maken van het winkelgebied.

15 **Mevrouw Chirino** (CU) stelt dat het gaat om éxtra inzet op veiligheid, naast de reguliere inzet. Als de ondernemers daar behoefte aan hebben, kunnen ze dat zelf regelen. Dat lijkt haar juist goed.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zegt dat zij hopen dat die extra inzet niet nodig is. Ze haalt het voorbeeld van het schoonhouden van stoepen aan: goed dat ondernemers zich hiervoor in willen zetten maar eigenlijk zou de gemeente de openbare ruimte schoon en netjes moeten houden. Ze vraagt wat de wethouder ervan vindt dat de ondernemers deze taak op zich nemen.

20 **Mevrouw Chirino** (CU) verbaast zich erover dat de VVD zegt dat de overheid dit beter moet doen. Ze vindt het juist mooi dat de ondernemers dit met elkaar oppakken.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) antwoordt dat sommige taken overheidstaken zijn. Het onderhouden van de openbare ruimte hoort daarbij. Dat moet goed gebeuren.

25 **De heer Peters** (D66) is eveneens verrast door de opmerking van de VVD en vraagt of horeca-ondernemers dan een gemeentelijke beveiliging voor de deur zouden moeten hebben.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) antwoordt dat een beveiliging gaat over wat er binnen gebeurt. Ze pleit ervoor dat ondernemers zich bezig kunnen houden met ondernemen en het schoon, netjes en aantrekkelijk houden van hun eigen gebied.

30 **De heer Peters** (D66) mist de liberale gedachte. Een ondernemer moet zijn omgeving tot een straal van 25 meter schoonhouden. Hij vraagt of de VVD die verantwoordelijkheid ook wil wegschuiven.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) refereert aan het verwijderen van duivenpoep en kauwgom in de openbare ruimte. Daar gaat een ondernemer niet over. Die gaat over het aantrekkelijk houden van het hele winkelgebied.

35 **De heer Peters** (D66) is het daarmee eens. Het voorstel van de VVD is echter dat een ondernemer alleen zijn eigen afval opruimt en de openbare afval van duivenpoep en kauwgom laat liggen voor de gemeente.

40 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) antwoordt dat ondernemers bezig moeten zijn met ondernemen. De gemeente moet zijn verantwoordelijkheid nemen voor de openbare ruimte. Ze vraagt zich af hoe de balans is, aangezien ze signalen ontvangt van ondernemers die aangeven veel taken te verrichten die ze van de gemeente hadden verwacht.

45 **De heer Van Steeg** (CDA) deelt de analyse van de VVD dat er via de buurtconciërge veel op het bordje van de ondernemers komt te liggen. Hij vraagt of de VVD het eens is met de stelling dat er een striktere scheiding zou moeten liggen tussen de taken van de buurtconciërge en de gemeentelijke taken.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vindt dat logisch. Buurtconciërges worden nu voor een groot deel door de ondernemers betaald. Zij mogen hun belangrijke rol zeker pakken, en dat mag gescheiden worden van de taken die zij zojuist als gemeentelijke taken heeft benoemd.

5 Zij vervolgt haar bijdrage door aan te geven dat het college op korte termijn komt met de invulling van de inzet voor 2023. Na dit jaar stopt de extra inzet. Aan de wethouder vraagt de VVD wat ervoor nodig is om de extra inzet voor kwetsbare gebieden structureel te borgen. De VVD vindt het van belang dat kwetsbare gebieden zich kunnen blijven ontwikkelen. Verder viel het de VVD op dat er een verschil is in de definitie van een buurtconciërge tussen het Ondernemersfonds Utrecht en de gemeente. Aan de wethouder wordt gevraagd of daar een lijn in kan worden
10 getrokken om verwarring te voorkomen.

De voorzitter geeft het woord aan de CU.

Mevrouw Chirino (CU) zegt dat de CU staat voor een economie voor mensen. Een sterke lokale en regionale economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De coronacrisis heeft voor veel inwoners duidelijk gemaakt hoe belangrijk deze lokale ondernemers
15 zijn voor het straatbeeld. Het MKB is onmisbaar en de CU hecht nog steeds waarde aan de boodschap 'Koop lokaal'. De CU is blij met de inzet op buurtconciërges en winkelgebieden. De CU vindt het goed om te zien dat ondernemers hebben ingezet op resultaten voor vitale winkelgebieden. In de raadsbrief staat een aantal lessen, aandachtspunten en vervolgacties. Daar wil de CU kort bij stilstaan. Ten eerste vraagt zij hoe het zit met de doorlooptijd van
20 subsidieaanvragen en of die is gewijzigd. Dit gezien het achterblijven van de hoeveelheden en omvang van de aanvragen in 2022. Aan de wethouder wordt gevraagd waarom dit niet is gewijzigd en verzocht om dit wel te doen. Ten tweede stipt de CU het signaal aan dat ondernemers weinig interesse tonen in de verhuisregeling. Gezien het lage percentage vindt de CU dit helder en onderschrijven zij de beslissing van het college om die middelen in te zetten voor
25 verbetering van de winkelgebieden. Maar met betrekking tot de overige maatregelen is in de financiële stand van zaken ook slechts 67% besteed. Aan de wethouder wordt gevraagd of dit ook een beperkte interesse aantoont of dat er hulpvragen van ondernemers blijven liggen. Verder is in de brief geformuleerd dat het brede proces van vergunningverlening bij bouwplannen van wooneenheden boven winkelpanden niet optimaal verloopt, en zelfs ongewenst stagneert. De CU
30 wil hier graag nader op ingaan bij de samenwerkingsaanpak MMM. Deze was verwacht in Q1. Er wordt gevraagd wanneer deze ter bespreking wordt aangeleverd. Overigens vindt de CU dat bij leegstand niet per definitie moet worden ingezet op woningen of kantoren, maar dat winkelgebieden vooral nieuw leven ingeblazen kunnen worden door te kijken naar welke bredere voorzieningen er nodig zijn in de wijken en daarop in te zetten.

35 **De heer Peters** (D66) vraagt of de CU voor een goede mix van woningen, ondernemers en brede voorzieningen in winkelgebieden is.

Mevrouw Chirino (CU) beaamt dit. In de vorige raadsbrief was vermeld dat er vooral werd ingezet op woningen, kantoren en supermarkten. De CU vond dit iets te nauw, kijkend naar wat wijken nodig hebben. Daarom wordt gevraagd om daar breder naar te kijken.

40 Ze vervolgt haar bijdrage met een vraag over de continuering en uitbreiding van de in de raadsbrief genoemde zes winkelgebieden. In eerdere oproepen van raadsleden zijn er ook andere gebieden genoemd. Een aantal daarvan wordt nu door het college opgepakt in de continuering, maar de redentatie vindt CU wat kort door de bocht. Voor de eerste zes is de argumentatie uitgebreid gedaan in de raadsbrief. De CU vraagt de wethouder nader te motiveren waarom het
45 naar deze vier gebieden wordt uitgebreid.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de aanpak van winkelgebieden broodnodig blijft, zeker na klappen die zijn gevallen in de coronaperiode. Dit heeft veranderingen teweeg gebracht in consumentengedrag. Ook in de huidige economische omstandigheden zijn er enorme uitdagingen
50 waardoor de lage marges erg onder druk staan. Winkelgebieden moeten aantrekkelijk blijven en plekken zijn waar mensen graag willen komen. Gezien de ontwikkelingen in de retail is het echt nodig dat de gemeente daarin een been bijtrekt, en gelukkig gebeurt dat ook. Van het CDA mag

dat nog wel iets meer. Zij hebben niet voor niets de motie ingediend over de TONK-gelden. Helaas gaat er ook nog een aantal dingen mis. Vandaag was in het nieuws dat veel ondernemers stoppen door de administratieve lastendruk. Het is zorgelijk dat dat juist een reden is waarom de verhuisregeling niet van de grond komt. Het CDA vraagt de wethouder wat zij kan doen om die administratieve last te verlagen, en de regelingen die er zijn daadwerkelijk terecht te laten komen bij de ondernemers. Ten tweede sluit het CDA aan bij de CU, en vraagt hoe de keuze voor de winkelgebieden is onderbouwd. Daarbij vraagt het CDA welke ruimte er nog is om daarin te investeren. Het CDA vindt de discussie over de buurtconciërges heel relevant om duidelijk te krijgen wie welke verantwoordelijkheid neemt. Zoals de VVD aangaf neemt de ondernemer nu taken over die eigenlijk bij de gemeente liggen. In veel winkelgebieden dreigt de buurtconciërge een soort manusje-van-alles te worden, en dat is niet de bedoeling.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) stelt dat er aan inwoners wordt gevraagd om bij te dragen aan de schoonheid en veiligheid van de stad. Ze vraagt het CDA waarom er een uitzondering moet worden gemaakt voor ondernemers.

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat er geen uitzondering voor ondernemers moet worden gemaakt, maar dat de basisdingen op dat vlak nog niet op orde zijn. Daar moet de gemeente zijn verantwoordelijkheid nemen. Het is niet aan de buurtconciërges om dat op te lossen.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) deelt de mening dat grote problematiek niet bij buurtconciërges kan liggen. Vaak leunt de gemeente echter op sleutelpersonen, zoals buurtconciërges, voor signalering van hulp bij de aanpak van problemen. Zij vraagt of het dan niet juist goed is dat zij actief blijven op deze problematiek.

De heer Van Steeg (CDA) geeft aan dat het voor signaleringen heel goed is. Wat er nu echter gebeurt is dat ondernemers betalen voor wat gemeentelijk beleid zou moeten zijn. Dat wil het CDA voorkomen. Door de richting die het college nu lijkt te kiezen, de verbreding van het concept 'buurtconciërge', lijkt het allemaal onder die buurtconciërge te vallen. Dat is niet wenselijk. De buurtconciërge moet, gefinancierd door en onder verantwoordelijkheid van de ondernemers, zorgen voor een aantrekkelijk winkelgebied. De gemeente moet het 'schoon, heel en veilig' garanderen. Die rol wordt nu niet altijd door de gemeente opgepakt.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) constateert dat GroenLinks en het CDA anders kijken naar de rol die ondernemers in de stad spelen. Wat GroenLinks betreft moeten ondernemers financieel bijdragen als zij geld verdienen aan Utrecht.

De heer Van Steeg (CDA) hoopt dat GroenLinks het gevaar ziet dat door die rol van de buurtconciërges de rol van de gemeente wordt uitgekleeft en er een grotere nadruk op de rol van de ondernemers wordt gelegd. Dat is juist in deze tijd onwenselijk. Dat betekent dat er een verdere verschraving van de winkelgebieden in Utrecht zal plaatsvinden, en dat moet worden voorkomen.

De heer Peters (D66) vraagt of het CDA vindt dat de buurtconciërge korte lijnen met de gemeente moet hebben, zodat er snel kan worden gehandeld.

De heer Van Steeg (CDA) kan zich voorstellen dat de buurtconciërge uiteindelijk die rol speelt. Dat zou een goede invulling zijn. Wat er nu wordt geconstateerd is dat de buurtconciërge dingen gaat oplossen die eigenlijk op het bordje van de gemeente liggen. De buurtconciërge wordt in eerste instantie door de ondernemers gezamenlijk ingezet om te zorgen voor een aantrekkelijk winkelgebied. Als deze ook nog een signalerende functie kan hebben, is dat mooi.

De heer Peters (D66) geeft aan dat hij de heer Van Steeg dan goed begrijpt.

De heer Van Steeg (CDA) hoopt dat D66 dan ook de mening deelt dat de richting die het college nu kiest de dreiging met zich meebrengt dat de buurtconciërge meer gaat doen dan de functie zoals hij die zojuist beschreef. Dat vindt het CDA onwenselijk.

De heer Talhaoui (PvdA) vraagt naar een concreet voorbeeld van activiteiten die de ondernemers moeten doen omdat de gemeente het laat liggen.

De heer Van Steeg (CDA) noemt de vergroening van Rotsoord en de behoefte aan branchedifferentiatie van de Amsterdamsestraatweg.

Hij beëindigt zijn bijdrage met de aanbeveling om ervoor te zorgen dat de rol van de buurtconciërge beperkt blijft. Als er extra dingen nodig zijn moet de gemeente die taken oppakken, niet door een bredere beschrijving van de rol van de buurtconciërge. Zorg dat de aansluiting met de ondernemers sneller geactiveerd kan worden.

De voorzitter geeft het woord aan GroenLinks.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) zegt dat haar partij erg blij is met de inzet op vitale winkelgebieden, want dit zijn veelal plekken waar de stad bruist. De samenwerking met ondernemers en tussen ondernemers onderling is wat GroenLinks betreft een mooi voorbeeld van zeggenschap en verantwoordelijkheid over de stad. Ondernemersverenigingen, ondernemersfonds en buurtconciërges zijn allemaal manieren waarop ondernemers zeggenschap uitoefenen over de eigen leefomgeving en verantwoordelijkheid nemen voor de stad. Het zijn allemaal manieren waarop de stad schoon en veilig blijft. In het kader van die zeggenschap vraagt GroenLinks of alle ondernemers die actief zijn in het gebied van de ondernemersvereniging even goed meekomen en kunnen meebeslissen. Zo niet, kan de gemeente er dan iets aan doen om te verzekeren dat de ondernemers die nu net zo goed meekomen wel gebruik kunnen maken van hun zeggenschap. Verder geef het college aan dat, zolang er nog middelen over zijn, het faciliteren van de buurtconciërges wordt gecontinueerd. GroenLinks vraagt zich af of dat logisch is aangezien ondernemersverenigingen zelf vaak uit het ondernemersfonds winkelgebiedmanagement financieren. Zij stelt voor om de resterende middelen voor iets anders in te zetten, bijvoorbeeld het toevoegen van nieuwe winkelgebieden of inzet op projectbasis. Tenslotte sluit GroenLinks zich aan bij de vraag van de CU over het toevoegen van nieuwe gebieden. GroenLinks vraagt om een uitgebreidere onderbouwing daarvan.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) vraagt of GroenLinks het met de VVD eens is dat de ondernemers zelf al zware lasten hebben, het de afgelopen tijd zwaar hebben gehad, zelf al veel bijdragen maar niet alles kunnen oppakken en financieren. Zij vraagt of GroenLinks vindt dat de buurtconciërges een specifieke rol horen te hebben en dat de gemeente haar rol moet pakken.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) is het daar zeker mee eens. Tegelijkertijd zijn zij, net als de inwoners van Utrecht, deel van de stad en moeten zij daar ook iets voor doen. Dat doen zij ook en GroenLinks vindt het mooi dat het college vertrouwen heeft in wat ondernemers zelf kunnen bijdragen aan hun buurt. Wat GroenLinks betreft is de balans nu okay.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) merkt op dat het een glijdende schaal lijkt te worden. De buurtconciërges zijn op operationeel en tactisch niveau actief en hun taken schijnen zich te verbreden. Zij vraagt of GroenLinks niet bang is dat straks alles op het bordje van de ondernemers valt, en dat er nu op de rem getrapt moet worden. Daar waar de gemeente aan zet is, zoals op het vlak van openbare ruimte en veiligheid, moet de gemeente haar verantwoordelijkheid nemen. De rest kan bij de ondernemers gelaten worden via de buurtconciërges.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) deelt de analyse van de glijdende schaal niet. Zoals zij al aangaf wordt van de inwoners veel gevraagd als bijdrage aan de stad. Er wordt met sleutelpersonen en buurvaders gewerkt – allemaal mensen die zich vrijwillig inzetten voor de veiligheid en leefbaarheid van de stad. Aan ondernemers moet ook worden gevraagd om dat te doen.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) geeft aan dat er al best veel aan de ondernemers wordt gevraagd. Tegelijkertijd doen zij al veel om de winkelgebieden aantrekkelijk te houden, bijvoorbeeld door het plaatsen van plantenbakken en sfeerverlichting. Er moet voor worden gewaakt dat niet alles bij hen wordt neergelegd. Bovendien moet worden voorkomen dat de gemeente grip hierop verliest.

De voorzitter geeft het woord aan EenUtrecht.

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan zijn partij in eerste instantie een ander beeld had bij buurtconciërges, namelijk mensen die via de gemeente gesubsidieerd inzetbaar zijn rondom ondernemers. Uit het gesprek met het OfU heeft EenUtrecht opgemaakt dat zij er trots op zijn dat

veel ondernemers vanuit hun eigen verenigingen heel wezenlijk werk doen. Een Utrecht kreeg niet de indruk dat ze ten onder gaan aan een zwaar takenpakket dat bij de overheid zou moeten liggen. Hij begreep dat het fonds oorspronkelijk is ontstaan vanuit de wens om meer aan veiligheid te doen. Dit laat onverlet dat de overheid bepaalde verantwoordelijkheden heeft. De heer Otto vraagt of er wat aan de benaming van 'buurtconciërges' kan worden gedaan. Hij benadrukt tenslotte dat wat in de raadsbrief staat eigenlijk te danken is aan de inzet van ondernemers en niet zozeer aan het beleid van de gemeente.

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

De heer Talhaoui (PvdA) zegt dat de partij na jarenlange inzet voor leefbare winkelgebieden en betrokken buurtconciërges blij is met deze aanpak van de kwetsbare winkelgebieden. Hij constateert dat er in de raadsbrief veel zit wat er dankzij eerdere moties is gekomen, bijvoorbeeld de aanpak van het mooier maken van de binnenstad van Utrecht, intensieve inzet op winkelgebieden en de financiering daarvan met het BSSP, en nu de uitbreiding met vier winkelgebieden. De aanpak is belangrijk voor de werkgelegenheid, leefbaarheid en vitaliteit in die wijken. Bovendien worden op die manier de voorzieningen in de wijk behouden. De PvdA sluit aan bij de vragen van CU en CDA over de keuze voor deze winkelgebieden. Volgens de PvdA worden winkelcentrum Marco Pololaan of Rijnbaan gemist. Deze gebieden zijn minstens zo kwetsbaar. Er wordt daar ook onveiligheid en overlast ervaren, en een niet zo nette openbare ruimte. Aan de wethouder wordt gevraagd of de aanpak winkelgebieden zo veel mogelijk kan worden gecombineerd met de buurt- en wijkaanpak. Verder ziet de PvdA het liefst in de meest kwetsbare buurten een soort buurtconciërge die ook als ogen en oren in de wijk kunnen fungeren, en vraagt de wethouder hoe zij dit ziet. De PvdA sluit zich tenslotte aan bij de vraag van de VVD over verlenging van de inzet na dit jaar.

De heer Van Steeg (CDA) kan zich voorstellen dat de PvdA vraagt om een buurtconciërge in de meest kwetsbare winkelgebieden, maar het lastige daar is dat de ondernemers er vaak niet zelf mee komen. Hij vraagt of de PvdA het ermee eens is dat de ondernemers daar wel zelf een rol in moeten spelen en een investering zouden moeten doen.

De heer Talhaoui (PvdA) is het hiermee eens, maar geeft tegelijkertijd aan dat in de genoemde winkelgebieden kwetsbare ondernemers zitten waarbij het de vraag is hoeveel er aan hen kan worden gevraagd. Met veel begeleiding zou dat van de grond kunnen worden gekregen. Dat zou heel mooi zijn.

De voorzitter geeft het woord aan Stadsbelang Utrecht.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat de relaties tussen de ondernemers en de buurtconciërges als positief worden ervaren. Dat is belangrijk want ze worden vanuit de ondernemers aangestuurd. Als gevolg van de stappen die nu gezet worden in de discussie vreest Stadsbelang Utrecht voor institutionalisering van conciërges en soortgelijke functies in de stad. Daarbij wordt de situatie omgekeerd: de gemeente krijgt de verantwoordelijkheid en de ondernemers trekken zich steeds meer terug. Stadsbelang Utrecht pleit voor het instandhouden van de bestaande relatie en het vermijden van institutionalisering.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

De heer Peters (D66) is blij met het steunen van de kwetsbare winkelgebieden door het college. Het is goed te lezen dat er kritisch is gekeken naar de lessen zijn getrokken uit het subsidieprogramma. Het college geeft in de brief aan dat er begin 2023 met een samenwerkingsaanpak wordt gekomen, waarbij vastgoedeigenaren die hun winkelpand willen verbouwen naar meer woonruimte boven winkels niet tegen onnodige obstakels aanlopen bij vergunningsaanvragen. D66 is daar benieuwd naar en vraagt wanneer die aanpak verwacht kan worden. Verder vindt D66 het goed om te zien dat de succesvolle aanpak wordt uitgebreid naar extra winkelgebieden.

De voorzitter vraagt of andere fracties een bijdrage willen leveren. Dat is niet het geval. De voorzitter schorst de vergadering voor 10 minuten.

- Schorsing -

De heer Van Steeg (CDA) laat weten dat het debat over het alcoholgebruik ook wat het CDA betreft direct na het debat over het standplaatsenbeleid kan plaatsvinden.

5 **De voorzitter** dankt de heer Van Steeg voor de terugkoppeling en geeft het woord aan wethouder Schilderman.

De wethouder haakt als eerste in op de opmerking van EenUtrecht dat er enerzijds trots heerst over wat er gebeurt op veel plekken in de stad, maar ook dat het onduidelijk is wie hier nu over gaat. In de vorige periode heeft het college aangegeven dat de gemeente niet over de buurtconciërges gaat, omdat zij door de ondernemers worden gefinancierd. Vervolgens werd
10 verzocht om er toch iets over te zeggen. Dat is de reden dat de raad hier nu over geïnformeerd wordt. Het is niet de bedoeling om te doen voorkomen alsof het college dit heeft gerealiseerd.

Op de vraag van de VVD over wie bepaalt of de buurtconciërge operationeel of tactisch opereert antwoordt de wethouder dat de ondernemersvereniging dit bepaalt. De buurtconciërges worden met het OfU-budget of met de subsidie Vitale winkelgebieden ingehuurd.

15 **Mevrouw Al-Saqa** (VVD) geeft aan dat ze graag wil weten wie nu, in dit bestand, heeft bepaald of het strategisch, tactisch of operationeel is.

De wethouder antwoordt dat dat is bepaald op basis van wat er op dit moment gebeurt, en wat de ondernemersverenigingen hebben aangegeven.

Zij gaat vervolgens in op de vraag welke taak bij de ondernemers en welke taak bij de gemeente ligt. De ondernemers moeten ervoor zorgen dat de omgeving van hun onderneming schoon blijft, bijvoorbeeld in het kader van zwerfvuilregeling. Volgens het college is het schoonhouden van de openbare ruimte in de directe omgeving van de ondernemer niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar volgens die richtlijn ook van ondernemers. Er is wel een grijs gebied, bijvoorbeeld als het gaat om groenvoorziening. Als de buurtconciërge hierin een rol neemt vanuit
20 de opdracht van de ondernemers is dat een mooie aanvulling op hetgeen de gemeente doet. Op de vraag wat er nodig is om deze inzet structureel te borgen antwoordt de wethouder dat er dit jaar één ton beschikbaar is voor kwetsbare winkelgebieden en één ton voor MMM. Om dit voor meerdere jaren te doen is een structurele verlenging van het budget nodig. Om meer te kunnen
25 doen is ongeveer € 30.000 per winkelgebied per jaar nodig. Voor de 36 winkelgebieden in de retail hoofdstructuur betekent dit 1 miljoen euro per jaar.
30

Mevrouw Al-Saqa (VVD) vraagt of daar ruimte voor is in het programma Economie.

De wethouder antwoordt dat momenteel alleen de genoemde bedragen beschikbaar zijn. Een extra bijdrage kan via de Voorjaarsnota worden gevraagd.

35 **De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of er vanuit de kant van het college enige noodzaak is om iets te doen, gezien de situatie die als positief wordt ervaren.

De wethouder geeft aan dat dit een politieke vraag is, want het is afhankelijk van het kwaliteitsniveau dat in de winkelgebieden wordt nagestreefd. Het is bekend dat sommige plekken kwetsbaar zijn. In de binnenstad van Utrecht wordt, net als op andere plekken, opkomende leegstand gesignaleerd. Met MMM is er een vrij uitgebreide aanpak op geformuleerd. De vraag is
40 hoe dit structureel kan worden opgelost. Het college acht het niet nodig om deze inzet in ieder winkelgebied te plegen.

Op de vraag van de VVD naar de definitie van de buurtconciërges stelt de wethouder voor om hier geen één lijn in te trekken, zodat ondernemers zelf kunnen bepalen wat zij vragen van een buurtconciërge of een winkelstraatmanager. Het is aan de ondernemers, met de middelen die zij
45 via OfU hebben, om zelf keuzes te maken over of zij een buurtconciërge willen wel zo ja, welke taken deze zou moeten oppakken. In het ene gebied kan behoefte zijn aan iets anders dan in een ander gebied.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de wethouder herkent dat de ondernemers zeggen dat zij dan via de buurtconciërge toch dingen doen die eigenlijk op het bordje van de gemeente liggen.

De wethouder bevestigt dat de gemeente aan zet is op het gebied van het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Met de raad wordt besproken welk onderhoudsniveau moet worden nagestreefd. Als de ondernemers een ander niveau nastreven is dat hun afweging.

5 **De heer Van Steeg** (CDA) geeft aan dat op sommige punten van de gemeente een proactieve houding wordt verwacht.

10 **De wethouder** herkent niet dat de gemeente geen proactieve houding zou hebben. Dat is er op een heleboel vlakken wel, maar dat neemt niet weg dat op sommige plaatsen iets anders nagestreefd wordt. Zij haalt het voorbeeld van de bestrijding van plaagdieren aan, waarbij de raad heeft aangegeven dat het beleid moet zijn om voedselbronnen weg te nemen en de partijen die dat veroorzaken er op aan te spreken.

De voorzitter vraagt of onder met plaagdieren muizen en ratten worden bedoeld, en of daar ook duiven onder kunnen worden verstaan.

De wethouder antwoordt dat plaagdieren inderdaad ook duiven kunnen zijn.

15 Zij gaat vervolgens in op de vraag van de CU over de doorlooptijd van subsidieaanvragen. Dat is 13 weken, conform de algemene subsidieverordening. In de praktijk slaagt de gemeente er vaak in om dat sneller te doen.

Mevrouw Chirino (CU) geeft aan dat in de brief stond dat dat vaak niet lukt, en dat daarom de aanvragen achter blijven. Ze vraagt of het dus niet langer kan duren dan die 13 weken.

20 **De wethouder** antwoordt dat het ene moment beter lukt dan het andere moment, afhankelijk van de drukte bij het subsidiebureau. De behandeling van de aanvragen verliep in het begin vrij vlot, later liep dat wat vertraging op vanwege drukte door andere subsidieaanvragen.

25 Zij gaat vervolgens in op de verhuisregeling. Er is inderdaad beperkte interesse. Er zijn extra campagnes gezet op het onder de aandacht brengen van deze regeling, o.a. via sociale media. Dat heeft niet tot meer gebruik geleid. Van de ondernemers is vernomen dat de grootste behoefte inderdaad niet op dit vlak zit.

30 De wethouder bespreekt dan de samenwerkingsaanpak MMM. Die is tot op heden succesvol, maar heeft ook alleen nog maar een budget tot aan het einde van dit jaar. Om de aanpak door te zetten moet er allereerst budget zijn, maar ook bepaald welke aspecten er in moeten worden opgenomen. De uitdagingen hebben niet enkel met corona te maken, maar er is ook geen uniform beeld in de hele binnenstad. Er zijn specifieke plekken waar uitdagingen zijn.

Mevrouw Chirino (CU) geeft aan dat bij de overige maatregelen ook maar tweederde van het budget was ingezet. Zij vraagt of daar ook minder interesse in was. Voor wat betreft MMM was de vraag wanneer de terugkoppeling van de wethouder kan worden verwacht.

35 **De wethouder** antwoordt dat de terugkoppeling in mei verwacht kan worden. Verder laat zij weten dat er een wisselend beeld is van waar behoefte aan is. Sommige zaken zijn erg complex, bijvoorbeeld wonen boven winkels. Daarbij is de regelgeving erg complex en is dit technisch gezien erg ingewikkeld. Volgens de wethouder zit daar de grootste uitdaging. Wonen boven winkels is erg gewenst, maar soms zijn de panden er niet geschikt voor, zijn er verschillende eigenaren of zijn de panden moeilijk bereikbaar. De complexiteit zit vaak daar voor wat betreft de binnenstad.

Mevrouw Chirino (CU) vraagt wat de 67% betekent, aangezien dat niet was uitgelegd in de brief.

De wethouder geeft aan dat ze het op puntniveau zal specificeren, en daar op het eind op zal terugkomen.

45 Zij gaat verder met de vraag naar de argumentatie van de vier extra winkelgebieden. Deze locaties zijn door de betreffende ondernemersverenigingen aangekaart. De gemeente ziet in deze gebieden inderdaad een bepaalde mate van verloedering, verstening van openbare ruimte, onvoldoende samenwerking tussen ondernemers en vastgoedeigenaren en een gebrek aan

organisatievermogen. Op basis daarvan is besloten deze gebieden toe te voegen. Op de vraag naar de mogelijkheden voor de verlaging van de administratieve lastendruk antwoordt de wethouder dat het probleem niet zozeer de lastendruk is, maar eerder de complexiteit van de opgave zelf.

5 Voor wat betreft zeggenschap en de vraag of ondernemers allemaal goed meekomen in de ondernemersverenigingen zegt de wethouder dat ze zich kan voorstellen dat het voorkomt dat dat niet goed gebeurt. Aan de andere kant is het een verantwoordelijkheid van de ondernemersverenigingen. Er wordt gemerkt dat de organisatiegraad op sommige plekken wat te wensen over laat. Daar is OfU erg mee bezig en dit wordt later geëvalueerd. De wethouder merkt op dat het lastig is om aan te geven wat de betrokkenheid van de gemeente hierin moet zijn. 10 Op de vraag van GroenLinks of het resterende budget kan worden besteed aan en toevoegen van nieuwe winkelgebieden antwoordt de wethouder dat daar dan meer budget voor vrijgemaakt zou moeten worden.

15 Voor wat betreft de vraag van de PvdA waarom de Rijnbaan en Marco Pololaan niet in het geheel zitten geeft de wethouder aan deze winkelgebieden te klein zijn om deel uit te maken van de retail hoofdstructuur. Door het ontbreken van een moderne supermarkt van meer dan 1000 m² wordt verwacht dat deze winkelgebieden op termijn een ander soort uitdaging hebben. Daarom zijn ze niet in de retail hoofdstructuur opgenomen.

20 **Mevrouw Chirino** (CU) vraagt om een verduidelijking van de opmerking over het ontbreken van de moderne supermarkt.

De wethouder antwoordt dat in de retail hoofdstructuur is vermeld wat daar onderdeel van uitmaakt. De aanpak van vitale winkelgebieden is gericht op de gebieden uit de retail hoofdstructuur. De genoemde gebieden, die geen deel uitmaken van de retail hoofdstructuur, hebben andere uitdagingen zoals hun toekomstperspectief gezien het feit dat ze weinig verkeer 25 trekken en in de ruimtelijke strategie niet zijn vastgesteld als een van de plekken waar retail bij voorkeur plaatsvindt.

Mevrouw Chirino (CU) constateert dat dit als een uitsterfbeleid klinkt en concludeert dat er geen toekomst is voor deze gebieden.

30 **De wethouder** antwoordt dat de raad deze gebieden geen onderdeel heeft gemaakt van de retail hoofdstructuur. Het is overigens geen actief beleid om deze gebieden weg te halen.

De heer Talhaoui (PvdA) is van mening dat het wel om kwetsbare winkelgebieden gaat en zou willen dat daar aandacht aan wordt besteed.

35 **De wethouder** geeft aan dat er niet actief op beëindiging wordt aangestuurd. De raad heeft deze gebieden niet aangewezen als plekken waar op langere termijn de aandacht op moet worden gevestigd als winkelgebied. Daarom zijn deze gebieden geen onderdeel van deze aanpak.

De heer Talhaoui (PvdA) zegt dat het hierbij om de meest kwetsbare winkelgebieden gaat. Deze zouden juist in aanmerking moeten komen. Hij vraagt hoe deze gebieden dan toch kunnen worden meegenomen.

40 **De wethouder** antwoordt dat er eerst een afweging gemaakt zou moeten worden of het verstandig is om ze mee te nemen in de retail hoofdstructuur, en vervolgens wat er voor nodig zou zijn om dat te doen. Als besloten wordt om ze er in mee te nemen en besloten wordt dat er op langere termijn een winkelgebied wordt gezien, dan moet er ook een verwachting zijn dat dat op langere termijn gaat werken. Dat is bij de gebieden die niet in de retail hoofdstructuur staan de vraag. Als de raad deze gebieden toch in de retail hoofdstructuur wil opnemen dan zijn er best 45 veel stappen nodig om daarvoor te zorgen. Dan gaat het niet alleen om het schoonhouden en een bloembak neerzetten, maar ook om het zorgen voor aanloop van mensen. Dan zou er bijvoorbeeld een supermarkt toegevoegd moeten worden. De vraag is of dat gewenst is. Hierover zou de raad een weloverwogen besluit moeten nemen.

50 **De heer Talhaoui** (PvdA) merkt op dat op beide locaties al een supermarkt aanwezig is. Misschien niet van 1000 m², maar wel druk bezocht. De PvdA wil dit de volgende keer agenderen

en deze gebieden toevoegen. De heer Talhaoui vraagt of alleen de gebieden uit te retail hoofdstructuur met de aanpak winkelgebieden mee kunnen doen.

De voorzitter merkt op dat dit onderwerp dus nog terugkomt.

5 **De wethouder** geeft aan dat met dit budget niet op iedere plek zo'n aanpak kan plaatsvinden. Er is gekozen voor de gebieden die als meest kwetsbaar worden gezien, afgaand op signalen van ondernemers binnen de retail hoofdstructuur die de raad als onderdeel van de ruimtelijke strategie heeft vastgesteld. Als de raad de retail hoofdstructuur wil bespreken, dan kan dat.

De heer Peters (D66) vraagt of er extra budget nodig is als de gebieden in de retail hoofdstructuur en daarmee ook de aanpak worden uitgebreid.

10 **De wethouder** antwoordt dat er op dit moment maar een beperkt aantal winkelgebieden binnen de retail hoofdstructuur het budget nodig heeft. Ze herhaalt dat er een miljoen nodig zou zijn om alle onderdelen van de retail hoofdstructuur op deze manier te gaan doen. Als de retail hoofdstructuur vervolgens nog wordt uitgebreid, dan zal het budget nog hoger zijn. Op dit moment is er twee ton beschikbaar.

15 **De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) vraagt in hoeverre er een relatie is tussen de gemeente en de partijen die het grootste economische belang hebben bij een positieve economische ontwikkeling in die gebieden. Dat zijn de grote retailers. Zij hebben de kennis en de visie naar de toekomst toe: als die negatief is trekken zij zich terug. Stadsbelang Utrecht vraagt of de gemeente in de contacten met die retailers gedachten uitwisselt waardoor de raad een goed beleid kan vaststellen.

20 **De wethouder** antwoordt dat er uitgebreid contact is met de ondernemers en met de koepels daarvan. Het is niet zo dat de gemeente wekelijks met iedere ondernemer uit ieder gebied spreekt. Het contact op zich is wel uitgebreid en de gemeente denkt dat dat afdoende is. Als er specifieke signalen zijn, dan zijn die van harte welkom.

25 **Mevrouw Chirino** (CU) vraagt of de ondernemers in die gebieden weten dat dit het beleid is en dat er misschien geen toekomst voor die plek is, en in hoeverre zo'n grote supermarkt een rol kan spelen om zo'n gebied wel te redden.

30 **De wethouder** antwoordt dat de raad deze gebieden eerder heeft vastgesteld als gebieden waar de retail zich verder zal concentreren. Daarbinnen voert de raad discussie over de vraag of daar een grote supermarkt aan toegevoegd moet worden. De wethouder geeft aan dat ze een raar signaal zou afgeven als ze een gebied dat de raad niet eens als retail hoofdstructuur heeft benoemd, waarbinnen de raad twijfelt over de vraag of er een grote supermarkt moet komen, vervolgens naar een ander gebied zou gaan dat nog kleiner is waar wel een grote supermarkt moet komen. Dat staat volgens de wethouder haaks op het door de raad vastgestelde beleid.

35 Op de vraag van de PvdA over het combineren van buurt- en wijkaanpak antwoordt de wethouder dat de samenwerking waar mogelijk wordt gezocht. Ze wil voorkomen dat er alleen een veiligheidsaanpak van wordt gemaakt, dat wordt vermengd met de winkelgebiedenaanpak. Veiligheid is een van de aspecten dat daar onderdeel van is, maar niet het enige.

40 Voor wat betreft de suggestie om in alle kwetsbare gebieden een buurtconciërge aan te stellen geeft de wethouder aan dat dat aan het OfU is.

Verder vroeg de PvdA naar verlenging van de regeling. De wethouder geeft aan dat daarover bij de Voorjaarsnota het gesprek moet worden gevoerd.

Betreffende de vrees voor institutionalisering van Stadsbelang Utrecht laat de wethouder weten dat de ondernemers op heel veel plekken die verantwoordelijkheid wel nemen.

45 Op de vraag van D66 over MMM en wonen boven winkels heeft de wethouder al antwoord gegeven. Ze voegt toe dat het door de ondernemers en vastgoedeigenaren wel als kans wordt gezien en het ook oppakken. Het is zeker wel een uitdaging.

De wethouder komt terug op de overige inzet die op 67% is blijven steken. Dat is niet omdat een aantal maatregelen onsuccesvol was, maar eerder door een gebrek aan gemeentelijke capaciteit.

De heer Peters (D66) vraagt naar de obstakels waar tegenaan wordt gelopen en de brief die daarover begin 2023 zou komen.

De wethouder veronderstelde dat D66 vroeg naar de evaluatie van MMM. Ze vraagt welke obstakels D66 bedoelt.

5 **De heer Peters** (D66) zegt dat het breder dan alleen om MMM gaat, want dat is alleen op het centrum gericht. In de brief die vandaag geagendeerd is geeft het college aan dat met een
samenwerkingsaanpak wordt gekomen, waarin wordt uitgewerkt hoe vastgoedeigenaren die een
winkelpand willen verbouwen naar meer woonruimte boven winkels tegen obstakels aanlopen bij
10 die vergunningsaanvragen. D66 is benieuwd naar die obstakels en hoe deze weggenomen
kunnen worden.

De wethouder antwoordt dat met MMM ervaring is opgedaan met wat er voor nodig is om wonen
boven winkels mogelijk te maken. Daarbinnen komt het college terug op de obstakels die er zijn.

De heer Peters (D66) vraagt of daar ook verbetervoorstellen in komen of alleen een beschrijving
van de situatie.

15 **De wethouder** zal in ieder geval een beschrijving van de situatie aangeven. Het is afhankelijk van
de wens van de raad om een aanpak te maken om die obstakels op te lossen. Er zullen ook
enkele suggesties voor verbetering in worden opgenomen. Overigens is het niet zo dat de
gemeente aan ieder obstakel iets kan doen.

20 **De voorzitter** vraagt of er nog onbeantwoorde vragen zijn. Die zijn er niet.
Ze meldt dat er geen toezeggingen zijn gedaan.

De wethouder geeft aan dat ze een toezegging uit de brief heeft gespecificeerd, namelijk om in
mei terug te komen op MMM en de obstakels bij het wonen boven winkels.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) kondigt aan dat de VVD bij de behandeling van de Voorjaarsnota met
een voorstel zal komen over het verlengen van de subsidie voor kwetsbare winkelgebieden.

25 **De heer Van Steeg** (CDA) geeft aan dat het wellicht goed zou zijn om op een ander moment stil
te staan bij de indruk dat op bepaalde winkelgebieden een uitsterfbeleid wordt gehanteerd, en kijkt
naar de PvdA voor een agendering daarover.

30 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) meldt dat in de commissie RoG is vastgesteld wat die retail
hoofdstructuur zou worden, als onderdeel van de ruimtelijke strategie. Om kruising van debatten
te voorkomen zou hierover eerst met andere woordvoerders moeten worden overlegd.

De heer Talhaoui (PvdA) vraagt hoe dit geagendeerd kan worden.

De voorzitter antwoordt dat dat niet nu hoeft worden besloten.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het echt een economisch vraagstuk is dat in deze
commissie moet worden besproken.

35 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) suggereert om met de commissie RoG mee te kijken, want daar is het
al een keer behandeld.

40 **De wethouder** stelt voor om hierover een informatieavond te organiseren. Verder wil ze bestrijden
dat ze heeft gezegd dat er een uitsterfbeleid voor andere winkelgebieden wordt gehanteerd. Er is
een actief aanmoedigingsbeleid op bepaalde plekken, en op de andere plekken is er geen sprake
van een uitsterfbeleid.

De voorzitter informeert of er behoefte is aan een informatieavond.

Mevrouw Chirino (CU) sluit zich aan bij wat het CDA aangeeft en heeft kan zich voorstellen dat een informatiebijeenkomst handig kan zijn omdat ze het idee heeft dat bepaalde termen anders geïnterpreteerd worden.

- 5 **De voorzitter** merkt op dat het de vraag is of daar een hele informatieavond voor nodig is. Dat kan ook onderling worden afgestemd. Ze sluit aan bij de opmerking dat er al veel extra avonden zijn en stelt voor om deze te beperken tot wat echt belangrijk is.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) stelt voor om het besluit hierover te laten wachten tot het procedurele deel van deze commissie.

- 10 **De heer Talhaoui** (PvdA) ziet ook meer in een technische sessie, helemaal als er straks twee soorten winkelcentra zijn is het belangrijk om dat goed uitgezocht te hebben en om te bepalen wat de raad er aan wil en kan veranderen.

De heer Peters (D66) stelt voor dat het CDA, de PvdA en de CU eerst bekijken of er sprake is van een misverstand in woorden. Als dat zo is zou er op een later moment een technische sessie over gepland kunnen worden.

- 15 **De voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en meldt dat er om 13:30 uur wordt verder gegaan met het debat over standplaatsen.

Verslag openbare middagvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 23 maart 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door mevrouw M. de Mul (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter Rick van der Zweth, wethouder Susanne Schilderman, de leden Mariam Al-Saqaff (VVD), David Bosch (PVV), Tijmen Compagnie (ChristenUnie), Mahaar Fattal (GroenLinks), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren), Esma Kendir (Student & Starter), Chris Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), Juriaan Otto (EenUtrecht), Ralph Peters (D66), Anton Stam (Volt), Hessel Stellinga (CDA), Mahmut Sungur (DENK), Mohamed Talhaoui (PvdA), de commissiegriffier Willemien Kok

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

8 Debat Standplaatsenbeleid	19
8.1 Raadsbrief Vernieuwing Standplaatsenbeleid	19

Voorzitter Van der Zweth hervat de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom, met name de mensen op de publieke tribune. Hij geeft aan dat er de afgelopen weken veel mails zijn ontvangen, waarvoor hij hen bedankt. Het debat van vandaag kan veel emoties oproepen. Het is dan ook goed dat de raad hier het debat over voert. Hij geeft aan dat het tijdens de vergadering niet mogelijk is om vanaf de publieke tribune iets te zeggen. Verder merkt hij op dat de vergadering wordt uitgezonden, en dat men dus in beeld kan komen.

8 Debat Standplaatsenbeleid

8.1 Raadsbrief Vernieuwing Standplaatsenbeleid

De voorzitter meldt dat het debat over dit onderwerp is geagendeerd door de VVD, CDA, PVV, UtrechtSolidair, D66, PvdA, GroenLinks, Volt, Student & Starter en de CU. Verder is onlangs een petitie in ontvangst genomen over het standplaatsenbeleid en zijn er al politieke vragen gesteld. Het raadsvoorstel dat onlangs is ontvangen wordt in die vorm vandaag nog niet besproken. Die wordt geagendeerd voor een komende commissievergadering. Aan het einde van dit debat bekijkt de voorzitter met de commissie in welke vorm dat zal plaatsvinden.

De voorzitter geeft het woord aan de VVD.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) wil eerst illustreren over wie het debat eigenlijk gaat: over standplaatshouders, over Berrie die een bloemenkraam heeft in Overvecht. Berrie maakt al 19 jaar lang het lief en leed mee van zijn klanten en is een steun in moeilijke tijden. Zijn bloemen
5 fleuren de dag van vele inwoners in Overvecht. En dat doet hij niet alleen. Ook de moeder van Berrie draagt een steentje bij. En het debat gaat ook over Imre, die al tien jaar met groente en fruit in Oog en Al staat. Wie in Oog en Al gezond wil zijn weet Imre te vinden. De vriendelijke lach en het goede gesprek krijg je gratis mee. Ook bekommert hij zich om ouderen door aan hen te bezorgen, en zet hij zich in voor de winkeliersvereniging. En het debat gaat over Romana, die in
10 haar familiebedrijf Venetia werkt. Venetia maakt al bijna honderd jaar Utrechters blij met een verkoelende ijsco op een hete zomerdag. Zij allen, daar gaat het debat over. Standplaatshouders zijn ondernemers die al hun tijd en geld stoppen in hun bedrijf, klandizie opbouwen en een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de wijk, buurt en stad. Deze standplaatshouders zagen tijdens de bijeenkomst op 16 maart hun levenswerk in één klap verdwijnen. De reden daarvoor is
15 dat de wethouder van plan is om op basis van loten de toekomst van deze standplaatshouders te bepalen. Het college is van plan om met een dobbelsteen te gooien en zo over het lot van deze ondernemers te beslissen. De VVD vraagt waarom dit zo moet, op basis van kansen die niet gelijk zijn want inzicht in wie zich op welke standplaats inschrijft wordt niet gegeven. De VVD vindt dit een onrechtvaardige handelswijze. Sinds 2016, zeven jaar lang, heeft het college de tijd gehad om
20 een transparante, eerlijke en rechtvaardige aanpak te regelen. En nu, vijf voor twaalf, moet het gebeuren ten koste van de ondernemers, ten koste van hun klanten en ten koste van de wijken en buurten. En ook ten koste van het imago van deze raad want volgens de VVD is dit geen behoorlijk bestuur. En om nou te zeggen dat het college het niet op het netvlies had en dringend met andere zaken bezig zou zijn, dat ziet de VVD niet. Meerdere raadsleden hebben meermaals
25 aangedrongen op actie en deze deadline naar voren gebracht. De VVD is boos en teleurgesteld over dit proces. Zo'n belangrijke beslissing mag niet zomaar afgeraffeld worden. Maar de Europese Dienstenrichtlijn, vertaald in de Nederlandse Dienstenwet, is wel dwingend. Het doel daarvan is mededinging en transparantie te garanderen bij schaarse vergunningen, zoals die van de standplaatshouders. Maar loten is wat de VVD betreft geen optie. De VVD ziet een andere
30 oplossing, namelijk branchering. Daarmee kan het college kaderbepalend sturen. Het college kan dan plaatsen aanwijzen die zich al decennialang bewezen hebben als de plek om bijvoorbeeld een bloemetje te halen. De VVD kan zich niet voorstellen dat het wenselijk is om naast de begraafplaats, waar eerst een bloemenkraam stond, opeens een loempiakraam te zien. De VVD vindt het verstandig om de behoefte van de inwoners centraal te stellen en de oorspronkelijkheid
35 van de standplaats te waarborgen.

De heer Peters (D66) vindt branchering ook een sympathiek idee, maar vraagt zich af wat een oplossing zou kunnen zijn in het geval zich meerdere bloemenzaken melden voor de plek bij de begraafplaats.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) antwoordt dat het inderdaad zou kunnen gebeuren dat zich drie
40 bloemisten melden voor dezelfde standplaats. Als eerste zou dan een gesprek moeten worden aangegaan, want er zijn best veel standplaatsen en er zijn ook dagen die onbenut zijn. VVD staat open voor het toepassen van selectiecriteria, maar vindt het gesprek het meest belangrijk.

De heer Sungur (DENK) hoopt iets meer beeld te krijgen bij wat er gebeurt als er meerdere belangstellenden zijn en een gesprek niet voldoende oplossing biedt.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) hoopt dat er met het goede gesprek en met de standplaatsen die
45 beschikbaar zijn, met de extra plekken die beschikbaar komen en met de extra dagen de beschikbaar zijn tot een goede verdeling is te komen. Mocht dat niet zo zijn dan kan er gekeken worden naar oplossingen als selectiecriteria. De VVD hoopt dat het niet hoeft op die manier.

De heer Sungur (DENK) vraagt of de VVD in dat geval ook open staat voor loting.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) gaat dan liever in gesprek met de standplaatshouders over een
50 oplossing. Het gaat er om dat er niet goed is gesproken met de standplaatshouders. De VVD wil dat eerst voordat er een beslissing wordt genomen.

Ze vervolgt haar betoog door te pleiten voor het aanhouden van de huidige branchering van standplaatsen. Verder pleit de VVD voor effectieve inzet van de standplaatsen. Daardoor kunnen standplaatsen door wisselende standplaatshouders op verschillende dagen bezet worden. Niet elke standplaats is momenteel elke dag van de week bezet. Dat is een gemiste kans. De VVD ziet
5 heil in de oplossing van het college om dat toe te voegen. Ook op deze dagen is dan sprake van branchering. De VVD roept de raad op om de standplaatshouders te beschermen tegen willekeur. Loting doet geen recht aan al het harde werk van de ondernemers.

De heer Peters (D66) zegt dat D66 het idee om extra slots te creëren ondersteunt. Hij vraagt vervolgens hoe de VVD aankijkt tegen het creëren van extra fysieke plekken.

10 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) laat weten dat ze dat een goed idee vindt. Dat neemt niet weg dat branchering ook belangrijk is.

De heer Peters (D66) geeft aan dat fysieke plekken in Utrecht wel beperkt zijn. Hij vraagt of de VVD bereid is om parkeerplaatsen vrij te maken voor standplaatsen op bepaalde tijden.

15 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) vraagt zich af of D66 het debat wel serieus neemt, nu het opeens over een parkeerdiscussie gaat. Ze stelt voor om daar waar ruimte ontstaat die te nemen. Het debat over parkeren kan een andere keer worden gevoerd.

De heer Peters (D66) laat weten dat het niet zijn intentie was. Hij probeert samen met andere raadsfracties te bekijken hoe en waar extra plekken gecreëerd kunnen worden. Dan is het ook goed om te weten waar dat niet kan.

20 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) is het met de VVD eens dat branchering een goed idee is, maar niet alles kan met branchering worden opgelost. Er zal toch een keuze moeten worden gemaakt over hoe de vergunningen verleend gaan worden. Ze vraagt wat de VVD daarin wil.

25 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) antwoordt dat ze heeft begrepen dat er straks partijen selectie zullen voorstellen. Daar staat de VVD voor open. Ze wil eerst het gesprek voeren om te proberen er uit te komen zonder extra eisen, maar als dat niet lukt zou er gekeken kunnen worden naar selectiecriteria.

30 **De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de Europese richtlijn spreekt over vergunningen die schaars zijn. Het begrip 'schaars' is een economisch begrip, waarbij aanbod is en vraag. Stadsbelang Utrecht vraagt of door het college is onderzocht of er sprake is van schaarste.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) heeft begrepen dat er een maximum is gezet op het aantal vergunningen en dat ze in die zin schaars zijn. Of dat nou klopt of niet, de VVD heeft het gevoel voor voldongen feiten te zijn gesteld en dat daar geen discussie meer over gevoerd hoeft te worden.

35 **De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat als er geen sprake is van schaarste, de hele discussie overbodig zou zijn. Als het niet is onderzocht stelt hij voor dat eerst dit huiswerk wordt gedaan.

40 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) heeft begrepen dat er ondernemers zijn die een standplaats zouden willen hebben. In dat opzicht zijn er meer standplaatsen gewild dan dat er nu beschikbaar zijn. Daarom roept de VVD op om het aantal standplaatsen uit te breiden daar waar het kan.

De heer Stam (Volt) kan zich grotendeels vinden in de visie van de VVD, maar vindt wel dat men blijft hangen in het idee dat het gesprek tot een uitkomst gaat leiden. Volt verwacht dat er dingen zijn die in een gesprek niet opgelost kunnen worden, en vraagt hoe de VVD de vervolgstappen voor zich ziet om tot een betere invulling te komen.

45 **Mevrouw Al-Saqa**ff (VVD) hoopt er uit te komen via het goede gesprek en staat open voor ideeën. De VVD staat welwillend tegenover het toepassen van selectie en is benieuwd hoe andere raadsleden dat voor zich zien.

De heer Talhaoui (PvdA) vraagt hoe de VVD reflecteert op het landelijk beleid en verwijst naar de uitspraak van de VVD-minister hierover.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt om een specificatie van deze uitspraak.

5 **De heer Talhaoui** (PvdA) antwoordt dat op Kamervragen door de VVD-minister is geantwoord dat zij zich volledig kan vinden in het besluit van dit college.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) heeft dat er niet uit gehaald, maar wel dat het aan de gemeente is om zelf te bepalen hoe zij omgaan met de Dienstenwet. Het is nu de wethouder die met het idee van loting komt. De VVD komt met andere ideeën en geeft aan dat loting en het gooien met dobbelstenen niet hoeft.

10 **De heer Talhaoui** (PvdA) vraagt nogmaals of de VVD kan reflecteren op de VVD-minister die aangeeft dat dit de regels zijn voor heel het land.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat zij zojuist antwoord heeft gegeven op die vraag. De minister heeft gezegd dat het aan de gemeenten zelf is om de bekijken hoe zij de Dienstenwet invullen. De VVD stelt daarvoor branchering voor.

15 **De heer Talhaoui** (PvdA) constateert dat de VVD zich houdt aan het beleid van de minister, en het dus eens is met het besluit van het college op dit moment.

20 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vindt het jammer dat hier een politiek verhaal van wordt gemaakt. Zij richt zich tot de PvdA en vraagt hen om even normaal te doen. Er wordt hier gesproken over een lokaal probleem, over loten, en nu brengt de PvdA het debat opeens over het kabinetsbeleid. Dat gaat de VVD te ver.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

25 **De heer Stellinga** (CDA) zegt dat het nieuwe Standplaatsenbeleid veel heeft losgemaakt bij de standplaatshouders in Utrecht en Vleuten-De Meern. Een petitie voor het behoud van kaashandel Veldhuijzen in Vleuten is drieduizend keer ondertekend. De afgelopen dagen is de mailbox van raadsleden ontploft met mails van bezorgde standplaatshouders en hun klanten. Het CDA begrijpt die onrust. Het gaat vaak om ondernemers die die standplaats vaak al jaren innemen, hebben geïnvesteerd in kwaliteit van producten en van hun wagen, en die een klantenbestand hebben opgebouwd. Ze dreigen hun broodwinning kwijt te raken. Ook de reacties van hun klanten, die dreigen hun kaas- of vishandel kwijt te raken, vinden wij begrijpelijk. Het college kiest ervoor om
30 de standplaatsvergunningen per 1 januari 2024 te verdelen via loting en in de toekomst via selectie. Het CDA wil deze selectie ook, maar nu meteen. Het liefst zou het CDA de mogelijkheden van verlenging onderzoeken of in gesprek gaan, maar het CDA verwacht niet dat dat zin heeft en kiest dus voor selectie.

35 **De heer Bosch** (PVV) zegt dat dat in andere gemeenten, zoals Spakenburg, wel kan en vraagt hoe het CDA dat duidt.

De heer Stellinga (CDA) antwoordt dat er vaak gemeenten zijn die dingen doen die niet kunnen.

De heer Bosch (PVV) vraagt wat de consequentie dan is.

De heer Stellinga (CDA) antwoordt dat deze gemeenten kunnen worden teruggefloten door de rechter.

40 Hij gaat verder met zijn betoog door aan te geven dat het CDA loting gemakzuchtig en onterecht vindt. Loten geeft iedereen een gelijke kans maar het heet niet voor niets gunnen. Met een selectie van standplaatshouders is niets mis. Sterker, het college wil dat ook als het gaat m duurzaamheid en circulariteit. De Centrale Vereniging van Ambulante Handel, die niet door de gemeente is betrokken bij dit proces, wijst loting eveneens van de hand. Al tien jaar is bekend dat
45 dit moment zou komen. Er is dus genoeg tijd geweest om een goede selectieprocedure op te starten. Gelet op de grote belangen die in het geding zijn is de gemeente verplicht om op zijn

minst een deugdelijk proces te bieden voor de verdeling van deze vergunningen. Het CDA roept op om te kijken naar criteria als kwaliteit, lokale binding en klantenbestand. Het CDA overweegt om hierover een motie in te dienen en vraagt om een reactie van de wethouder hierop.

5 **De heer Sungur** (DENK) vraagt hoe een nieuwe ondernemer aanspraak kan maken op criteria als lokale binding en klantenbestand.

De heer Stellinga (CDA) antwoordt dat ook een nieuwe ondernemer klantenbinding kan opbouwen. Er wordt een onderscheid gemaakt, maar elk onderscheid kan op verschillende manieren worden bekeken.

De heer Sungur (DENK) vraagt hoe een startende ondernemer klanten kan hebben opgebouwd.

10 **De heer Stellinga** (CDA) antwoordt dat hij dat niet weet, maar geeft aan dat verschillende criteria op verschillende manieren kunnen worden gewogen.

De heer Peters (D66) geeft aan dat hij de methode van selectiecriteria best sympathiek vindt klinken, maar vraagt zich tegelijk af hoe de selectie plaats kan vinden en hoe dat handhaafbaar is.

15 **De heer Stellinga** (CDA) antwoordt dat hij daarover graag in debat zou willen met deze raad. Welke criteria worden gesteld en wat is belangrijk. Hierbij moeten de belangen van de ondernemers en van de klanten in het oog gehouden worden. Dit moet zo eerlijk mogelijk gebeuren, hoewel absolute eerlijkheid in dit verband niet bestaat. Het CDA wil hierover in gesprek, maar dat gesprek vindt volgens dit lotingsvoorstel niet plaats.

20 **De heer Peters** (D66) is het eens met het CDA en probeert het gesprek dan ook aan te gaan. Hij haalt het criterium kwaliteit aan en vraagt hoe dit objectief kan worden beoordeeld.

De heer Stellinga (CDA) wil daarover in gesprek en oppert om een commissie in te stellen voor wat gewenst is qua vis, qua kaas enzovoort. Hij stelt voor om daarover na te denken en het niet zo willekeurig te maken als loting.

25 **De heer Peters** (D66) vindt dat het CDA een punt heeft. In dit twee uur durende debat kunnen al die selectiecriteria niet worden samengesteld. Hij zal in zijn inbreng een idee naar voren brengen om dit op te tuigen.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) stelt dat als selectiecriteria worden toegepast iedereen, ook van buiten Nederland, kan meedingen. Ze vraagt hoe het CDA daar tegenover staat.

30 **De heer Stellinga** (CDA) antwoordt dat dat het gevolg is van het vrije verkeer van goederen en diensten van de Europese Unie. Met selectiecriteria kunnen er wel eisen worden gesteld.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt hoe het CDA aankijkt tegen branchering, want op die manier worden de branches die er al zijn behouden.

De heer Stellinga (CDA) antwoordt dat het CDA daar voor is.

35 **De heer Stam** (Volt) zegt dat de regels van de Europese Unie aangeven dat een criterium voor lokale binding in strijd is met de non-discriminatie-eis. Er mag dus niet gesteld worden dat iemand uit Utrecht voorrang heeft. Hij vraagt hoe het CDA daarnaar kijkt.

De heer Stellinga (CDA) vindt dat dat niet voldoende is onderzocht. Ook wat jurisprudentie betreft is dat nog niet uitgekristalliseerd. Dit zou beter moeten worden onderzocht. In deze raadsbrief staan alleen de juridische onmogelijkheden.

40 **Mevrouw Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of het CDA wel voor de regel op zich is omdat we gebonden zijn aan de Europese regels.

De heer Stellinga (CDA) antwoordt dat het CDA zowel het vrije speelveld als de selectiecriteria wil toepassen.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) stelt dat het het CDA dus niet gaat om de bescherming van de standplaatshouders die er nu zijn. Er mag ook een andere bloemenkraam komen aan de Oudegracht.

5 **De heer Stellinga** (CDA) antwoordt dat het daar wel om gaat. De standplaatshouders moeten een eerlijke kans krijgen om hun standplaats te behouden. Er is al duidelijk gemaakt dat verlenging van die standplaatsen per 1 januari niet mogelijk is.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) meldt dat de gemeenteraad de wetgevende bevoegdheid heeft, en het aan de raad is om goed uit te zoeken wat er mogelijk is. Volgens Utrecht Solidair is dit wel mogelijk.

10 **De heer Stellinga** (CDA) vindt dat die mogelijkheden niet goed zijn uitgezocht door het college en wil dat dat alsnog gebeurt. De regels moeten echter wel gevolgd worden, en die regels schrijven voor dat de standplaatsen niet verlengd kunnen worden. Het CDA zou dat wel graag willen.

Hij vervolgt zijn betoog door aan te geven dat het CDA kennis heeft genomen van het juridisch advies van VBK en van de raadsbrief. Het is opgevallen dat beide stukken zich met name richten op wat juridisch gezien allemaal niet kan, en niet op wat wel mogelijk is. Het CDA vraagt het college niet om de Europese regels aan de laars te lappen, maar wel dat ten bate van deze ondernemers moet worden onderzocht waar de grenzen liggen van wat juridisch haalbaar is. Hier is dat niet gebeurd en het CDA wil van de wethouder weten of dat een politieke keuze is. Het advies van VBK geeft aan dat bij beleidsmatig schaarse vergunningen, zoals bij deze standplaatsvergunningen, de eisen van een onpartijdige en transparante selectieprocedure gelden. Het CDA stelt voor om zo'n procedure dan op te tuigen. Het college wil dat ook, voor circulariteit en duurzaamheid. Het CDA stelt voor om dan ook te onderzoeken of andere selectiecriteria kunnen worden gehanteerd. VBK geeft aan dat bij toepassing van een selectieprocedure enige ruimte bestaat tot het stellen van nadere criteria in de APV. Wat die ruimte is wordt alleen uitgewerkt bij branchering. Het CDA is voor branchering, maar vraagt zich af waar de verdere ruimte in zit. In zoverre vinden zij het advies van VBK niet volledig. Daar wil het CDA graag een reactie op.

15
20
25
30
35

In de raadsbrief wordt aangekondigd dat het aantal standplaatsen de komende jaren wordt uitgebreid en dat gezocht wordt naar criteria voor uitgifte die bijdragen aan de doelen van circulariteit en duurzaamheid, binnen wat wettelijk mogelijk is. Dit omdat deze doelen in het coalitieakkoord staan. Dat vindt het CDA prima, maar de partij roept op om ook te kijken naar andere criteria. In zoverre vindt het CDA de raadsbrief tendentiekus: wat het college wil kan juridisch wel, maar wat de ondernemers willen, namelijk gunnen op basis van kwaliteit, lokale binding en klantenbestand, is in strijd met de Europese regels. Wees dan eerlijk en onderzoek de mogelijkheden goed voor alle criteria.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) geeft aan dat GroenLinks ook voor selectie is. Selecteren op duurzaamheid en circulariteit is echter makkelijker dan selecteren op lokale binding. Dat is waarom het volgens de Europese regelgeving moeilijker is. Er is volgens GroenLinks meer mogelijk dan gedacht. Zij vraagt hoe het CDA daarop reflecteert.

40 **De heer Stellinga** (CDA) is blij met deze interruptie, want in het beleid staat dat selecteren op kwaliteit en lokale binding helemaal niet kan. Het CDA wil niet alleen naar makkelijke dingen kijken, maar liever naar mogelijke en niet-mogelijke dingen. Wat dat betreft is de raadsbrief niet voldoende duidelijk. Verder vraagt het CDA om de standplaatshouders de mogelijkheid te geven om voor te sorteren op de criteria van duurzaamheid en circulariteit, als dat selectiecriteria worden.

45

De heer Bosch (PVV) hoort het CDA vooral onmogelijkheden noemen, en vraagt wat het CDA eigenlijk wil.

De heer Stellinga (CDA) vraagt om verheldering van de vraag.

50 **De heer Bosch** (PVV) wil graag horen dat het CDA vraagt waarom wel op duurzaamheid wordt geselecteerd maar niet op binding.

5 **De heer Stellinga** (CDA) antwoordt dat het CDA ziet dat de standplaatsen niet verlengd kunnen worden. Het CDA wil de bestaande standplaatshouders een eerlijke kans bieden om hun standplaats te behouden. Daarom wil het CDA dat op bepaalde criteria wordt geselecteerd, die volgens het college juridisch niet mogelijk zijn. Het CDA wil dat dat beter wordt onderzocht en dat er naar de mogelijkheden wordt gekeken, en niet naar de onmogelijkheden. Daarnaast moet loting absoluut van tafel en moet er alsnog een deugdelijke selectieprocedure komen.

De voorzitter geeft het woord aan de PVV.

10 **De heer Bosch** (PVV) laat weten dat de PVV de laatste tijd veel heeft gesproken met ondernemers die een standplaats hebben in Utrecht. En vaak staan ze met de tranen in de ogen te vertellen dat ze vrezen voor hun toekomst en dat van hun personeel. Het is ongekend wat hier staat te gebeuren. De PVV begrijpt het ook echt niet. Ook de bijeenkomst van afgelopen donderdag laat zien dat het college het niet serieus genoeg neemt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt de PVV om te delen wat hun afdrank van die bijeenkomst was.

15 **De heer Bosch** (PVV) heeft vernomen dat de dagspreker als een clown rondliep, die grappen maakte en begon te zingen. Het college neemt dit onderwerp niet serieus door zo iemand uit te nodigen. Dit voelt als kleineren en zo hebben veel mensen het ook ervaren. De PVV vraagt het college om daarop te reageren.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) laat weten dat ze bij die bijeenkomst was en zich herkent in deze afdrank.

20 **De heer Bosch** (PVV) vervolgt zijn betoog met het noemen van de historische verkiezingsuitslag van vorige week. Achter deze uitslag schuilt veel meer, namelijk dat het vertrouwen in de overheid is verdwenen. De overheid moet in essentie in dienst van de burger staan. Die essentie is de afgelopen decennia verdwenen. Met deze plannen duwt het college weer een hele bevolkingsgroep de kant op van het ongenoegen. Dit college hangt alles op aan Europese regels, wat zou moeten leiden tot een lotingssysteem. Dat is voor de PVV schandalig en kiezen voor de
25 makkelijke weg. Waarom zou je ook gewoon niets kunnen doen? In België, Denemarken en Frankrijk hoort de PVV dit helemaal niet. De PVV vraagt zich af wat er gebeurt als de gemeente helemaal niets doet en het laat zoals het is. Komt Guy Verhofstadt dan hoogstpersoonlijk orde op zaken stellen? Dat denkt de PVV niet.

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) vraagt of de PVV zich bewust is van het feit dat als er tegen de wet in vergunningen worden verleend, die ongeldig worden verklaard door een rechter. Daarmee zijn de ondernemers niet geholpen.

De heer Bosch (PVV) vraagt wie dat zegt.

35 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) antwoordt dat alle rechterlijke uitspraken van de afgelopen jaren dat zeggen.

De heer Bosch (PVV) vergelijkt dit met het negeren van het kraakverbod door GroenLinks. Er zijn allerlei wetten in Nederland waar GroenLinks ook van zegt dat ze het er niet zo nauw mee nemen. Dat kan in dit geval ook prima.

40 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) geeft aan dat GroenLinks absoluut niet tegen het opzoeken van de randjes van de wet is. Het verschil met het kraakverbod is dat de gemeente daarbij kan sturen op handhaving en toezicht, terwijl die vergunningen zelfstandig getoetst kunnen worden door een rechter. Dat is ook gebeurd. Zelfs als de gemeente er niets mee zou doen, dan zouden die vergunningen ongeldig worden verklaard.

45 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat er best andere dingen gedaan kunnen worden dan dat men wil dat gedaan wordt. Of de rechter het ongeldig gaat verklaren is nog te bezien. De PVV heeft het in andere landen nog niet gezien en er ook weinig over gehoord.

De heer Peters (D66) concludeert dat de PVV oproept om de Europese regels te negeren, maar vraagt of dit wel een goed idee is als de ondernemers daar niet mee geholpen zijn.

5 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat het de PVV gaat om een oplossing. Dat kan ook niets doen zijn. Wat het allerbelangrijkst is dat de mensen die nu een standplaats hebben, daar straks gewoon kunnen blijven. Het vasthouden aan de Europese regels is wat de PVV akkoord als er maar een oplossing komt voor die mensen.

De heer Peters (D66) geeft aan dat de oplossing van de PVV wel de allerlaatste is. Ertussen zijn ook nog veel mogelijkheden. Hij vraagt of de PVV daar ook ideeën voor heeft.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat hij die in zijn betoog naar voren zal brengen.

10 **De heer Stam** (Volt) zegt dat de genoemde rechtszaken op meerdere plekken in het land spelen, bijvoorbeeld in Amsterdam. Daar worden de vergunningen voor rederijen per loting verdeeld, waarbij de rederijen eindeloos procederen tegen de gemeente over de manier waarop dat gaat. Als de lijn van de PVV wordt gekozen staat de gemeente Utrecht binnenkort ook bij de Raad van State en worden alle vergunningen ongeldig verklaard. Volt vraagt hoe de PVV de ondernemers
15 op de tribune daarmee helpt.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat helemaal niet duidelijk is dat die rechtszaken er gaan komen. Rederijen zijn iets anders dan ondernemers met een kraam hier in Utrecht. Het gaat de PVV om een oplossing. Zij willen dat graag van de wethouder vernemen.

20 **De heer Stam** (Volt) concludeert dat de PVV willens en wetens een weg kiest die juridisch niet houdbaar is, en bereid is het lot van de ondernemers af te laten hangen van of iemand anders een rechtszaak start. Dat is heel gevoelig. Hij vraagt hoe de PVV hier tegenaan kijkt.

25 **De heer Bosch** (PVV) vindt het ook heel gevoelig wat hier gebeurt. Zij hebben adviezen gehad van de branchevereniging en van een advocaat die achter een oliebolleakraam staat. Zij zeggen heel andere dingen. De PVV is dan ook benieuwd hoe het juridisch zit en wil daar zeker verder op doorgaan.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) geeft aan dat ze het lastig vindt hoe het debat momenteel wordt gevoerd. De vraag van Volt vindt zij terecht: op het moment dat tegen de wet in wordt gegaan en vergunningen worden ingetrokken dan wordt er niet voor gezorgd dat de mensen op de tribune worden geholpen. Zij vraagt hoe de PVV vindt dat dat de mensen op de tribune helpt.

30 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat er verschillende juridische adviezen zijn gekomen. De meerderheid van de raad gaat met hangende pootjes achter de adviezen van het college aan. De PVV heeft ook andere adviezen gezien en per mail ontvangen. Hij adviseert de andere commissieleden om die beter te lezen en wellicht via de raad een second opinion aan te vragen.

35 Hij vervolgt zijn betoog met de vraag of de wethouder hierover contact op kan nemen met haar Deense collega, om informatie uit te wisselen en om te weten wat zij doen om de Deense ondernemers toekomst te bieden. In andere gemeenten krijgen ondernemers nog gewoon vergunningen voor tien of vijftien jaar. Hij roept op om dan tenminste met een duidelijke overgangsregeling te komen.
40 De PVV heeft in de schriftelijke vragen nog een ander pijnpunt geraakt, namelijk de kruistocht van dit college tegen ongezond eten en leven. Het college gaat ontkennend te werk bij het beantwoorden van de vragen van de PVV. De heer Bosch citeert uit de raadsbrief van 15 maart: "Selectie zien wij voor de toekomst als een potentieel waardevol middel om meer te kunnen inzetten op bijvoorbeeld duurzaamheid en circulariteit". Het zit dus toch in het gereedschapskistje van dit college, maar het college houdt het voorlopig in dit kistje omdat ze eerst willen proberen
45 om deze ondernemers kapot te maken via loting.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) wil de feiten benoemen. De reden dat het college dat heeft aangegeven is omdat de criteria van duurzaamheid en circulariteit de huidige standplaatshouders niet zal helpen. Zij vraagt hoe de PVV daarnaar kijkt.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat het college wel met die criteria komt. Duurzaamheid en circulariteit zijn manieren om jouw manier van leven op te leggen aan een ander. Daar neemt de PVV afstand van.

5 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) meldt dat nu wordt gesproken over eten en drinken, maar dat is niet waar het college het over heeft waar het gaat om duurzaamheid en circulariteit. Daar gaat het dus niet over.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat vaak is aangegeven dat het daar niet over ging, terwijl het er achteraf wel over ging. Hij neemt dit ter kennisgeving aan.

10 Hij vervolgt zijn betoog door aan te geven dat men in de toekomst naar een situatie van selectie op basis van criteria wil. Hij concludeert dat het college eerst de ondernemers kapot wil maken met lotingsregels, en na een tijdje opeens met criteria komen. Als die wil er echt nog niet is dan wil PVV beginnen over het puntensysteem. Criteria stellen is dus mogelijk. Het is, anders dan het CDA zegt, dus ook mogelijk om te zeggen welke criteria dat zijn. De minister gaf als antwoord op Kamervragen aan dat de gemeenten is hoe zij de toewijzing willen vormgeven. De PVV vindt dat 15 ondernemers die binding met de plek hebben voorrang moeten krijgen. Het college zegt dat zittende vergunninghouders geen enkele voorrangspositie mogen krijgen bij de toebedeling. Volgens de PVV zijn er altijd manieren om het anders in te kleden, als met het maar wil. Dat kan dus bijvoorbeeld door het op te nemen in de criteria. Er zijn ook verschillende juridische adviezen, bijvoorbeeld van de KCVA.

20 **De heer Peters** (D66) vraagt hoe die binding wordt gemeten en of dat niet een te subjectief begrip is.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat de binding spreekt uit de hoeveelheid steunbetuigingen die de ondernemers hebben gekregen.

25 **De heer Peters** (D66) vindt dit een logisch voorstel en is benieuwd hoe het college her tegenaan kijkt.

De heer Otto (EenUtrecht) stelt een criterium voor dat bepaalt dat de ondernemer aantoonbaar de sociale cohesie in de buurt verhoogt. Hij vraagt of zo'n criterium de juridische toets wel doorstaat.

30 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat dat een criterium zou kunnen zijn. Hij verwacht dat alle ondernemers op de tribune voorzien in sociale cohesie in de buurt. De PVV denkt dat dat ook is wat de mensen willen. Daarom hebben zoveel mensen moeite met het idee dat dat zal verdwijnen. Het is niet zomaar iets dat je zomaar aan de kant schuift.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of de PVV er voor open staat om dat criterium leidend te laten zijn en andere criteria volgend.

35 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat het ook binding genoemd kan worden als een standplaatshouder al 25 jaar op dezelfde plek staat. De PVV wil dat soort dingen dan ook mee laten tellen.

De heer Otto (EenUtrecht) stelt voor om het woord 'binding' vanwege de mogelijk juridische gevoeligheid te laten vervallen en te vervangen door 'verhogen van aantoonbare sociale cohesie'.

40 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat hij liever van een jurist hoort hoe het juridisch genoemd zou moeten worden. De PVV staat open voor een andere formulering als dat beter is.

45 **De heer Sungur** (DENK) laat weten dat 'lokale binding' geen ingewikkelde definitie is, omdat daar al gebruik van wordt gemaakt in de nota Inkoop en aanbestedingen. Hij vraagt de wethouder of dat criterium ook hier kan gelden. Verder vraagt DENK aan de PVV hoe een lokale ondernemer die nieuw start aanspraak maken op een standplaats waarbij steunbetuigingen uit een buurt of van klanten nodig zijn.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat er altijd criteria zijn waarop meer of minder gescoord kan worden. Hij oppert verder dat toch ook niet gezegd wordt dat de Albert Heijn al 50 jaar in Vleuten zit en er daardoor geen nieuwe supermarkt kan komen.

5 **De heer Sungur** (DENK) geeft aan dat een Albert Heijn zich niet in een pand van de gemeente vestigt, en wordt hier gesproken over de openbare ruimte. Dat zijn twee verschillende dingen. Het gaat DENK om gelijke kansen. Als wordt getoetst op het hebben van klandizie en de kwaliteit van het product, dan lijkt het alsof het voor startende ondernemers een onmogelijke opgave is om aanspraak te maken op een standplaats. DENK vraagt hoe de gemeente aan de ene kant rekening kan houden met de mensen die dit al doen, en aan de andere kant ook degenen die dit werk in de toekomst willen doen wel de kansen bieden die er nu niet zijn.

De heer Bosch (PVV) antwoordt dat dat de criteria zijn die worden opgelegd en op basis waarvan keuzes worden gemaakt. Er zijn overigens wel gemeentelijke panden die worden verhuurd, bijvoorbeeld aan culturele ondernemers. Misschien wordt het tijd om die ook te laten weten dat hun tijd is geweest en dat ze wat anders moeten gaan doen.

15 **De heer Sungur** (DENK) verwijst naar het Didam-arrest dat voorschrijft dat één-op-één gunnen niet zomaar meer kan. Er moet in principe worden uitgegaan van een aanbesteding.

De heer Bosch (PVV) geeft aan dat het juist door die criteria komt dat er aan de overkant een literair museum komt in plaats van een ondernemer. Dat is dus ook geen eerlijk speelveld.

20 Hij vervolgt zijn bijdrage door de wethouder te vragen om te reageren op de verschillen in de juridische adviezen, bijvoorbeeld van de KCVA. Hij vraagt het college waarom het niet zijn stinkende best doet om een oplossing te vinden in de regels, zodat deze ondernemers wel een perspectief geboden kan worden. Wees niet het braafste jongentje van de klas. Soms kan je ook gewoon een beetje stout zijn. Het gaat om de stad die we willen zijn en om de toekomst van veel hardwerkende mensen, die zoveel meer betekenen voor de stad dan een inwisselbare verkoper.

25 Klanten hebben een binding met de verkoper. De producten kunnen ook gewoon bij een supermarkt worden gekocht, maar men gaat juist naar de standplaatshouder omdat die er al jaren staat. Dat is een deel van de beleving die belangrijk is en die PVV koestert. Daarom zegt PVV "kom er voor op en ga ervoor".

30 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) wijst erop dat de selectiecriteria ook een enorme rompslomp kunnen betekenen, als men moet aantonen dat men wel of niet ergens voor in aanmerking komt. Zij vraagt of de PVV het met de VVD eens is dat de selectiecriteria pas aan de orde zijn als er geen andere manieren gevonden kunnen worden die makkelijker zijn.

35 **De heer Bosch** (PVV) antwoordt dat het voor de PVV een 'als, dan'-verhaal is. Wat de PVV betreft worden de vergunningen weer onderhands verlengd voor tien, vijftien jaar. Als dat niet mogelijk is, ook niet met een overgangsregeling, dan moeten er criteria worden toegepast. Die moeten zo simpel en lean mogelijk zijn, met zo min mogelijk rompslomp.

De voorzitter bedankt de publieke tribune voor de rust en wijst hen er op dat er nu 3 van de 15 fracties aan bod zijn geweest. Hij geeft het woord aan Utrecht Solidair.

40 **Mevrouw Hessel** (Utrecht Solidair) verbaast zich over de klakkeloosheid waarmee de Europese regels, rechtspraak en het Didam-arrest worden aangehaald. Zij wijst op de brief van het juridisch loket van de branchevereniging waarin is uitgewerkt hoe groot de kans is om deze standplaatshouders op hun plek te laten.

45 In 2013 verviel de verordening en kwamen er regels. Het Utrechtse beleid voor standplaatsen blijkt niet meer van deze tijd te zijn. Het kan simpeler en doeltreffender. Het voorstel is afschaffen van de standplaatsverordening met als voordelen minder administratieve lasten en meer zekerheid voor ondernemers. De voordelen voor de standplaatshouders zijn een exclusief recht op een locatie, een langere zekerheid want de vergunning geldt voor een langere periode, de ondernemers kunnen met meer zekerheid investeringen doen in hun verkoopwagens waardoor ze kunnen innoveren en zich kunnen onderscheiden. Daar hebben alle ondernemers tien jaar geleden voor getekend. Zij konden er dus van uit gaan dat er een verlenging zou komen. Er was

50

wel vermeld dat de gunning iets anders kon zijn maar waarschijnlijk op anciënniteit. Dat ging namelijk al 30, 40, 50 jaar zo. Rond 2017 komen de schaarse vergunningen wegens jurisprudentie om de hoek kijken. Het college beweert nu dat de vergunningen die tien jaar geleden werden vergeven een overgangsrecht waren. Dat kan niet, want er was nog geen nieuw recht. Het college kan de zittende ondernemers nu een overgangstermijn aanbieden.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt naar een nadere uitleg. Er is inderdaad iets veranderd in hoe de vergunningen werken maar de basis van de jurisprudentie, de wetgeving, was er al. Dat is de Dienstenwet die in 2009 is ingevoerd. Zij vraagt aan Utrecht Solidair om uit te leggen waarom er nu pas overgangsrecht zou zijn.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) licht toe dat de Dienstenrichtlijn er inderdaad in 2006 was, maar het was totaal niet duidelijk dat die ook voor detailhandel gold. Vandaar dat er in 2017 al door de VVD vragen aan de wethouder zijn gesteld over de gevolgen van de nieuwe uitspraken. Dat was namelijk helemaal nieuw in de juridische wereld.

Zij vervolgt haar bijdrage door te herhalen dat het college de zittende ondernemers een overgangstermijn kan aanbieden. Dat is niet in strijd met de Dienstenrichtlijn, er mag een uitzondering worden gemaakt.

Utrecht Solidair vindt de wijze van aanpak naar de standplaatshouders toe schokkend. De ondernemers kregen oktober vorig jaar een brief waarin stond dat het voor ze ophield. Iedereen was in paniek, maar wanneer er werd gebeld werd gezegd dat nog niets bekend was en dat zij dat nog zouden horen. Een medewerker van een belangenorganisatie werd in oktober gevraagd om mee te praten. Hij zou nog bericht krijgen maar heeft nooit meer iets vernomen. Steeds meer schrijnende verhalen kwamen in het nieuws. Er waren vragen van gemeenteraadsleden. Alles bleef onbeantwoord. Pas in maart 2023 kwam er een uitnodiging van de wethouder aan de ondernemers, voor een voorlichtingsbijeenkomst. De avond voor die bijeenkomst ontvingen zij de nieuwe regelgeving. Niet in een persoonlijke brief met een uitleg erbij, maar in de vorm van raadsstukken die voor een leek niet te lezen zijn. Deze doelgroep is meestal niet in het bezit van een hbo-diploma. De wethouder huurde een spreker in die volledig de mist ingaat met “applaus voor jezelf”. Daarna worden de ondernemers in groepjes verdeeld om in de rij te gaan staan om een vraag te mogen stellen. Vragen werden niet beantwoord of konden niet beantwoord worden. De kleindochter van de beroemde Lorenzo, de eerste ijsmaker van Nederland, kreeg te horen dat haar kraam sowieso zou verdwijnen. Zo kun je niet met mensen omgaan, niet met je eigen burgers voor wie je de belangen behartigt. Deze wethouder kan haar taak in de ogen van Utrecht Solidair niet aan, anders hoeft er geen spreker te worden ingehuurd. Ze communiceert op onbegrijpelijke wijze met de doelgroep. Dit is geen integere, zorgvuldige en betrouwbare vertegenwoordiger van de gemeente Utrecht. De hele handelswijze in deze zaak getuigt van een EQ van nul. Deze wethouder kan in de leer bij de standplaatshouders, die gemiddeld een heel hoog EQ hebben. Utrecht Solidair beraadt zich op een motie van wantrouwen door deze handelswijze.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

De heer Peters (D66) bekent dat hij het best spannend vindt om hier te zitten. Er zitten standplaatshouders in de zaal, maar eigenlijk zijn dat geen standplaatshouders maar mensen. Het is voor hem voor het eerst sinds twee jaar als raadslid dat echt te zien is over wie het gaat. Hij vindt het fijn dat zij aanwezig zijn, en hij vindt het fijn dat als raad gezocht wordt naar oplossingen voor hen als mens en als standplaatshouder.

De overheid hoort beleid en regels te maken om de wereld een stukje beter te maken, of om een probleem op te lossen wanneer dat zich voor doet. Het onderwerp dat vandaag aan de orde is lijkt precies het tegenovergestelde teweeg te brengen. Nieuw beleid zorgt juist voor een probleem. De nieuwe Europese regelgeving moet ervoor zorgen dat de markt toegankelijk wordt voor nieuwe ondernemers met als doel dat iedereen een gelijke kans krijgt. Een nobel en goed bedoeld streven. Alleen lijkt nu het tegenovergestelde van die eerlijke kans bereikt voor de huidige lokale ondernemers. En hoewel het evident is dat we ons aan regels hebben te houden kan en mag het niet zo zijn dat Europese regelgeving, hoe goed die ook is bedoeld, lokale ondernemers in de weg zit in plaats van dat het ze helpt. Dat kan niet in Utrecht zo zijn, maar ook niet in Parijs of welke willekeurige Europese stad dan ook. D66 begrijpt de emotie en de zorgen van de huidige standplaatshouder dan ook heel goed. Al jaren en soms generaties lang baten zij hun

onderneming naar eer en geweten uit. Nu leven ze in onzekerheid omdat ze niet weten of ze volgend jaar nog een standplaats hebben. Deze ondernemers vervullen een belangrijke sociale functie in onze stad. Het is dé plek in de wijk waar buurtbewoners bij elkaar komen en een kort praatje maken. Het is dé plek waar op zaterdag een kibbelingetje wordt gegeten of waar menig Utrechter wekelijks zijn bosje bloemen of blokje kaas haalt. Des te schrijnender is het dus dat het nieuwe beleid voorkomt dat de huidige standplaatshouders voordeel verleend kan worden op basis van de gedeelde geschiedenis met onze stad. Deze ondernemers vrezen nu voor hun bestaanszekerheid. D66 snapt echter dat de wethouder geen keus heeft en gebonden is aan wet- en regelgeving. Er kan geen uitzondering op worden gemaakt. D66 wil toch een poging wagen, en roept het college op om voor deze ondernemers in de bres te springen. De ongewenste effecten van deze regelgeving zouden landelijk aangekaart moeten worden. D66 vraagt de wethouder of zij daartoe bereid is, en of zij met een zo breed mogelijke coalitie van andere wethouders van andere gemeenten deze noodklok kan luiden in Den Haag.

De heer Bosch (PVV) vraagt of D66 zich neerlegt bij de onmogelijkheid om een uitzondering op de regels toe te passen. Hij wijst op de brief van de branchevereniging en van de verenigde oliebollekransen, waar een andere juridische duiding bijzit. Hij vraagt of D66 dat niet via een second opinion via de raad zou willen laten uitzoeken.

De heer Peters (D66) vindt het sowieso goed om daar een reactie van het college op te krijgen. Wij leven in een rechtsstaat en in de Europese Unie, die allerlei goede dingen voor ons doen. Dat doet het ook vaak op economisch vlak, maar nu niet. We hebben ons te houden aan de regels die we met zijn allen hebben opgesteld, ook als blijkt dat dat af en toe niet heel goed uitpakt.

De heer Bosch (PVV) geeft aan dat hij niet alleen een reactie van het college wil, maar ook heil ziet in een second juridische opinion. Hij vraagt hoe D66 dat ziet.

De heer Peters (D66) antwoordt dat het hem niet helemaal duidelijk is waarop die second juridisch opinie dan betrekking moet hebben. Of er een Europese richtlijn uitgevoerd moet worden is voor D66 vrij helder. D66 wil graag uitzoeken hoe er binnen de juridische kaders invulling kan worden gegeven aan het beleid.

De heer Bosch (PVV) laat weten dat er verschillende juridische berichten ontvangen worden. Het is helemaal niet zo eenduidig. Hij vraagt of D66 dat eerst duidelijk wil hebben.

De heer Peters (D66) antwoordt dat die berichten vooral gaan over de manier van selecteren van standplaatshouders. Dat gaat niet over de vraag of de Europese richtlijn uitgevoerd moet worden.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) vraagt of D66 zich ervan bewust is dat dit gemeentebestuur is. Groningen heeft onlangs weer een vergunning afgegeven voor 15 jaar, Hilversum geeft vergunningen af voor 15 jaar. Ze maken van vergunningen voor onbepaalde tijd vergunningen voor bepaalde tijd.

De heer Peters (D66) antwoordt dat dit geen lokale kwestie is. Dit is Europees beleid dat lokaal wordt uitgevoerd. Daartussen zit de landelijke overheid die invulling moet geven aan die richtlijn. D66 kan zich voorstellen dat toen die richtlijn is bedacht geen rekening is gehouden met de Utrechtse situatie, en ook dat er vergelijkbare Utrechtse situaties zijn. Daarom roept D66 de wethouder op om dit landelijk aan te kaarten.

Mevrouw Al-Sagoff (VVD) vraagt of D66 zich ervan bewust is dat al in 2016 bekend was, dat het college dus zeven jaar de tijd had om met een goed plan te komen, dat er nu van alles afgeraffeld lijkt te worden en dat de communicatie totaal niet geschikt is.

De heer Peters (D66) geeft toe dat het geen nieuwe richtlijn betreft. Het is wel het kabinet van D66 en de VVD dat daar invulling aan heeft gegeven. Ook de raad heeft niet eerder de noodklok geluid. D66 had het liever eerder gezien, maar wijst erop dat nu bekeken kan worden wat er voor de ondernemers kan worden gedaan.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat hierover in 2017 de eerste vragen van de VVD al werden gesteld. Zij vraagt of D66 nu dan maar wil loten, omdat de raad het niet eerder ter sprake heeft gebracht.

5 **De heer Peters** (D66) vindt het jammer dat nu een politiek spelletje wordt gespeeld. Hij is liever bezig met het bedenken van een gezamenlijke oplossing. Over loten en selectie zal hij in zijn inbreng verder terugkomen.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of D66 akkoord is met loten.

De heer Peters (D66) geeft aan dat hij daar in zijn betoog op terugkomt.

10 Hij gaat verder door te zeggen dat hij de aanwezige standplaatshouders geen valse hoop wil geven. Het is echt een laatste strohalm, D66 hoopt op een brede steun daarvoor in deze raad. Er moet aan wet- en regelgeving gehouden worden. Het is ook in ieders belang om pragmatisch te zijn en om te bekijken hoe er in deze nare situatie het beste van gemaakt kan worden. Hoe ondernemers zo goed mogelijk kunnen worden ondersteund. Daarom heeft D66 een aantal vragen aan de wethouder: hoe groot is het probleem precies, hoe groot is het verschil in vraag en
15 aanbod van standplaatsen? Er zijn momenteel 81 standplaatsen verleend. D66 vraagt of de wethouder heeft geïnventariseerd hoeveel geïnteresseerden er zijn voor nieuwe plaatsen, en of het probleem niet opgelost kan worden door nieuwe plaatsen erbij te creëren. Verder vraagt D66 of de wethouder een plan heeft voor het tegemoetkomen aan de standplaatshouders die buiten de boot vallen, bijvoorbeeld door extra vergunningen. Op welke termijn kan dat, en kan er nu al
20 nagedacht worden over het maximum aantal vergunningen dat gecreëerd kan worden? Verder vraagt D66 of het mogelijk is om parkeerplekken op te heffen zodat er extra standplaatsen bijkomen.

25 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) zegt dat het creëren van extra standplaatsen mooi klinkt, maar dat er door de groei van de stad steeds minder plek is. Hij vraagt hoe D66 daarover denkt.

De heer Peters (D66) antwoordt dat hij daarom voorstelt om daar parkeerplekken voor te gebruiken. De stad groeit, en daarmee groeit ook het aantal plekken waar wellicht een standplaats kan komen. Hij denkt dat er veel potentie is en is ook benieuwd naar andere voorstellen.

30 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) vindt dit ook een vorm van valse hoop bieden, aangezien het al veel moeite kost om plekken voor bomen, speelplekken, scholen of maatschappelijke voorzieningen te vinden. Hij vraagt D66 hoe de plekken gevonden kunnen worden.

De heer Peters (D66) antwoordt dat het de opdracht van het college is om die plekken te zoeken.

35 **De heer Bosch** (PVV) geeft aan dat het weghalen van parkeerplaatsen een keer ophoudt, en vraagt of D66 het daarmee eens is.

De heer Peters (D66) antwoordt dat dit heel pragmatisch zou moeten worden bekeken, zoekend naar een oplossing voor deze ondernemers en hopend dat daar een meerderheid van de raad voor is.

40 **De heer Bosch** (PVV) stelt dat het gebrek aan ruimte een gevolg is van het feit dat D66 alles vol bouwt.

De heer Peters (D66) antwoordt dat dat een gevolg is van het feit dat mensen heel graag in Utrecht willen wonen.

De heer Bosch (PVV) concludeert dat niet iedereen in Utrecht kan wonen.

45 **De heer Stam** (Volt) is op zich gecharmeerd van het idee van nieuwe standplaatsen. De standplaatsen die er al zijn zijn extra waardevol omdat mensen weten dat ze er zijn. Hij vraagt

D66 hoe happig de nieuwe standplaatshouders zullen zijn op de plekken die er op dit moment nog niet zijn.

5 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat al werd gevraagd naar de sociale binding, en dat is op de nieuwe plekken nog niet het geval. D66 wil tegelijkertijd ook een eerlijke kans bieden aan nieuwe ondernemers, zoals DENK aangaf. Op de nieuwe plekken zouden nieuwe standplaatshouders een plek kunnen krijgen, zodat deze niet geplaatst worden op een plek waar al 50 jaar dezelfde ondernemer zit.

10 Hij gaat verder met zijn bijdrage en vraagt of ondernemers op meerdere dagen een standplaats kunnen innemen, en of met tijdsloten gewerkt kan worden zodat meerdere ondernemers op dezelfde plaats kunnen staan.

Verder geeft hij aan dat de stad groeiende is, en dat het aantal standplaatsen mee kan groeien. Daar zouden de nieuwe standplaatshouders een eerlijke kans kunnen krijgen.

15 Vervolgens vraagt D66 of het mogelijk is om een overgangstermijn in het leven te roepen voor de plekken en de ondernemers die al lang op dezelfde plaats zitten. Immers, als je lang bij een bedrijf werkt wordt daar ook rekening mee gehouden.

De heer Peters sluit af met de opmerking dat ondernemers vooral geholpen zijn door snel duidelijkheid te hebben. De ideeën van het CDA en de VVD klinken veelbelovend. Tegelijkertijd moet het ook behapbaar en simpel blijven. Er moet snel duidelijkheid komen, want het moet niet zo zijn dat pas in de winter duidelijk wordt of iemand in januari nog op zijn standplaats mag staan.

20 Dat mag echt niet. D66 roept de wethouder op om per direct een taskforce in het leven te roepen die de komende tijd volledig toegewijd aan de slag gaat om een selectie- en brancheringsbeleid vorm te geven. Dat moet zo simpel en makkelijk mogelijk zijn met oog voor onze standplaatshouders. Daarbij moet nadrukkelijk in het achterhoofd worden gehouden dat de bestaanszekerheid van de huidige ondernemers niet in het gedrang komt.

25 **De heer Stellinga** (CDA) vraagt of D66 een motie om niet te loten maar om een selectieprocedure te hanteren zou steunen.

De heer Peters (D66) antwoordt dat D66 op zoek is naar een zo breed mogelijk gedragen oplossingsrichting die aan de wethouder kan worden meegegeven. Als dat niet loten inhoudt, dan is D66 het daar volledig mee eens.

30 **De heer Stellinga** (CDA) concludeert dat D66 ook tegen loting is.

De heer Peters (D66) antwoordt dat hij eerst van andere partijen de argumenten voor loting wil horen. Op basis daarvan lijkt het hem goed om met elkaar een afweging te maken.

35 **De heer Stellinga** (CDA) zegt dat de enige reden waarom er geloot moet worden is omdat er geen tijd meer is, omdat het college het heeft laten versloffen. Hij vraagt of D66 daarop kan reflecteren.

De heer Peters (D66) antwoordt dat door iedereen gevoeld wordt dat er geen tijd meer is. Daarom stelt hij een taskforce voor, om zo snel mogelijk duidelijkheid te creëren.

40 **De heer Sungur** (DENK) geeft aan dat hij nog steeds zoekende is naar wat die selectiecriteria dan zouden kunnen zijn. Hij heeft tot nu toe nog geen goed criterium gehoord als goed alternatief voor het loten. Hij vraagt aan D66 waar zij aan denkt als er voor selectie wordt gekozen, rekening houdend met het eerlijke speelveld voor al die nieuwe standplaatshouders.

45 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat hij ook zoekende is. Als het zo makkelijk was had deze bijeenkomst veel korter geduurd. Hij vraagt zich af of de selectiecriteria onderdeel moeten zijn van een politiek debat, of samen met mensen van de branche en van het Stadskantoor uitgezocht kunnen worden.

De heer Sungur (DENK) stelt voor om eerlijk te zijn en te zeggen dat er op dit moment geen alternatief is voor het loten, in plaats van het wegschuiven van de verantwoordelijkheid naar de wethouder en het college.

De heer Peters (D66) antwoordt dat één van die dingen kan zijn dat op de nieuwe standplaatsen de nieuwe ondernemers worden geplaatst. Ook branchering vindt hij een goed idee. Het is aan het college en de wethouder om dat verder uit te werken.

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

5 **De heer Talhaoui** (PvdA) heeft in de afgelopen weken gezien hoeveel ophef er is ontstaan over de loting van deze standplaatsen. De PvdA begrijpt de onzekerheid onder de huidige standplaatshouders erg goed, evenals de boosheid onder de ondernemers maar ook onder de bezoekers. Het overgrote deel van deze mensen bestaat uit kleine, zelfstandige ondernemingen, vaak familiebedrijven met vast personeel. Ook die mensen zitten nu in onzekerheid over hun
10 baan, zelfs over hun toekomst. De mails die zijn ontvangen en de gesprekken die PvdA heeft gehad met standplaatshouders zijn echt schrijnend. Het is moeilijk te begrijpen dat deze mensen zo in de kou worden gezet. Van de gemeente mag worden verwacht dat ze zo zorgvuldig mogelijk met alle belangen omgaat en risico's zoveel mogelijk beperkt. De PvdA vindt het dan ook jammer dat ondernemers tussentijds niet voldoende zijn geïnformeerd over de aflopende vergunning en
15 hoe daarmee om te gaan. Sommigen hebben tot voor kort veel geld geïnvesteerd die ze nu niet meer kunnen terugverdienen. Dat is bijzonder wrang en had voorkomen kunnen worden. De PvdA vraagt wat de reden is dat het college niet eerder met een nieuwe aanpak kon komen, en of de wethouder deelt dat de gemeente steken heeft laten vallen in de tussentijdse communicatie. De PvdA wil niet alleen haar verontwaardiging uiten maar ook een constructieve oplossing
20 zoeken. Zij zien dat in andere gemeenten en in andere landen een afwijkende interpretatie is van deze Europese regels. In sommige Duitse steden is geloot, waarbij een zwaardere weging is gegeven aan lokale ondernemers. De PvdA vraagt de wethouder om aan te geven hoe dat in andere gemeenten wel lijkt te kunnen en hoe dat in Utrecht ook zou kunnen. Het college kiest voor loting als verdeelsleutel. De PvdA vindt de argumenten daarvoor niet sterk. Het college geeft aan dat loting het laagste risico op juridische procedures geeft en minder vertraging in de vergunningverlening. Volgens de PvdA is loting een middel dat geen recht doet aan deze situatie. De PvdA kiest, net als de VVD, voor branchering en aansluitend selectiecriteria als lokaal ondernemerschap, cultureel erfgoed maar ook economische factoren als vraag in de markt.

30 **Mevrouw Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of de PvdA het ermee eens is om nu het overgangsrecht te activeren en in die tijd als raad te bekijken welke oplossing gewenst is.

De heer Talhaoui (PvdA) antwoordt dat dat precies is wat PvdA wil, als dat zou kunnen. Dat wil hij aan de wethouder vragen.

De heer Sungur (DENK) vraagt wat cultureel erfgoed en economische factoren precies inhouden.

35 **De heer Talhaoui** (PvdA) antwoordt dat bijvoorbeeld in Amsterdam voorrang is gegeven aan gezichtsbepalende standplaatshouders. Om dat te bepalen is een commissie ingesteld die dat heeft onderzocht. De criteria moeten goed worden uitgewerkt en dat maakt deze procedure ook zo bewerkelijk.

De heer Sungur (DENK) vraagt hoe een nieuwe ondernemer aanspraak kan maken op een standplaats in zo'n geval.

40 **De heer Talhaoui** (PvdA) antwoordt dat er in de selectiecriteria altijd ruimte moet blijven voor het toetreden van nieuwe partijen.

Hij gaat verder met zijn betoog door aan te geven dat de gemeente helemaal geen vergunning meer wil afgeven voor Venezia ijs en Broodje Ben aan de Oudegracht, hoewel dit bij uitstel iconische plaatsen in Utrecht zijn. Daarmee worden deze standplaatshouders in een nog grotere
45 onzekerheid gezet. Argumenten daarvoor zijn vooral de doorstroming van het voetgangersverkeer en het voorkomen van onveilige verkeerssituaties. De PvdA is er nog niet van overtuigd dat deze twee plekken daarvoor moeten verdwijnen en vraagt de wethouder om een toelichting.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of de PvdA een motie voor afwijzing van loting zou steunen.

De heer Talhaoui (PvdA) antwoordt dat hij daarop niet wil vooruit lopen, maar geeft aan dat zijn partij niet voor loting is.

De heer Stellinga (CDA) vraagt waarom de PvdA daarover twijfelt.

5 **De heer Talhaoui** (PvdA) antwoordt dat de PvdA niet voor loting is, maar de motie eerst wil zien voordat wordt besloten om er in mee te gaan.

De heer Bosch (PVV) stelt voor om eens wat aan de bergen fietsen op de Oudegracht te doen zodat de doorstroming niet wordt belemmerd. Hij vraagt of de PvdA het daarmee eens is.

De voorzitter waarschuwt dat dit geen mobiliteitsdebat is.

10 **De heer Talhaoui** (PvdA) antwoordt dat het zeker goed is om te kijken naar andere mogelijkheden om de ruimte daar te vergroten zodat de huidige standplaatsen daar kunnen blijven.

De voorzitter geeft het woord aan GroenLinks.

15 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) geeft aan dat standplaatshouders precies het soort economie is dat in Utrecht gestimuleerd zou moeten worden. Lokaal, kleinschalig en met een sociale functie voor de stad. En dat maakt dit zo jammer. Want standplaatshouders overwegen om naar een andere stad te gaan of om ermee op te houden omdat de stress van de situatie en het beperkte perspectief op de toekomst ze teveel wordt. Dat is zonde omdat het juist vaak ondernemers zijn die de buurt kennen, die zich inzetten voor de stad, die binding hebben met Utrecht en willen investeren in Utrecht. Als zoveel standplaatshouders verbaasd en overweldigd zijn, dan is dat een
20 signaal. Dit proces had beter gemoeten. GroenLinks vraagt de wethouder of er bij de standplaatshouders sinds 2013 wel is gecheckt of ze al aan het nadenken waren over wat ze na het verloop van de vergunning zouden gaan doen. Is bij hen opgehaald wat ze zelf willen voor nieuw beleid? Waarom komt het plan nu pas terwijl het per 2024 in gaat?
25 Het is een feit dat de Europese regelgeving het onmogelijk maakt om voorrang te geven aan ondernemers die er al jaren zitten. Bij elke standplaats die vrijkomt moet de wedstrijd weer helemaal open gegooid worden zodat het, vanuit een liberaal perspectief, eerlijk blijft.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) wijst op de uitgebreide juridische mail van de branchevereniging waarin staat dat er verlenging kan komen voor de bestaande ondernemers. Zij vraagt of GroenLinks dat steunt.

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) antwoordt dat het geen kwestie is van steun. Utrecht Solidair heeft een vraag gesteld aan de wethouder, die kan dat beantwoorden. GroenLinks gokt dat het niet mogelijk is om nu nog te verlengen omdat de wetgeving op basis waarvan de jurisprudentie heeft plaatsgevonden al wel bestond. Nog een keer verlengen acht mevrouw Fattal onwaarschijnlijk, maar zij geeft aan dat zij geen expert is. Daarom vraagt zij het vooral aan de wethouder.

35 **De heer Bosch** (PVV) wijst op het verschil in juridische perceptie van het college en de branchevereniging en vraagt of GroenLinks dit dan niet boven water wil hebben.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt dat zij de indruk heeft dat de partijen het eens zijn over het feit dat het vreselijk is wat er met de standplaatshouders gebeurt, en dat er moet worden gezocht naar wat er wel kan binnen de lijntjes van de wet. Men moet wel eerlijk zijn over wat er
40 wel en niet kan, anders worden de standplaatshouders niet geholpen. Zij geeft aan te wachten op het antwoord van de wethouder op de vraag van de PVV over wat er juridisch mogelijk is. Het is bekend dat er Europese en nationale wetgeving is die het onmogelijk maakt om direct voordeel te geven aan ondernemers die er al zitten. Dat is de waarheid.

45 **De heer Bosch** (PVV) voelt niet de urgentie als verwezen wordt naar de reactie van het college, en vraagt of GroenLinks dit niet snel uitgezocht wil hebben.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt dat zij die urgentie ontzettend sterk voelt. Zo sterk dat zij eerlijk wil zijn in wat wel en niet kan. GroenLinks wil zeker kijken naar wat mogelijk is binnen de randen van de wet. Maar opnieuw bekijken of die wet bestaat of niet is verspilling van ieders tijd.

5 Zij vervolgt haar betoog door te benoemen dat het een feit is dat dit dwingende Europese wetgeving betreft die ook nog eens vertaald is in Nederlandse, dwingende wetgeving. In 2009 heeft iedereen, met uitzondering van de Partij voor de Dieren, ingestemd met de Dienstenwet. Dat was met goede reden, namelijk met het geloof dat nieuwe ondernemers met een goed idee net zo goede kansen moesten hebben als ondernemers die er al langer zijn. Dit zijn de gevolgen van die wet, en daar is GroenLinks ook niet blij mee. Dat is echter de realiteit. Ook als er gezocht wordt
10 naar manieren om te verachten, zoals de hele raad nu doet, gaat er heel veel veranderen.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) vraagt of GroenLinks zich realiseert dat alles wat nu wordt beweerd van A tot Z onzin is.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) verzoekt om een specificatie van deze onzin.

15 **Mevrouw Hessel** (Utrecht Solidair) geeft aan dat ze meerdere documenten kan laten zien waarin aan de mensen wordt gezegd dat de regels worden veranderd zodat de administratie eenvoudiger wordt en meer zekerheid wordt geboden. Er was toen nog geen sprake van dat de Europese dienstenrichtlijn invloed had op de standplaatshouders.

20 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) wijst op het debat dat de raad in 2013 voerde waarin de effecten van de Europese dienstenrichtlijn en de Nederlandse Dienstenwet op dit vergunningenstelsel precies is besproken. Wat er is gecommuniceerd naar de standplaatshouders staat daar los van. Er is een brief naar hen verstuurd waarin is vermeld dat hun vergunning niet per definitie zou worden verlengd na tien jaar. GroenLinks vindt dat ook niet duidelijk genoeg. Maar wat zij zegt is de wet en dat is de waarheid.

25 **De heer Stellinga** (CDA) wil verkennen of GroenLinks het met het CDA eens is dat ten bate van de mensen die in het publiek zitten de juridische mogelijkheden om ze tegemoet te komen onvoldoende door het college zijn verkend.

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) geeft aan dat dat zojuist, in reactie op de PVV, ook is beantwoord. Het onderzoeken of de gemeente zich moet houden aan de Dienstenwet is verspilling van tijd. Het juridisch onderzoeken van wat mogelijk is om door middel van selectie de mensen met binding in Utrecht te behouden, daar is GroenLinks groot voorstander van.

35 Zij vervolgt haar betoog door te focussen op wat er wel mogelijk is. Kunnen de ondernemers die nu met de handen in het haar zitten wat meer ademruimte krijgen door de *lex silencio positivo* te gebruiken die in 2009 in de Dienstenwet is geamendeerd? Daarmee zou mogelijk, als er niet op tijd nieuwe vergunningen worden verleend, stilzwijgend de huidige vergunningen kunnen worden uitgesteld voor een heel korte tijd. In die tijd kan worden uitgezocht hoe het nieuwe stelsel kan worden vormgegeven. GroenLinks vraagt de wethouder of dat mogelijk is.

Verder vraagt GroenLinks of er indirect kan worden getoetst op lokale gebondenheid. Direct toetsen op lokaal gebonden ondernemers kan niet, maar misschien wel door een voorkeur te geven aan cultureel erfgoed of het verkopen van lokale producten.

40 GroenLinks begrijpt dat de selectie op inhoud lastig is, maar vraagt of het systeem door branchering zo dichtgetimmerd kan worden dat we wel controle houden op het soort ondernemers dat in Utrecht actief is. Wat GroenLinks betreft wordt niet voor een lotingssysteem gegaan, hoewel het college aangeeft dat dat misschien verzachtend werkt. Het is nu duidelijk dat dat niet het geval is. Juist met selectie kan het kleine beetje controle dat de gemeente heeft in handen worden
45 gehouden.

GroenLinks sluit zich verder van harte aan bij het voorstel van D66 voor een taskforce. Dit graag per direct, want zo snel mogelijk duidelijkheid staat voorop. Het is ook niet meer dan logisch want bij schaarse vergunningen moet de stad zich zelf, met experts, uitspreken over hoe die vergunningen verdeeld worden. Het nieuwe systeem moet wat GroenLinks betreft sowieso worden
50 vormgegeven met de standplaatshouders zelf.

Over de twee standplaatsen op de Oudegracht verzoekt GroenLinks de wethouder in ieder geval in gesprek te gaan met Venezia en Broodje Ben over hoe nu verder nu die standplaatsen verloren

gaan. Hun situatie is een unieke.

De wet is de wet, maar GroenLinks stelt voor om zoveel mogelijk de randjes daarvan op te zoeken. Dat is de Utrechtse manier.

5 **Mevrouw Al-Saqa** (VVD) vraagt of de taskforce aan de slag gaat met de oplossingen die de gemeenteraad aandraagt.

10 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) antwoordt dat juridische experts binnen een taskforce bij uitstek degenen zijn die kunnen uitzoeken welke juridische mogelijkheden er zijn om de ondernemers toch nog in de stad te houden. Wat GroenLinks betreft moeten daar ook standplaatshouders zelf in zitten zodat zij kunnen meepraten over hoe dat beleid eruit moet zien. Dat moet in ieder geval op basis van selectie zijn, want er wordt nu geproefd dat de raad daar voorstander van is.

15 **Mevrouw Al-Saqa** (VVD) stelt voor om de juristen van de gemeente en die van de standplaatshouders bij elkaar te zetten om er samen uit te komen. Bij de taskforce moet kracht gezet worden zodat er snel gehandeld kan worden en er snel duidelijkheid komt. Dat moet niet een gremium zijn dat maandenlang met elkaar gaat overleggen. Zij vraagt of GroenLinks het daarmee eens is.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) heeft de indruk dat de VVD precies hetzelfde als GroenLinks voor ogen heeft.

20 **De heer Sungur** (DENK) heeft GroenLinks gehoord over bepaalde selectiecriteria, maar nog niet over selectiecriteria voor nieuwe ondernemers. Hij vraagt welke ideeën GroenLinks daarover heeft.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt dat de wet voorkeur geeft aan een eerlijk speelveld voor zowel oude als nieuwe ondernemers. Deze oude ondernemers hebben al een stapje terug. Het lijkt GroenLinks logisch om nu de ondernemers die al heel lang in Utrecht zitten kunnen helpen. Het systeem is al ingericht op dat het juist voor nieuwe ondernemers eerlijk is.

25 **De heer Sungur** (DENK) geeft aan dat als wordt afgestapt van loten en overgegaan op het toepassen van selectiecriteria, waarbij meer aandacht uitgaat naar dingen zoals klandizie en cultureel erfgoed, dan verdwijnt dat eerlijke speelveld enigszins. Hij vraagt GroenLinks hoe in de criteria wordt meegenomen dat nieuwe ondernemers toch nog kans maken om mee te doen.

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) antwoordt dat dat juist iets is dat zo'n groep juristen zou moeten uitzoeken. Zij vraagt zich af of klandizie een goed uitgangspunt is om mee te nemen in de selectiecriteria, want dat is voor nieuwe ondernemers inderdaad moeilijk aan te tonen. Dus dat is niet eerlijk. Het college noemt ook criteria als duurzaamheid en circulariteit. Dat past volgens GroenLinks bij Utrecht en dat zijn bij uitstek criteria waar iedereen evengoed aanspraak op kan maken.

35 **De heer Peters** (D66) vraagt of de nieuwe standplaatshouders op de nieuwe standplaatsen zouden moeten komen, waarmee meteen een antwoord op de selectiecriteria wordt gegeven.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt dat dat kan, maar vraagt zich tegelijkertijd af of dat werkbaar is. Ze schuift de vraag door naar de wethouder.

De voorzitter geeft het woord aan Volt.

40 **De heer Stam** (Volt) geeft aan dat hij vorige week op de informatieavond was. Die vond hij erg indringend. De gemeente heeft vorige week echt gefaald om haar menselijke kant te laten zien. Hier is beleid gemaakt over de stad zonder beleid te maken met de stad. Het voorbeeld van Venezia was het meest schrijnend, want zij hoorden over een individueel besluit tegelijk met de mensen in de zaal. Dat moet beter.

45 **De heer Bosch** (PVV) vraagt of het opleggen van de regels over de stad in plaats van met de stad niet juist een gevolg is van waar Volt zo dol op is: de Europese Unie.

De heer Stam (Volt) antwoordt dat het college meteen in gesprek had moeten gaan met de standplaatshouders. Dat is wat Volt bedoelt met beleid maken met de stad. Zij hoopten dat vorige week een gesprek met de standplaatshouders zou plaatsvinden over de vraag hoe om te gaan met de regels die op hen afkomen, en over de belangen en wensen van de standplaatshouders. In plaats daarvan werd er alleen gezonden.

Hij vervolgt zijn betoog door aan te geven dat er vier dingen moeten gebeuren in deze situatie: selectie, branchering, een vergunningsduur van twaalf jaar en een overgangsregeling. Dat betekent dat Volt zich grotendeels kan aansluiten bij de brief van de branchevereniging, waarin duidelijk staat dat loting geen goede verdelingsmethode is. Loting leidt tot willekeur en is onrechtvaardig naar de standplaatshouders die hun levensonderhoud moeten laten afhangen van kop of munt. Volt vindt dat principieel onverteerbaar en stelt voor om daar niet mee in te stemmen. Volt steunt de motie van het CDA direct.

Recent zijn er vergunningen verleend voor nieuwe foodtrucks op de Uithof. Die gaan in per 1 april en zijn het resultaat van stemming onder personeel en studenten van de universiteit en hogeschool. Volt vraagt zich af waarom dat op die manier mocht. Golden daarvoor andere regels, waarom werd daarvoor niet geloot en waarom gelden de regels vanaf 1 januari en niet vanaf 1 april?

Wat Volt betreft moeten goede en duidelijke selectiecriteria worden vastgesteld. Andere gemeenten pakken dit aan met een selectiecommissie die aan de hand van een puntensysteem met duidelijke omschrijvingen oordeelt. Daar moet onder andere duurzaamheid in staan, en worden aangevuld met criteria als sociaal ondernemen, het hebben van een goed businessplan, een goede uitstraling en het bieden van een aanbod dat een aanvulling is op wat er verder is in de wijk. Dat zijn objectieve criteria, en de mensen op de tribune zullen duidelijk hard kunnen maken dat ze daar goed op scoren. Het voorkomt tevens dat Jan-met-de-pet zich voor alle vergunningen inschrijft, zodat vergunningen kunnen worden doorverkocht. Dat is een risico op misbruik dat voorkomen moet worden.

Branchering is ook belangrijk. Twaalf patatkramen aan de Oudegracht is niet wenselijk. Dat kan goed worden onderbouwd met redenen van algemeen belang. Het is opmerkelijk dat dat niet nu al in het voorstel zit.

Ten derde stelt Volt een langere terugverdientermijn voor. Het eigen onderzoek waar de gemeente zich op baseert zegt dat een terugverdientermijn tot twaalf jaar nodig is. Waarom wordt dan gekozen voor tien jaar? Bovendien zijn deze cijfers gebaseerd op de situatie voor de coronacrisis en zijn de inkomsten tegenwoordig teruggelopen. Volt vraagt de wethouder of dat klopt en of zij ook denkt dat in de huidige economische situatie een langere vergunningsduur nodig is voor een reële terugverdientermijn.

Over de standplaats van Venezia en Broodje Ben ontbreekt ook voor Volt de onderbouwing. Het is niet duidelijk waarom deze standplaatsen moeten verdwijnen, zeker gezien de grote waarde die zij hebben voor de stad. Volt vraagt de wethouder om een nadere onderbouwing hiervoor.

Tenslotte roept Volt het college op om een overgangsregeling aan te bieden. Voor ondernemers in 2013 was het zeker niet duidelijk dat dit stond te gebeuren. Die indruk wordt nu wel gewekt.

Tijdens het commissiedebat van tien jaar geleden heeft de wethouder toegezegd iedereen over vijf jaar een brief te sturen met het bericht dat de vergunning zou worden verlengd. Als er toen in die termen werd gesproken, dan kunnen we nu niet pretenderen dat de standplaatshouders er al tien jaar rekening mee hebben kunnen houden. Daarom moet er voor worden gezorgd dat zij nu die overgangstermijn wel krijgen, zeker omdat het de gemeente is die heeft verzuimd zich goed voor te bereiden en meer tijd nodig heeft om tot een goede regeling te komen. Volt wil deze mensen daar niet de dupe van laten worden.

De voorzitter meldt dat het debat nu twee uur gaande is, de oorspronkelijk gereserveerde tijd voor het onderwerp. Het is echter nog lang niet ten einde. Hij stelt daarom voor om enkele minuten te schorsen.

- Schorsing -

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan Student & Starter.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) zegt dat het goed dat zij vandaag bij elkaar zijn om het te hebben over standplaatsen. Ieder heeft de vele mails gezien met verhalen die raken. Naast het zijn van een kraam is een standplaats zoveel meer: al generaties een familiebedrijf, een sociale

samenkomstplek in de buurt, maar ook het beeld van de stad. Elke Utrechter kent bijvoorbeeld Broodje Ben of Venezia. Tegelijkertijd zit de gemeente vast aan nieuwe Europese wetgeving en dat is een feit dat niet genegeerd kan worden. Student & Starter geeft aan dat hoe erg het ons allemaal raakt en hoe graag we iets anders zouden willen, als gemeenteraad hebben we ons helaas te houden aan deze wetgeving. We zitten voor een groot deel met de handen op de rug. Student & Starter vindt het belangrijk om te kijken wat we wel kunnen doen om ervoor te zorgen dat de situatie voor onze Utrechtse standplaatshouders zoveel mogelijk wordt verzacht. Student & Starter wil ook vandaag met creatieve oplossingen komen, en stelt standplaatsen op het water voor. Daardoor kan een deel van de vergunningen op een andere manier worden uitgegeven. Zo zijn er ook andere creatieve oplossingen denkbaar. Student & Starter vraagt de wethouder of die creatieve oplossingen er zijn en of die ook uitvoerbaar zijn. Daarnaast ziet Student & Starter kansen bij het punt van D66 voor een lobby van alle wethouders richting het rijk. Student & Starter wil zich daarbij aansluiten en is benieuwd naar de reactie van de wethouder. Het college komt met het voorstel tot loting. Student & Starter heeft voorkeur voor een model op basis van bepaalde selectiecriteria waaronder de sociale functie in de buurt. Zo kan er toch worden gezorgd voor een plek voor ondernemers die een binding hebben met de stad of die bijdragen aan het bestrijden van eenzaamheid. Student & Starter heeft gekeken naar voorbeelden van andere gemeenten, en zag dat de gemeente Valkenswaard punten geeft voor betrokkenheid bij de gemeente en voor duurzaamheid. Maar ook aspecten als ruimtelijke kwaliteit en aanvullend karakter kunnen ook worden meegenomen. De wethouder wordt verzocht te reflecteren op of dit kan.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) vraagt of Student & Starter het met de VVD eens is dat branchering juist een mooie oplossing kan bieden voor de ondernemers.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt dat VVD en Student & Starter beiden zeggen dat aanvullend karakter een criterium is dat meegenomen kan worden bij de beoordeling.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) geeft aan dat een piñata niet in de buurt wordt geleverd, maar dat die niet gewenst is op de plek van een kaasboer. Ze vraagt of Student & Starter dat anders ziet.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt dat ze het hypocriet vindt dat de VVD altijd zo'n voorstander is van vrije marktwerving en het nu lastig vindt dat piñata's worden aangeboden op een standplaats. Ze is het wel met de VVD eens.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) laat weten dat de VVD inderdaad voor marktwerving is maar niet als dat ten koste gaat van de ondernemers, die keihard hun best doen en al zoveel jaren hun bijdrage leveren. De VVD is niet voor het bij het grof vuil zetten van mensen en vindt het raar dat dat zo gesuggereerd wordt.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) is het helemaal eens met de VVD maar de marktwerving heeft ook heel veel schadelijke gevolgen voor het onderwijs, voor de zorg et cetera. Dan is de VVD altijd de partij die zegt dat geprivatiseerd moet worden. In dit geval zegt de VVD opeens dat de marktwerving toch negatieve gevolgen heeft. Dat vindt Student & Starter wel een beetje hypocriet.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) geeft aan dat het hier gaat over ondernemers wiens banen op de tocht staan, en niet over marktwerving in het onderwijs en in de zorg.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) vervolgt haar betoog door aan te geven dat het belangrijk is om eerlijke kansen kunnen realiseren waarbij ook jonge ondernemers de kans krijgen om aan de slag te gaan. Daarom is de toevoeging aan het model dat Student & Starter zojuist voorstelde dat er bij standplaatsen die vrijkomen ongewogen loting plaatsvindt. Daarover wil Student & Starter graag een reactie van de wethouder.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of Student & Starter het met het CDA eens is dat de juridische mogelijkheden onvoldoende zijn uitgezocht in het beleid zoals dat nu op tafel ligt.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) is vooral benieuwd naar de reactie van de wethouder op de juridische mogelijkheden en kansen die door de andere partijen zijn genoemd, en of die voldoende zijn onderzocht.

5 **De heer Stellinga** (CDA) vraagt of Student & Starter het op basis van de stukken die nu op tafel liggen met het CDA eens is dat het onvoldoende is uitgezocht.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt nogmaals dat ze vooral benieuwd is naar de reactie van de wethouder.

De voorzitter geeft het woord aan de ChristenUnie.

10 **De heer Compagnie** (CU) start met het uitspreken van erkenning van de zorgen die er leven. Als je al jaren met je kar of kraam op dezelfde plek staat, een band hebt opgebouwd met de buurt en de mensen dan is het pijnlijk om te vernemen dat het onzeker is of je je activiteiten daar kunt voortzetten. Voor de CU zijn standplaatshouders van enorme waarde voor de samenleving. Vaak is er binding met de klant, een gezellig sfeer, producten uit eigen land die vaak verser zijn dan in de supermarkt. Allereerst is het belangrijk om meteen kleur te bekennen. De CU geeft een
15 voorkeur aan een selectiesysteem. Ondernemers kunnen wat doen om aan criteria te voldoen, maar loting overkomt je en dat is niet uit te leggen. Daarom kiest de CU voor een selectie via een commissie en criteria via een puntensysteem. Criteria zouden kunnen zijn branchering, grootte van het bedrijf en duurzaam geproduceerde producten. Mocht er daarna nog sprake zijn van een gelijk aantal punten, dan volgt een loting onder de gegadigden. CU vraagt de wethouder hierop te reageren.

20 Hoewel al sinds 2013 bekend was dat de regels zouden kunnen veranderen en de toekomst onzeker was had de communicatie en participatie volgens de CU echt beter gekund. Standplaatshouders geven duidelijk aan niet tijdig te hebben begrepen dat er een nieuw systeem in werking zou treden en welke effecten dit zou hebben. Ook had de gemeente meer input kunnen
25 ophalen bij de standplaatshouders zelf. Dat is echt een gemiste kans. De CU vraagt hoe het college tegen de communicatie en participatie aankijkt.

Er is echter ook iets voor de richtlijnen voor verdeling van ruimte in Utrecht te zeggen, en dat wil de CU vandaag niet ongemoeid laten. Op deze manier krijgen nieuwe ondernemers namelijk ook een kans en hebben standplaatshouders de mogelijkheid tot een van de schaarse plekken op een
30 andere locatie. Het is CU ter ore gekomen dat de interesse, los van de bestaande standplaatshouders, gaat om ongeveer twintig plekken. Als er net zoveel vraag als aanbod zou zijn hoef je minder na te denken over selectie of loting. Er komen op korte termijn tien nieuwe plekken bij. Dat is een goede zaak, zeker gezien de groei van de stad. De CU vraagt het college in hoeverre dat aantal plekken is uit te breiden naar twintig.

35 **De heer Stam** (Volt) vraagt wat de bron hiervan is. Volgens zijn gegevens zijn er veel meer geïnteresseerden.

De heer Compagnie (CU) antwoordt dat hij dat ambtelijk heeft nagevraagd.

40 **De heer Stam** (Volt) laat weten dat hij de indruk heeft dat de gemeente geen goed zicht heeft op de animo voor de standplaatsen, aangezien er geen aanvragen binnenkomen als er geen plekken te verdelen zijn. Hij vraagt of CU het niet realistischer vindt dat er heel veel aanvragen gaan komen voor de plekken die nu populair zijn.

De heer Compagnie (CU) is het met Volt eens dat dit beter onderzocht kan worden. De twintig geïnteresseerden zijn in ieder geval bekend, dus hij stelt voor om het aanbod in ieder geval met twintig plekken uit te breiden.

45 **De heer Stam** (Volt) vraagt of het CU het niet gevaarlijk vindt om erop te vertrouwen dat met die twintig plekken het probleem zou zijn opgelost.

De heer Compagnie (CU) is het met Volt eens dat dat beter onderzocht zou moeten worden. Later kunnen altijd nog meer plekken toegevoegd worden.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat het blijven toevoegen van plekken volgens de VVD niet de oplossing is. Er moet op de eerste plaats worden bekeken hoe de zittende ondernemers kunnen worden beschermd en op de tweede plaats voor de nieuwe ondernemers een manier te vinden om te selecteren of te brancheren. Zij vraagt of de CU het daarmee eens is.

- 5 **De heer Compagnie** (CU) antwoordt dat het naast elkaar kan bestaan. Er moet goed worden nagedacht over een combinatie van selectie en loting. Daarnaast moeten plekken worden toegevoegd in een groeiende stad. De CU geeft aan dat het niet wijs zou zijn om verschillende criteria te hanteren bij nieuwe en bij bestaande ondernemers. Het is ook niet duidelijk of dat kan.

- 10 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) laat weten dat er niet ongebreideld plekken kunnen toegevoegd. Dat is ook niet goed voor de concurrentiepositie van de ondernemers, als er nog vijf om de hoek staan. Ze vraagt wat de CU daarvan vindt.

De heer Compagnie (CU) antwoordt dat hij niet heeft gezegd dat de CU ongebreideld plekken wil toevoegen. Aan de wethouder wordt gevraagd om goed te kijken waar plekken kunnen worden toegevoegd.

- 15 Hij vervolgt zijn betoog door aan te geven dat de CU wil kijken naar wat er wel mogelijk is. Zij hebben nog twee aanvullende vragen: Waarom heeft het college niet gekozen voor twaalf jaar in plaats van een vergunningsduur van tien jaar? En verder staat het raadsvoorstel Standplaatsenbeleid in Q3 op de planning. Wat komt daar anders in te staan dan wat tot nu toe aan informatie is versterkt?

- 20 **De voorzitter** geeft aan dat het raadsvoorstel recent naar de raadsleden is verstuurd.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat er wat verwarring is omdat er inderdaad een raadsvoorstel is ontvangen, maar in de brief staat dat er in Q3 een raadsvoorstel ontvangen zal worden.

- 25 **De voorzitter** geeft aan dat de wethouder daar straks op in zal gaan. Hij geeft Stadsbelang Utrecht het woord.

- De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat hij niet zal meejammeren. Hij geeft aan dat de procedure niet deugt en dat het een puinhoop is. Die puinhoop is het college te verwijten. Loting is willekeur. Gedachtes die door andere partijen, zoals VVD en CDA, zijn geuit zijn op voorhand sympathieker dan willekeur. De Europese dienstenrichtlijn legt echter bepaalde verplichtingen op en de gemeente opdraagt om die uit te voeren. Vanmiddag is men bezig geweest om elkaar te vertellen hoe oneerlijk dat is en zijn er allemaal dingen bedacht om die wetgeving te ontlopen. Dat is niet gelukt, want de discussies gingen over randvoorwaarden en criteria. De normale procedure bij Europese zaken is dat je komt tot een aanbesteding op basis van een bestek en op basis van de voorwaarden die de partijen aangeven. Het grootste probleem is dan hoe de verschillende voorwaarden moeten worden gewaardeerd. Dat gebeurt tegenwoordig veelal via puntenstelsels. Daarvoor is een instantie nodig die op een bepaald moment een weging maakt. Als je niet kunt ontkomen aan het probleem dat we te maken hebben met een Dienstenrichtlijn en de verplichtingen van de gemeente, dan moet je zorgen dat de verplichtingen niet van toepassing zijn voor zover wij die hanteren. De meest simpele oplossing is het vervangen van het woord 'publiek' door 'privaat'. Volgens Stadsbelang Utrecht zijn de regels op dit moment van toepassing omdat standplaatsen publiek zijn. Het is een kleinigheid om een aparte vennootschap door de gemeente of door meer partijen op te richten die deze locaties in eigendom krijgt en de standplaatsen op deze locaties uitgeeft. De Dienstenrichtlijn is dan niet meer van toepassing, want die geldt alleen voor publieke situaties. Hierdoor zou een heel objectief systeem ontstaan.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of het de bedoeling is dat de openbare ruimte waar de standplaatsen zich bevinden wordt geprivatiseerd, zodat op die manier ontkomen kan worden aan Europese regels.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat dat een oplossing zou kunnen zijn, maar dat ook andere juridische constructies bedacht kunnen worden waardoor het publieke karakter van de standplaats wordt vertaald naar privaat.

5 **De heer Stellinga** (CDA) geeft aan dat dat wel de consequentie heeft dat het privaatrechtelijke eigendom van de gemeente in de openbare ruimte wordt opgegeven. Hij vraagt of dat is wat Stadsbelang Utrecht wil.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat dat niet hoeft als er sprake is van een NV waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is.

10 **De heer Stellinga** (CDA) wijst erop dat het niet zo simpel is, omdat een publieke NV toch moet voldoen aan regels die voor publieke instanties gelden.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat het mogelijk is om elke keer te vertellen dat er nader onderzoek moet komen. Maar dit is de eerste keer vandaag dat er een alternatief wordt geboden dat een mogelijke oplossing is van een probleem waarbij alle partijen gediend zijn.

De voorzitter geeft het woord aan Partij voor de Dieren.

15 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) is van mening dat dit, en ook het vorige college dit onderwerp veel te lang op de plank heeft laten liggen. De standplaatshouders zijn verontwaardigd en de communicatie is slecht en paniekerig is verlopen. Eigenlijk de hele raad spreekt een voorkeur uit voor selectiecriteria in plaats van loting. Als het college eerder had geschakeld dan was die voorkeur duidelijk geweest en had het proces beter ingeregeld kunnen worden. Aan de wethouder wordt gevraagd waarom dit zo lang op de plank is blijven liggen.

20 De Partij voor de Dieren is ook niet voor loting. Het is oneerlijk voor standplaatshouders en hun klanten. Zij vinden ook dat Utrecht de kans moet krijgen om te sturen op wie wat verkoopt. Aan de wethouder wordt gevraagd hoe kan worden vermeden dat er alleen standplaatshouders met telefoonhoesjes komen als er wordt geloot. Dat wil het college niet, dus dan gaat het college zelf
25 ook al met criteria loten. Loten is wat dat betreft geen goed idee.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) geeft aan dat telefoonhoesjes ook met branchering kunnen worden tegengehouden. Ze vraagt wat de Partij voor de Dieren daarvan vindt.

30 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) antwoordt dat branchering hem goed lijkt, en dat dat niet persé de huidige branchering hoeft te zijn. Er kan ook worden gewerkt met nieuw aanbod, dat nog niet bestaat. Er zijn best veel bloemenverkopers en die zijn ook nodig, maar er kunnen ook andere producten worden verkocht.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) concludeert dat ze voor wat dat laatste betreft van mening verschillen, want de VVD ziet waarde in elke standplaatshouder die er nu is. Maar op de plekken die er nu bij komen zou aanbod van iets anders ook kunnen.

35 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) geeft aan dat zij ook blij zijn met ondernemers die producten verkopen.

Hij vervolgt zijn betoog door aan te geven dat de Partij voor de Dieren voorstander is van weging met punten voor ondernemers die er nu al zitten. Het college geeft aan dat dat ingewikkeld is. De
40 Partij voor de Dieren zou hier wat meer lef willen hebben en wat meer zoektocht om dit mogelijk te maken. Tegelijkertijd zijn zij ook voorstander van werken met criteria als duurzaamheid, circulariteit en ondernemers die dingen toevoegen aan het bestaande aanbod. Als het gaat over duurzaamheid zou de Partij voor de Dieren dat willen voor de werkwijze en voor de producten die verkocht gaan worden. Impact op het klimaat zien zij graag als selectie criterium. Andere voorbeelden zijn dierenwelzijn.

45 **De heer Bosch** (PVV) vindt dat de Partij voor de Dieren dan selecteert op wat goed is voor mens of dier. Dat strookt niet helemaal met de vrijheid die eerst wordt omschreven.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) antwoordt dat persoonlijke vrijheid ophoudt waar die van een ander beschadigd wordt. De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk om iets te doen tegen overconsumptie en tegen producten die een erg negatieve impact hebben op het klimaat op natuur, op milieu, op dierenwelzijn. Selectiecriteria voor standplaatshouders zouden hier rekening mee moeten houden en standplaatshouders zouden moeten worden geholpen om zo'n overgang te maken.

De heer Bosch (PVV) vraagt of de Partij voor de Dieren dit meteen mee wil nemen in de oplossing voor de standplaatshouders die hier nu zitten, of vindt Partij voor de Dieren dat iets voor de lange termijn.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) antwoordt dat zij zouden willen dat sturen op duurzaamheid en op klimaatimpact zo snel mogelijk wordt opgenomen. Tegelijk willen zij ook niet dat ondernemers nu massaal moeten stoppen. De Partij voor de Dieren wil ze niet verplichten om bepaalde producten wel of niet te verkopen, maar wel graag een overgang stimuleren.

Hij vervolgt zijn betoog met een laatste observatie. Dat Venezia en Broodje Ben hun standplaats zouden verliezen vindt de Partij voor de Dieren zeker jammer voor de ondernemers en hun achterban maar ook wel logisch gezien het feit dat de gemeente stuurt op steeds meer winkels, steeds meer toerisme, steeds meer horeca. Het is gewoon echt heel druk. Aan de wethouder wordt gevraagd of zij dit beeld deelt en hoe zij dit uitlegt aan deze ondernemers.

De voorzitter geeft het woord aan EenUtrecht.

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat er veel is gezegd en dat EenUtrecht zich bij veel daarvan aansluit. Hij slaat dit plat met de term "loten is klote" en sluit zich aan bij bijna alle partijen door te zeggen dat dat moet worden voorkomen. Gelukkig staat er in het stuk dat mogelijk op termijn wordt gekeken naar selectiecriteria.

De heer Otto wil graag een voorbeeld noemen uit zijn eigen leven en vertelt dat hij in 1992 in Utrecht aan de Straatweg is komen wonen. Toen was er een braderie, en die is er nog steeds. In de jaren is die braderie veranderd en dat komt deels doordat de gemeente geen grip heeft op wie daar een kraampje huurt. Als je daar nu rondloopt is er geen cohesie meer, is er geen babbeltje meer met een Utrechtse ondernemer. De verkopers komen uit België, uit Amsterdam, Den Helder of Maastricht. Op geen enkel moment is er het gevoel dat je op een lokale, Utrechtse markt was. Vandaar het stadpunt over loten: als je dat doet weet je zeker dat je een heel aantal ondernemers het einde van hun onderneming injaagt.

Voor wat betreft selectiecriteria stelt EenUtrecht voor om een criterium te hanteren voor het aantoonbaar verhogen van de sociale cohesie of verbinding met de wijk waar de standplaatshouder actief is. Dat geldt voor nieuwe ondernemers en voor zittende ondernemers.

De mensen die hier zijn hebben legio voorbeelden van hoe je op een goede manier kunt verbinden met de wijk. Als ondernemer kun je bijdragen aan een buurtfeest, of stageplekken voor jongeren uit de wijk beschikbaar stellen. Daar kan een puntensysteem aan opgehangen worden waarbij zittende ondernemers vanwege hun ervaring misschien een streepje voor hebben. Als een nieuwkomer met een goed verhaal komt kan hij daar toch hoog op scoren. Zo zou ook circulariteit kunnen worden meegenomen. Dat is juist een onderwerp waar je heel creatief in kunt zijn. Het laatste thema is duurzaamheid, waarvoor veel stimuleringsregelingen bestaan. EenUtrecht oppert om de 85 standplaatshouders ieder 5000 euro duurzaamheidssubsidie te geven, dan kost dat 435.000 euro. Dat geld is via stimuleringsregelingen vast te vinden. Er zijn volgens EenUtrecht meerdere criteria die uitgewerkt kunnen worden, waar voorbeelden bij bedacht kunnen worden die voor zittende ondernemers heel gunstig kunnen uitpakken.

De heer Peters (D66) hoort EenUtrecht vooral heel veel eisen stellen. Hij geeft aan dat onderkend moet worden dat ondernemers vooral bezig zijn met ondernemen. Hoe rijmt EenUtrecht dat.

De heer Otto (EenUtrecht) antwoordt dat het suggesties zijn. Er kunnen meerdere criteria worden verkend en uitgediept. Dat hoeft niet hier en nu te gebeuren.

Hij vervolgt zijn betoog met een aantal vragen aan de wethouder. Op de eerste plaats of een half jaar of jaar uitstel mogelijk is, en wat daar de juridische gevolgen van zijn. Verder wil EenUtrecht

weten of bewoners kunnen worden meegenomen in het selecteren en beoordelen van de aanvragen.

De voorzitter geeft het woord aan DENK.

5 **De heer Sungur** (DENK) geeft aan dat er al genoeg is gezegd over het proces en de communicatie. Daar sluit DENK zich bij aan. DENK is niet principieel tegen loting of selectiecriteria, maar vindt het wel belangrijk dat het selectiecriteria zijn waarbij ondernemers gelijke kansen hebben. In dat opzicht wil DENK de wethouder vragen waar het verschil zit met het inkoopbeleid, waarbij selectiecriteria worden toegepast bijvoorbeeld op het gebied van social return.

10 **De voorzitter** meldt dat er veel vragen aan de wethouder zijn gesteld. Dat betekent dat de beantwoording sowieso ook vanavond door zal gaan. Hij stelt voor om vijf minuten te schorsen en vervolgens een aantal thema's te behandelen.

Wethouder Schilderman meldt dat ze een stuk of 90 vragen heeft staan. Ze wil na de schorsing de grootste punten alvast behandelen.

15 **Mevrouw Kendir** (Student & Starters) geeft aan dat dit wat haar partij betreft akkoord is, en vraagt om duidelijkheid over de rest van de agenda.

20 **De voorzitter** meldt dat er nog twee debatten staan in het avonddeel: over het Preventie- en handavingsplan alcohol en over gebeds- en stilleruimtes op scholen. Hiervoor is beide keren 90 minuten gereserveerd. De voorzitter geeft aan dat als het debat over standplaatsen om 21:00 uur klaar is, de andere twee debatten pas om middernacht uur klaar zullen zijn. Hij verwacht niet dat het standplaatsenbeleid om 21:00 uur zal zijn afgerond en stelt voor om nu al te beslissen of dat laatste debat nog doorgaat vandaag. Hij geeft het woord aan DENK als agenderende partij van dat debat.

25 **De heer Sungur** (DENK) geeft aan dat dat afhangt van de beantwoording van de wethouder. Hij denkt niet dat er doorgeschoven hoeft te worden.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) stelt voor om een deel van de beantwoording nu te doen, en de technische beantwoording in een brief aan de raad.

De voorzitter stelt voor om dat bij de wethouder te laten.

30 **De heer Talhaoui** (PvdA) verwacht dat de beantwoording uit al lopen en is voor uitstel en verschuiving naar het eerstvolgende moment. Hij vraagt wanneer dat zal zijn.

De voorzitter antwoordt dat dat wordt gecheckt.

De heer Stam (Volt) verwacht dat het debat over het alcoholplan korter dan 90 minuten zal duren, en zou de agenda kunnen blijven staan. Hij stelt voor om te proberen om het debat over de gebedsruimtes op de agenda te laten staan.

35 **De voorzitter** concludeert dat er voor zijn voorstel om dat laatste debat op te schuiven geen meerderheid is in deze commissie.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) steunt het voorstel van de PvdA.

De voorzitter vraagt wie er voorstander is van het opschuiven van het laatste debat. Daar zijn 6 partijen voor. Dat betekent dat het op de agenda blijft staan.

40 **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) wijst de voorzitter erop dat niet alle partijen aanwezig zijn. Er moet worden bekeken welke partijen aanwezig zijn, en daarvan moet een meerderheid voor het voorstel zijn.

De voorzitter telt nogmaals de stemmen. Er zijn 8 stemmen voor het verschuiven van het laatste debat. Dat is een meerderheid. Dat betekent dat dit debat opschuift naar de eerstvolgende commissievergadering.

5 **De heer Simsek** (DENK) geeft aan dat hij begrijpt dat het agendatechnisch lastig is vandaag. Hij stelt voor om te kijken of het debat over alcoholmisbruik sneller kan zodat het debat over gebeds- en stilteruimtes toch vandaag door kan gaan.

10 **De voorzitter** geeft aan dat de commissie hierover gaat en heeft zich uitgesproken. Het komt op 20 april op de agenda en wordt dan het eerste agendapunt. Hij meldt nogmaals dat agendapunt 10 naar de volgende commissievergadering gaat en schorst de vergadering voor vijf minuten.

- Schorsing -

De voorzitter hervat de commissievergadering en geeft de wethouder het woord voor de beantwoording van de vragen.

15 **Wethouder Schilderman** richt zich tot de standplaatshouders op de publieke tribune. Ze zegt dat deze ondernemers vaak al jaren de stad kleuren, soms al meerdere generaties. Dat wordt teruggezien door hun betrokkenheid en door petitie's waarin duidelijk wordt hoe erg zij gewaardeerd worden. Zij zijn nu in een heel onzekere situatie terecht gekomen. Totdat er zekerheid geboden kan worden moet het proces worden afgelopen. De wethouder heeft een groot aantal standplaatshouders afgelopen donderdag gesproken, en daarin het onbegrip en de frustratie gehoord en gevoeld. Het is een moeilijke situatie want niemand hier ziet hen graag verdwijnen, ook de wethouder niet. Zij vindt het moeilijk om terug te kijken op een proces waarin de gemeente een heleboel dingen beter had kunnen doen. Ten eerste had de gemeente veel eerder moeten starten met de voorbereiding van dit nieuwe beleid. Het werd in de afgelopen tijd steeds duidelijker welke beperkingen de wet stelt. Dit heeft veel meer tijd gekost dan verwacht.

25 Dat draagt bij aan de onzekerheden die de standplaatshouders nu ervaren. Volgens de wethouder had dit echt anders gemoeten. Ten tweede had er in de communicatie een aantal dingen beter gekund naar de standplaatshouders toe. Met name de twee ondernemers wiens standplaats straks verplaatst moet worden. Dat zij dat moesten horen op de informatiebijeenkomst was echt verkeerd. Daarvoor biedt de wethouder opnieuw haar excuses aan.

30 De wethouder komt op de inhoud van het beleid. De onzekere situatie kan zij niet wegnemen. De gemeente is gehouden aan de regels die voorschrijven dat de gemeente gelijke kansen moet bieden aan alle, dus ook nieuwe geïnteresseerde, ondernemers. De wethouder ziet wat er op het spel staat voor de huidige ondernemers, en dat heeft haar zeer geraakt. Zij hoopt van harte dat zij een nieuwe plek vinden in de stad. Daarom probeert zij zich in te zetten voor een zo eerlijk mogelijke verdeling.

35 Vervolgens geeft de wethouder aan hoe het proces vanaf 2013 is verlopen. Voor 2013 werden standplaatsvergunningen meestal voor drie jaar verleend, en vervolgens steeds verlengd. In 2013 heeft de gemeenteraad besloten om dat beleid aan te passen. Destijds is er uitgebreid gedebatteerd en is er in meerdere informatiebijeenkomsten met ondernemers gesproken, ook over de noodzaak om iedere gegadigde een gelijke kans te bieden en de gevolgen voor zittende standplaatshouders. Toen is besloten tot die ruime overgangsregeling van tien jaar. Daarna zou er overgegaan worden op een nieuwe gunning. Daarover hebben de standplaatshouders in 2013 bericht ontvangen, waarop zij hebben gereageerd. In het bericht stond dat er na afloop van de contractduur niet automatisch recht zou zijn op verlenging. Ook bij tussentijdse verlenging en bij

45 het overschrijven van een vergunning is steeds aangegeven dat de vergunning zou lopen tot 1 januari 2024.

50 **Mevrouw Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of de wethouder zich ervan bewust is dat er ondernemers aanwezig zijn die ook in 2013 aanwezig waren. Dan weet zij namelijk ook dat er geen enkele keer naar de Dienstenrichtlijn verwezen is, alleen maar naar een makkelijker administratie en meer zekerheid voor de standplaatshouders.

De wethouder antwoordt dat ze zich daarvan bewust is, en dat ze velen van hen vorige week heeft gesproken. Ze heeft ook gesproken met de ambtenaren die dit in 2013 hebben gedaan. De Dienstenrichtlijn bestond toen al wel, maar de uitspraak uit 2016 had toen nog niet

plaatsgevonden. Toen is wel afgesproken dat er een vergunning gemaakt zou worden voor expliciet tien jaar of twee keer vijf jaar. Dat heeft ook in de stukken gestaan. De gemeente had dit in de afgelopen jaren steeds opnieuw moeten communiceren. Dat was wellicht beter geweest.

5 Zij vervolgt haar beantwoording door aan te geven dat in mei vorig jaar is gestart met de voorbereiding van dit nieuwe gunningsbeleid met de intentie om zo min mogelijk te veranderen aan de bestaande situatie. De gemeente wilde zo min mogelijk van de huidige standplaatsen opheffen en zo min mogelijk extra regels opleggen, met het doel om de bestaande ondernemers zoveel mogelijk positie te geven. Helaas is lopende het proces steeds duidelijker geworden dat er
10 onderzoek heeft bevestigd dat die optie er ook niet is voor zittende of lokaal gebonden ondernemers. Daarmee kan de gemeente niet anders dan alle standplaatsen opnieuw vergunnen en ook openstellen voor nieuwe toetreders.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) meldt dat ze het onderzoeksrapport van vorig jaar graag zou ontvangen.

15 **De wethouder** geeft aan dat de resultaten van het onderzoek zijn terug te lezen in de raadsbrief, in het voorstel tot wijziging van de APV en in de juridische second opinion die bij de stukken zat.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) vraagt of de wethouder de brief van 8 maart bedoelt.

De wethouder antwoordt dat dat een van de drie stukken is waar ze net naar verwees.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) wil graag een kopie ontvangen van de brief van de advocaat.

20 **De wethouder** antwoordt dat dat aan de raadsleden gestuurd zal worden, hoewel de inhoud ervan al is verstrekt.

De heer Stam (Volt) ziet in de stukken dat de toenmalige wethouder in 2013 de toezegging deed dat de vergunningen na vijf jaar verlengd zouden worden. Hij vraagt hoe die toezegging tot stand is gekomen als het proces is gegaan zoals de wethouder zegt.

25 **De wethouder** antwoordt dat het college destijds een voorstel deed om dat voor tien jaar te doen. Vanuit de raad is daar de optie van vijf jaar plus eenmalige verlenging van vijf jaar aan toegevoegd. Dat zijn de twee opties die toen aan de ondernemers geboden zijn.

30 Zij vervolgt haar beantwoording door aan te geven dat in oktober is gestart met het informeren van de ondernemers over de nieuwe gunningsperiode en is aangegeven dat zij in het eerste kwartaal opnieuw zouden worden geïnformeerd. Die bijeenkomst is vorige week geweest. En nu wordt met de raad besproken hoe er zo snel mogelijk kan worden gestart met het geven van duidelijkheid aan de bestaande en eventueel geïnteresseerde nieuwe ondernemers.

35 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) meldt dat de VVD met een aantal andere partijen dit debat al had aangevraagd. Ze vraagt hoe het college de informatiebijeenkomst één week voor dit debat rijmt, waarin loten bijna als een feit gepresenteerd werd.

40 De wethouder antwoordt dat in oktober is toegezegd dat deze informatiebijeenkomst zou plaatsvinden en dat met de ondernemers zou worden gesproken. De reden dat deze bijeenkomst voor dit debat heeft plaatsgevonden is dat het college het van belang vond om de zittende ondernemers te spreken over dit onderwerp en hen te informeren voordat de raad hier richting op zou geven zodat zij zich daarover een mening kunnen vormen en de raad daarover kon informeren.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vindt keuze voor de datum, één week voor het debat, wel opvallend. Het college heeft de raad toen geen ruimte gegeven om erover te praten. Zoals het college kan zien heeft de raad een heel ander beeld over loting en een selectiemechanisme.

45 **De wethouder** constateert dit ook. Het was beter geweest als hier veel eerder zou zijn gestart, dan had dit gesprek beter gevoerd kunnen worden.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) vraagt waarom er ook nog eens een raadsvoorstel overheen komt. Een voorstel dat gebaseerd zou moeten zijn op het gesprek dat uit dit debat komt.

De wethouder antwoordt dat dat voorstel al langer in voorbereiding was, ook voordat het debat was aangevraagd. Op het moment dat het voorstel door het college niet zou worden aangeboden kan de raad allereerst niet besluiten over dat voorstel, maar zou het proces ook nog langer duren.

De heer Bosch (PVV) vraagt of het gesprek waar de wethouder op doelt de informatieavond van vorige week was, waarin de mensen nauwelijks iets mochten zeggen.

De wethouder antwoordt dat zij constateert dat die avond niet goed is verlopen. Er is geprobeerd om enerzijds informatie te geven en anderzijds het gesprek aan te gaan. De uitwerking is niet voldoende geweest. Dat heeft zij teruggekregen van meerdere standplaatshouders die daar waren.

De heer Bosch (PVV) vraagt of de wethouder toezegt dat gesprek alsnog goed gevoerd gaat worden.

De wethouder antwoordt dat ze graag ingaat op de inhoud. Ze heeft eerder al aangegeven dat dit niet de laatste avond was met standplaatsondernemers.

Zij vervolgt haar beantwoording door aan te geven dat er geen ruimte is voor een overgangstermijn. In de besluitvorming van tien jaar geleden is expliciet gesproken over een overgangperiode. Dat staat ook in iedere brief die daar over gaat. Dat heeft ook te maken met de wetgeving, die aangeeft dat schaarse vergunningen na afloop van de looptijd opnieuw verdeeld moeten worden. Dan moeten ook nieuwkomers de gelegenheid krijgen om mee te dingen. Die verplichting tot openstelling kan alleen beperkt worden door een wettelijk voorschrift dat die ruimte geeft. In 2013 was duidelijk welke sectoren onder de Dienstenrichtlijn zouden gaan vallen, en daar verandert dit niks aan. Het juridisch advies hierover is ook helder.

Over branchering geeft de wethouder aan dat vooral is gezegd dat het college alleen naar onmogelijkheden heeft gekeken. Dat wil de wethouder bestrijden. In het advies van VBK worden vragen hierover beantwoord. Wat branchering betreft geldt dat het moet voldoen aan drie beginselen: non-discriminatie, evenredigheid en dat branchering alleen kan bij dringende redenen van economisch belang. De gemeente mag niet vooraf economisch ordenen. Dat betekent dat er gelijke kansen moeten zijn, ook in gevallen van branchering. Er is een mogelijkheid om een maximum te bepalen voor de gehele stad op basis van diversiteit van aanbod, bijvoorbeeld maximaal zoveel vishandels of zoveel bloemenzaken. De vraag is of we daar wat aan hebben. Het college ziet ook mogelijkheden in het kijken naar diversiteit van aanbod binnen een kleiner gebied. Dus bij een winkelcentrum kan er worden bekeken of er niet drie dezelfde winkels naast elkaar komen. Dat zijn de mogelijkheden die branchering biedt.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) is van mening dat branchering nog wat toegespitster kan. Zij verwijst naar het eerder gegeven voorbeeld van de bloemenkraam naast de begraafplaats.

De wethouder antwoordt dat ze wil aangeven dat de mogelijkheden hiervoor beperkt zijn. Zo'n branchering moet ook heel specifiek worden onderbouwd voor de bepaalde plaats. Dus een kaart over de hele stad heen leggen en zeggen: "hier zat een kaasboer en we brancheren het zo dat er alleen een kaasboer terug kan komen" mag niet. De wethouder wil wel onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor een dwingend verbod op een feestkraam voor de begraafplaats.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) geeft aan dat verschillende juristen dus een verschillend verhaal hebben. In Appingedam kan brancheren wel degelijk, en ook op microniveau, omdat het ging over het economisch belang. Zij roept de wethouder op om dit verder te onderzoeken.

De wethouder gaat verder met haar beantwoording door te wijzen op het feit dat selectie door de raad van meerdere kanten is aangedragen als mogelijkheid, en daarbij zijn meerdere criteria genoemd. Sommigen zijn mogelijk, en sommigen niet. Daar heeft het college eerder extern advies over in gewonnen. Hierbij spelen belangrijke criteria: non-discriminatie en het selectie criterium moet onderbouwd zijn op basis van dwingende redenen van economisch belang. Wat een dwingende reden van economisch belang is, dat is beperkt. Deze bieden heel weinig ruimte om

zittende ondernemers te bevoordelen. De gemeente mag niet economisch ordenen en de Dienstenrichtlijn is expliciet bedoeld om een gelijk speelveld te creëren tussen zittende en nieuwe ondernemers. Redenen van algemeen belang zijn bijvoorbeeld openbare orde, openbare veiligheid, staatsveiligheid, volksgezondheid, handhaving van financieel evenwicht van het sociaal zekeringsstelsel. De wethouder geeft aan dat ze deze op schrift terug zal laten komen.

Verder gaat ze in op zaken die vanuit de raad zijn aangegeven en waarvan het college, op basis van juridische adviezen, kan aangeven dat ze niet kunnen. Bijvoorbeeld lokale ondernemers uit Utrecht voorrang geven. Dat gaat in tegen de non-discriminatieregel. Lokale binding gaat tegen het gelijke speelveld in dat de Dienstenrichtlijn voorstaat. En ook het klantenbestand gaat tegen het gelijke speelveld in. Er zijn andere criteria die wel zouden kunnen. Selectie is een instrument dat wel extra lasten oplegt aan de ondernemers. Er zijn drie soorten criteria: criteria die wettelijk echt niet kunnen omdat ze economisch ordenen, criteria die wel kunnen op basis van de APV en huidig beleid, hoewel die beperkt zijn. Die hebben bijvoorbeeld betrekking op veiligheid en welstand. En dat zijn er criteria die niet discriminerend zijn en verankerd in het gemeentelijk beleid. Dat zijn bijvoorbeeld criteria op het gebied van duurzaamheid. De wethouder geeft aan dat ze hier veel over heeft gehoord en aan de vragen die de raad stelde bemerkte dat er onvoldoende zicht is op wat er wel en niet kan. Ze stelt voor om een brief te sturen wat een uitwerking is van een gesprek met branchevereniging CVAH, een externe jurist en juristen van de gemeente, en daarin van zoveel mogelijk criteria aangeven wat juridisch mogelijk is. De wethouder geeft aan dat daar in eerste instantie niet voor is gekozen omdat die criteria in geen geval een voordeel kunnen geven aan zittende ondernemers. Er zijn wel criteria waarop gescoord kan worden, maar daar zullen niet alle zittende ondernemers in dezelfde mate voordeel van hebben. Daardoor ontstaat onderscheid, nog los van de vraag of de criteria wel zullen opleveren wat de raad wil. Om zoveel mogelijk hetzelfde te houden in een tijd waarin zoveel verandert voor standplaatsondernemers, is het college tot loting gekomen.

De heer Stellinga (CDA) betreurt dat de informatie die de wethouder geeft niet in de stukken zat. Hij vraagt de wethouder daarop te reflecteren en geeft tegelijk aan dat hij de raadsbrief die de wethouder toezegt met belangstelling tegemoet ziet.

De wethouder betreurt ook dat dat onvoldoende duidelijk is geweest. Zij bevestigt dat de informatie duidelijk in de brief zal worden beschreven die aan de raad zal worden gestuurd.

De voorzitter vraagt wanneer de commissie deze brief kan verwachten.

De wethouder zegt toe dat de brief voor de volgende commissievergadering gestuurd zal worden.

De heer Bosch (PVV) geeft aan dat dat dus niet voor een technische sessie of RIB zal zijn.

De voorzitter geeft aan dat dat na de pauze besproken zal worden. Hij vraagt of de commissie om 19:30 uur of om 20:00 uur wil starten.

De heer Sungur (DENK) geeft aan dat 19:30 uur het voor de mensen die vasten erg ingewikkeld zou kunnen maken.

De voorzitter vindt dit een goed punt en schorst de vergadering tot 20:00 uur.

Verslag openbare avondvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

5

Datum 23 maart 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door mevrouw M. de Mul (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

10

De voorzitter Rick van der Zweth, wethouder Eelco Eerenberg, wethouder Susanne Schilderman de leden Mariam Al-Saqaff (VVD), Hester Assen (PvdA), Gineke Barelds (CDA), Derk van Bergen (ChristenUnie), David Bosch (PVV), Tijmen Compagnie (ChristenUnie), Mahaar Fattal (GroenLinks), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren), Esma Kendir (Student & Starter), Chris Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), Juriaan Otto (EenUtrecht),
15 Ralph Peters (D66), Margreet Ramaker (VVD), Anton Stam (Volt), Hessel Stellinga (CDA), Nadia Stylianou (D66), Mahmut Sungur (DENK), Mohamed Talhaoui (PvdA), Louise de Vries (Partij voor de Dieren), de commissiegriffier Willemien Kok

20

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

8 Vervolg Debat Standplaatsenbeleid	48
Lijst met toezeggingen	58
25 9 Raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027	61
9.1 Landelijke stukken	61
9.2 Raadsbrief Herziening alcoholverbodsgebieden	61
9.3 Raadsbrief stadsgesprek Alcohol en Drugs	61
Lijst met toezeggingen	71

30

8 Vervolg Debat Standplaatsenbeleid

De voorzitter heropent de vergadering en gaat verder met het debat over standplaatsen.

Mevrouw Assen (PvdA) vermoedt dat er tijd moet worden overgehouden voor het debat dat doorgeschoven is.

De voorzitter bevestigt dat de tijd beschikbaar is voor het debat over standplaatsen en over alcoholbeleid, maar ook over bidplaatsen op scholen. Hij verzoekt de raad om daar rekening mee te houden.

5 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vraagt of de wethouder in kan gaan op het vraagstuk dat ze met juristen, de standplaatshouders, de advocaten die advies hebben uitgebracht en haar eigen juristen om tafel kan gaan zitten.

Wethouder Schilderman bevestigt dat ze in die drie-eenheid met hen om tafel gaan en met hen die mogelijke criteria zullen nalopen om te bekijken wat er kan en wat er wenselijk is. Daarover zal zij de raad informeren.

10 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) verzoekt om het gesprek breder te trekken dan alleen de criteria.

De wethouder zegt dat het gesprek ook zal gaan over branchering en een selectiecommissie. Ze komt daar later op terug.

De heer Peters (D66) vraagt hoe zich dat verhoudt tot de taskforce waarnaar hij heeft gevraagd.

De voorzitter geeft aan dat dat in de beantwoording aan bod zal komen.

15 **De wethouder** gaat verder met haar beantwoording van de vragen.
Als eerste gaat zij in op de vraag waarom het college loting heeft voorgesteld. Het is duidelijk, het is eenvoudig, transparant en het biedt aan iedereen een gelijke kans. Een selectie op basis van criteria als alternatief is gebonden aan regels, en niet alle criteria zijn toegestaan. In de toekomst wil de gemeente kijken of er meer aan criteria gedaan zou kunnen worden. Volgens het college is dat nu een te grote wijziging voor de standplaatshouders voor wie er nu al zoveel verandert. Bij
20 criteria moet er gescoord worden op punten waar tot op heden nooit op gescoord is. Daarnaast is het binnen criteria niet mogelijk om een voordeel te geven aan zittende ondernemers. Die groep als geheel kan ook van criteria geen voordeel hebben. Er is ook naar andere systemen gekeken, veilen of volgorde van binnenkomst bijvoorbeeld. Bij veilen wordt gekozen voor degene die het
25 meest betaald. Daar kiest het college niet voor omdat ze ook kleine ondernemers een kans willen geven. Omdat alle vergunningen tegelijkertijd aflopen wordt volgorde van binnenkomst een soort race van wie de snelste internetverbinding heeft. Dat leek het college ook geen goed idee. Daarom heeft het college voor loten gekozen, omdat het voor de zittende ondernemers de meeste kansen biedt in een situatie waarin er al zoveel verandert. Het hanteren van criteria zal in elk geval
30 niet leiden tot voordeel van alle zittende ondernemers. Er zijn wel criteria te bedenken die waar sommige ondernemers een punt op voor zouden kunnen hebben. Daarbij is het belangrijk dat die wettelijk mogelijk is, dat die een basis in het lokale beleid heeft en dat die vastgesteld en getoetst wordt. Bij criteria geldt dat degene met de meeste punten de plek krijgt. Als een ondernemer goed scoort op bepaalde punten is het niet zeker dat hij de plaats krijgt, dat is alleen het geval als hij de
35 meeste punten heeft. In deze combinatie is het college gegaan voor loten.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt hoe loten transparant kan zijn. De standplaatshouders hebben zelf namelijk geen inzicht in wie zich op welke plek inschrijft.

De wethouder antwoordt dat zij een openbare loting door een notaris voor zich ziet, waarin het ook duidelijk is wie op welke plaats inschrijft.

40 **De heer Peters** (D66) vraagt of het wettelijk mogelijk is dat een standplaatshouder zijn vergunning doorverkoopt.

De wethouder antwoordt dat een standplaatsvergunning persoonlijk is, dus doorverkoop is niet mogelijk.

45 Zij gaat verder met de beantwoording van de vragen. Ze geeft aan dat er veel vragen over branchering zijn gesteld, en stelt voor om daar in de brief verder op terug te komen. De raad heeft al kunnen lezen welk onderzoek hiernaar al is gedaan. VBK heeft hierover aangegeven dat branchering mogelijk is, maar wettelijk stevig beperkt. Het moet worden onderbouwd op basis van een discriminatieverbod en een dwingende reden van algemeen belang. Dit algemeen belang is in

de Dienstenrichtlijn niet gedefinieerd als een privaat, specifiek belang van ondernemers. De wethouder geeft aan te willen zoeken naar mogelijkheden en zal daar op terug komen, maar de realiteit is dat de onmogelijkheden van brancheren expliciet gemaakt zijn om een gelijk speelveld te creëren.

- 5 **De heer Stam** (Volt) vraagt of de wethouder haar best gaat doen om branchering toe te voegen aan het beleid dat wordt voorgesteld.

De wethouder antwoordt dat ze heeft laten weten wat het advies is dat het college heeft ontvangen en wat de beperkingen van branchering zijn. Verder heeft ze aangegeven dat ze hier op terugkomt.

- 10 Ze gaat verder met de beantwoording van de vragen door aan te geven dat het college wel enige mogelijkheden voor branchering ziet. Er kan waarschijnlijk wel worden voorkomen dat er drie kaasboeren naast elkaar komen te zitten. Dit zou onderbouwd kunnen worden als een belang van een gevarieerd aanbod. Wellicht is er een mogelijkheid om te kijken naar een maximum voor een bepaalde soort vergunning, maar dat zal dan ook onderbouwd moeten worden. Tegelijkertijd
15 vraagt de wethouder zich af of een stedelijk maximum aan een specifieke branche de zittende ondernemers zal helpen. De wil dit wel meenemen in de brief zodat dat duidelijk is waar de grens ligt tussen de regeling die wel meegenomen kan worden en wanneer dit echt onmogelijk is. De mogelijkheid om voor een specifieke plek te bepalen dat er een kaasboer moet komen is vanuit algemeen belang heel lastig te onderbouwen. Het is niet uit te leggen in het kader van een
20 gevarieerd aanbod.

De heer Peters (D66) vraagt of de wethouder het niet gek vindt dat een stad als Utrecht, met wijken die zo groot zijn als een dorp, en een dorp zich aan hetzelfde maximum moeten houden.

De wethouder kan zich voorstellen dat er geen ruimte is voor een verschil tussen een grote en een kleine plaats.

- 25 **De heer Stam** (Volt) hoort dat de wethouder zegt dat er dingen zijn die mogelijk zijn, en vraagt of de wethouder branchering dan ook gaat toevoegen aan het beleid dat zij voorstelt.

- De wethouder** antwoordt dat zij verder wil uitwerken welke opties daarin zijn. Voor een branchering waarbij na de vestiging van één kaasboer geen tweede of derde op hetzelfde plein wordt toegestaan hoort zij steun. Zij hoort de raad echter ook zeggen dat een specifieke
30 branchering per plek mogelijk moet zijn. De wethouder geeft aan dat het zeer te betwijfelen is dat dat mogelijk is. Daarom wordt dit verder uitgewerkt. Voor wat betreft het eerste deel wil zij toezeggen dat zij dat opneemt in het beleid, mits dat mogelijk is. Voor het bredere stuk wil zij eerst het juridisch advies bespreken.

- 35 **De heer Stam** (Volt) vraagt waarom dat nog niet in het beleid zit dat de wethouder voorstelt, als VBK zegt dat het juridisch mogelijk zou zijn.

De wethouder antwoordt dat er in eerste instantie werd gedacht dat er minder ruimte voor was. De afgelopen tijd is hierover steeds verder aanvullend advies gevraagd. Er zijn nu ook opinies van externen ontvangen. Er lijkt nu een kleine verschuiving in het juridisch advies te ontstaan, maar die leidt nog niet tot een duidelijke toezegging van de wethouder.

- 40 **De heer Stam** (Volt) vraagt of de wethouder zegt dat het beleid dat er nu ligt, met de kennis van vandaag niet opnieuw zo geschreven zou worden.

- De wethouder** antwoordt dat zij heeft aangegeven dat de mogelijkheden voor branchering wel beperkt zijn. Zij wil niet het beeld geven dat iedere vorm van branchering tot de opties behoort. Misschien zijn er in tweede instantie, in specifieke situaties zoals zij heeft beschreven, iets meer
45 mogelijkheden dan dat er in eerste instantie werd gedacht. Ze baalt dat dat nu naar boven komt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat de commissie nu heel hard moet duwen en trekken om van de wethouder toegezegd te krijgen dat ze nog met anderen gaat spreken. De VVD vraagt wat

de wethouder van haar eigen informatiepositie vindt als ze zegt dat ze nu nog onderzoeken krijgt en verdere gesprekken gaat voeren.

5 **De wethouder** antwoordt dat ze juist is begonnen met aan te geven dat ze die gesprekken aangaat. Dit is al eerder onderbouwd, ook met de juridische opinie die de commissie eerder heeft ontvangen. Er zit dus al een second opinion bij. Ze deelt de frustratie met de VVD dat er toch andere juridische opinies binnenkomen.

10 **Mevrouw Al-Sagaff** (VVD) had verwacht dat de wethouder zich had verdiept in de andere juridische opinies bij zo'n gevoelig onderwerp. Ze maakt zich zorgen over de informatiepositie van de wethouder en wil haar vragen of ze het gevoel heeft dat ze, als ze met een nieuw voorstel komt, echt een goede afweging heeft gemaakt ook met de opinies van de advocaten van de standplaatshouders.

De wethouder betreurt ook dat CVAH niet eerder in gesprek is gekomen en is blij dat dat alsnog gebeurt. Tot een hoe sterke eensluidende opinie zal worden gekomen, dat moet uit het gesprek blijken.

15 **De heer Talhaoui** (PvdA) merkt op dat er nog steeds juridische opinies worden ontwikkeld. Hij vraagt hoe zeker het is dat het voorstel dat er straks komt juridisch dichtgetimmerd is.

20 **De wethouder** antwoordt dat het gebruikelijk is dat de eigen juristen er een juridische onderbouwing bij maken, en in gevoelige situaties wordt een second opinion gevraagd. Dat is in dit geval gedaan. Nu geven meerdere juristen verschillende opinies die eigenlijk allemaal gaan over wat er onderbouwd kan worden. Alles moet worden onderbouwd op basis van beleid. De wethouder zegt nogmaals toe met de drie genoemde partijen om de tafel te gaan en op basis daarvan het stuk te schrijven dat zij heeft toegezegd. De verschillende gezichtsvelden zullen in één stuk gecombineerd worden.

25 **De heer Talhaoui** (PvdA) zegt dat het begint met de politieke wil om ergens te komen, en vraagt de wethouder om die wil uit te spreken.

30 **De wethouder** antwoordt dat de wil van het college is dat er een zo helder, transparant en eerlijk mogelijk systeem komt voor de verdeling van deze schaarse vergunningen. Er is maximaal gekeken naar de verschillende opties die daar in zitten. Het college is tot een opinie gekomen waarvan zij denken dat het de beste optie is. De raad geeft nu aan dat zij meer interesse heeft in die andere optie. De wethouder wil dit heel helder inzichtelijk maken. Zij denkt dat loten nog steeds de betere optie zal zijn, en dat is de reden dat het college dat heeft voorgesteld. Maar als deze raad daarna nog zegt dat ze liever punten wil scoren, dan behoort dat tot de mogelijkheden en daar kan de raad toe beslissen. De wethouder zal haar best doen om ervoor te zorgen dat de raad een goede afweging kan maken.

35 **De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) is benieuwd of de wethouder heeft stilgestaan bij zijn variant vanuit privaat-publiek naar privaat-privaat.

De voorzitter geeft aan dat die vraag is gesteld in de bijdrages en de wethouder zal die dus beantwoorden.

40 **De wethouder** gaat verder met de beantwoording van de vragen, en stelt de vraag over de schaarste van de vergunningen aan de orde. Dit heeft betrekking op het feit dat er een beperkt aantal vergunningen is in de openbare ruimte waarmee standplaatsen dus schaars zijn. Het CDA stelde een aantal opties voor mogelijke criteria voor. Ten eerste de lokale binding. Selectiecriteria zijn mogelijk maar dit is wettelijk wel beperkt. Dit moet worden onderbouwd op basis van het discriminatieverbod en dwingende reden van algemeen belang. Dit is in de
45 Dienstenrichtlijn niet gedefinieerd als het private belang van specifieke ondernemers. Maar als er wordt getoetst op lokale binding dan is de vraag of dat soelaas biedt voor de ondernemers. Veel van de huidige standplaatshouders hebben hun onderneming niet in Utrecht gevestigd. De wethouder denkt dat er gerede kans is dat veel van de huidige ondernemers niet teruggezien zullen worden. Selectie op lokale binding resulteert al snel in een discriminerend aspect. Als
50 hiermee wordt bedoeld dat het klantenbestand lokaal is, dan gaat dat in tegen het gelijke

speelveld en daarmee tegen de vrije toegang voor nieuwe ondernemers. Hierdoor is geconcludeerd dat criteria geen betere optie bieden voor de verdeling van de standplaatsen. De wethouder zegt nogmaals toe dat dit nogmaals wordt onderbouwd, met verschillende juristen en aan de commissie wordt toegezonden.

- 5 **De heer Stellinga** (CDA) is blij met die toezegging, maar merkt op dat de wethouder zich vooral uitdrukt in waarschijnlijkheden. Hij is dan ook benieuwd naar wat de juristen hierover gaan zeggen en hoopt dat dat iets stelliger is dan de wethouder nu is.

De wethouder antwoordt dat zij zich daar ten zeerste voor zal inspannen, hoewel dat voor juristen soms een uitdaging is.

- 10 Zij vervolgt de beantwoording van de vragen door te wijzen op het criterium voor kwaliteit, dat moeilijk objectief te maken is en daardoor moeilijk te toetsen. Nieuwe ondernemers kunnen bovendien ook heel veel kwaliteit bieden.

De heer Stellinga (CDA) stelt voor om een commissie in te stellen die hier verstand van heeft, zoals er ook een welstandscommissie is.

- 15 **De wethouder** geeft aan dat er is gekeken naar alle mogelijkheden, en ook naar welke leidt tot een beter resultaat. Voor het bepalen van de kwaliteit van standplaatsen heeft de gemeente geen beleid, anders dan bij de welstand. De Welstandsnota geeft een hele lijst aan ruimtelijke criteria die dit soort aanvragen ook heel complex maken. Het is vaak ontzettend moeilijk om aan die Welstandsnota te voldoen. De wethouder geeft aan dat dit opnieuw wordt uitgezocht en wordt
20 gekeken naar de mogelijkheden daarin, maar ze vraagt zich af of dan de situatie wordt bereikt die zowel het CDA als het college prettig zou vinden.

- De wethouder gaat verder met de beantwoording van de vragen. Het CDA vroeg verder te kijken naar selectiecriteria in plaats van loting. Een puntentelling op basis van criteria en een beoordeling daarvan behoort tot de mogelijkheden maar het college is van mening dat loting de minst kwade
25 oplossing is, zeker voor de zittende ondernemers.

De heer Stellinga (CDA) hoort dat de wethouder nog steeds vast houdt aan loting. Hij neemt aan dat de wethouder niet wegloopt voor de politieke realiteit dat de meerderheid van de raad loting afwijst.

- De wethouder** antwoordt dat als de raad, na een betere bestudering van de feiten, zegt dat dat de
30 betere optie is dan is dat natuurlijk hetgeen zal worden uitgevoerd. Zij voelt zich wel geroepen om aan te geven wat het college verstandig acht, en waarom zij dat vinden. Dat is gedaan vanuit de gedachte wat er allemaal tegelijkertijd verandert voor de lokale ondernemers. Het betekent dat de ondernemer moet scoren op een heel aantal kwaliteiten die nieuw zijn en waar niet alle zittende ondernemers in gelijke mate goed op zal kunnen scoren. Dat betekent dat er heel veel verandert
35 en er veel meer gevraagd zal worden van deze groep. De wethouder vindt het wel haar taak om dat uit te leggen.

- Zij gaat vervolgens in op de vraag of het een politieke keuze is, als blijkt dat er juridisch gezien weinig mogelijk is. De wethouder geeft aan dat het college hiervoor niet heeft gekozen omdat zij het moeilijk willen maken voor lokale ondernemers. Sterker nog, met die politieke bril op hebben zij bekeken wat zij zouden kunnen doen om zo eerlijk en gelijk mogelijke kansen te maken, juist voor de zittende ondernemers.

- 40 Op de vraag of er, naast duurzaamheid en circulariteit, andere criteria mogelijk zijn antwoordt de wethouder dat die mogelijk zijn maar wel beperkt. Ze moeten een basis in beleid hebben, ze moeten voldoen aan het algemeen belang en er mag niet gediscrimineerd worden.

- 45 Verder is gevraagd waarom het CVAH niet is betrokken. De wethouder geeft aan dat in oktober met hen contact is geweest met het doel om hen te betrekken in het proces rondom de standplaatsen. Tijdens het contact heeft het CVAH aangegeven dat zij daar geen rol in konden spelen omdat de gemeente geen lid daarvan was. Pas recentelijk hoorden wij dat die bereidheid er wel was. Gezien de huidige betrokkenheid moet er sprake zijn geweest van een misverstand.
50 De poging is toen wel gedaan. Met de kennis van nu had er veel harder op aangedrongen moeten worden.

Op de vraag van de PVV over de informatieavond antwoordt de wethouder dat die zeker beter had gekund. Ze wil tegenspreken dat de avond erop gericht was dat er zo min mogelijk vragen gesteld konden worden. De bedoeling was om eerst dingen plenair toe te lichten om daarin in te gaan op zaken die bij iedereen spelen en juist in kleinere tafels te zitten met een hele hoop ambtelijk
5 betrokkenen zodat er juist zoveel mogelijk vragen konden worden gesteld. De ondernemers hebben ook heel veel vragen gesteld, vele daarvan zijn ter plekke beantwoord en sommige zijn later beantwoord. Er zijn er enkele die om een verdere uitwerking vragen. Ook bij loting moet de verdere uitwerking nog uitgezocht worden zodat dat proces goed gaat verlopen.

De heer Bosch (PVV) vraagt de wethouder te applaudisseren voor haarzelf, en een reactie te geven op de bejegening door degene die door de gemeente die avond was ingehuurd.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) wijst op de normen die zijn afgesproken rondom het voeren van debatten.

De heer Bosch (PVV) wijst erop dat de raad zich blijkbaar ook ongemakkelijk voelt nu zij zo bejegend worden als de standplaatshouders tijdens die avond.

De wethouder antwoordt dat zij heeft gezegd dat de informatieavond op dat vlak niet goed is gegaan. Dat heeft zij ook van veel ondernemers op die avond en erna gehoord. Dat is absoluut niet de bedoeling geweest. De opmerkingen en suggesties daarover neemt zij mee in het verdere proces.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat de verwijzing van de PVV naar het applausje-voor-jezelf een verwijzing was naar de informatieavond en niet een aanval op de wethouder.

De wethouder gaat verder met de vraag of de gemeente ook niets kan doen, zoals dat in andere landen ook niet gebeurt. Helaas is niets doen geen optie, want in 2013 is door de raad aangegeven dat dit de laatste periode is die maximaal tien jaar duurt. Per 1 januari 2024 eindigt dan ook de vergunning. Als we niets zouden doen eindigen dan alle vergunningen voor
25 standplaatsen.

Verder vroeg de PVV naar de adviezen van andere instanties. De gisteravond ontvangen reactie van de branchevereniging wordt bestudeerd en van reactie voorzien. Met het CVAH wordt het traject verder ingegaan om een heleboel zaken gezamenlijk te bespreken en van een richting te voorzien.

Op de vraag of de wethouder contact op kan nemen met buitenlandse collega's antwoordt zij dat zij inderdaad in Kopenhagen is geweest. De Europese regels gelden in alle landen die deel uitmaken van de Europese Unie. Die landen moeten die Europese regels in hun eigen wet- en regelgeving opnemen en toepassen. In Nederland is dat de Dienstenwet. Dit gebeurt ook in andere gemeenten. In Utrecht komt dat nu zo sterk naar voren omdat hier in 2013 actief is
35 besloten tot een bepaald tijd-constructie. Dat betekent dat veel gemeenten nu in een overgangsfase zitten, maar die optie is er in Utrecht niet.

De heer Bosch (PVV) geeft aan dat het in Bunschoten wel kan. De Dienstenregel kwam pas in 2016 naar boven. Hij vraagt waarom het niet nog een keer kan.

De wethouder antwoordt dat die Dienstenregel al van eerder is, maar in 2016 is daar verder richting aan gegeven op welk wijze deze vergunning van toepassing is. In Utrecht was het al geen vergunning van onbepaalde tijd meer, wat de situatie anders maakt. Verder lopen alle vergunningen in Utrecht op hetzelfde moment af. Dat is in veel gemeenten ook anders.

Zij vervolgt haar beantwoording door in te gaan op de criteria die door de PVV zijn genoemd. Zij geeft daarbij aan al te hebben toegezegd dat alle mogelijke criteria verder in beeld gebracht zullen worden, maar dat de wettelijke mogelijkheden wel beperkt zijn.

Op de vraag van Utrecht Solidair naar een overgangstermijn laat de wethouder weten dat daar nogmaals met het CVAH over wordt gesproken. In 2013 is er expliciet besloten tot een overgangperiode. Hierover is VBK helder, door aan te geven dat zij verlenging van de bestaande schaarse vergunningen niet als een juridisch houdbare optie ziet.

Verder werd gevraagd naar een vergelijking met andere gemeenten. Sommige gemeenten zijn al eerder overgegaan van vergunningen voor onbepaalde naar bepaalde tijd. De reikwijdte van de

Dienstenrichtlijn was in 2013 nog niet bekend, maar de raad heeft in 2014 expliciet besloten dat de toenmalige standplaatshouders als overgang nog één keer voorrang zouden krijgen bij vergunningverlening, met opties voor vijf of tien jaar. De vergunninghouders hebben hun voorkeur doorgegeven en daarop is hun vergunningstermijn gebaseerd.

- 5 **De heer Bosch** (PVV) vraagt hoe eerlijk de wethouder het speelveld vindt als alle gemeenten het anders doen. Hoe eerlijk is het voor standplaatshouders om straks überhaupt nog ergens terecht te komen?

10 **De wethouder** antwoordt dat zij hebben gestreefd naar een systeem dat tot de meest gelijke kansen leidt. De Dienstenwet is er helder over dat alle gemeenten eraan zullen moeten voldoen. Dat de situatie in Utrecht anders is door besluiten die eerder zijn genomen is nu heel vervelend, maar wel de realiteit.

15 Zij vervolgt haar beantwoording door in te gaan op de vraag of het college bereid is om te lobbyen en aan te geven dat het belang van deze ondernemers onevenredig geraakt wordt. In de Tweede Kamer is dit ook al aan de orde gekomen. De minister heeft de Dienstenwet uitgelegd naar aanleiding van vragen. Nieuwe toetreders verdienen volgens haar een kans. De wethouder kan zich voorstellen dat het goed is om de effecten hiervan in Den Haag verder onder de aandacht te brengen. Dat zal de wethouder doen en ze zal daarover een stevige lobby voeren. Ze wil echter geen beeld scheppen dat er dan een optie is om niet aan de wet te voldoen.

20 De wethouder reageert vervolgens op de vraag over vraag en aanbod van standplaatshouders. Het precieze aantal van geïnteresseerden is niet bekend. Er staan op dit moment ook geen nieuwe vergunningen open dus ze kunnen zich ook niet melden. Toch hebben zich in de afgelopen periode circa 20 geïnteresseerden in Utrecht gemeld. De wethouder kan niet aangeven of dat een totale weergave is van de vraag.

25 **De heer Peters** (D66) vraagt of er een betere peiling op kan plaatsvinden, zodat er beter zicht op komt.

De wethouder antwoordt dat de vraag van nieuwe toetreders dan aangewakkerd wordt, die allemaal een kans op een nieuwe vergunning moeten krijgen. Als dat gewenst is kan dat verder worden onderzocht en onder de aandacht worden gebracht.

30 Zij vervolgt de beantwoording door in te gaan op de mogelijkheid tot het creëren van nieuwe plaatsen. In de brief is vermeld dat daar dan ook goede locaties voor gevonden moeten worden, waarbij het college met circa tien nieuwe plekken rekent. Voor nieuwe plekken wordt gezocht op de locaties waar de stad groeit.

De heer Peters (D66) zou graag een inspanning zien om te bekijken wat er maximaal nodig is, en niet te beperken tot tien plekken.

35 **De wethouder** antwoordt deelt dat en wil maximaal kijken wat mogelijk is. Dat moeten wel goede plaatsen zijn. Dat zal tijd vragen en niet in dit proces mee kunnen gaan.

40 Zij vervolgt haar beantwoording door in te gaan op de suggestie om parkeerplaatsen te verwijderen voor het creëren van standplaatsen. Zij geeft aan zo breed mogelijk te gaan zoeken. Verder werd er gevraagd naar wat er kan worden gedaan voor standplaatshouders die na het systeem geen plek hebben. Voor standplaatshouders is bij Ondernemer Centraal een speciaal contactpersoon ingericht. Die kan verder helpen als het gaat om businessplannen en bedrijfsvoering maar ook helpen bij schulden en andere problemen.

45 **Mevrouw Al-Sagaff** (VVD) meldt dat er flinke investeringen worden gedaan voor een nieuwe kraam, van wel 250.000 euro. Zij vraagt hoe de wethouder daarop reflecteert en of zij daar een potje voor heeft.

De wethouder antwoordt dat zij daar geen potje voor heeft. Via Ondernemer Centraal worden veel verschillende vormen van dienstverlening gedaan.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of de wethouder erkent dat de ondernemers, terwijl ze niet wisten dat er loting aan zou komen, investeringen hebben gedaan die ze nooit meer terug kunnen verdienen als loting doorgaat.

5 **De wethouder** antwoordt dat in 2013 is besloten voor een vergunning voor tien jaar. Die zou dus altijd aan het einde van dit jaar aflopen. Loting of vergunnen op basis van criteria maakt daarvoor niet uit.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dat in 2013 nog het idee was dat de vergunningen op de normale manier wel of niet verlengd zouden kunnen worden. Er is niet op tijd gecommuniceerd dat er andere regels zouden gelden. De investeringen zijn dus gedaan.

10 **De wethouder** antwoordt dat in de brief uit 2013 is aangegeven dat er niet automatisch recht is op de plek en dat die opnieuw beschikbaar zou komen. Geïnteresseerden zouden zich daar voor in kunnen schrijven. De standplaatshouders hadden in de periode daarna daar vaker aan herinnerd kunnen worden.

15 Ze gaat vervolgens in op de vraag of ondernemers op meerdere dagen of met tijdsloten kunnen werken. Per standplaatslocatie is een vast aantal dagen per vergunning beschikbaar. Op sommige locaties worden meerdere tijdsloten uitgegeven.

De heer Peters (D66) vraagt of dat verruimd kan worden.

20 **De wethouder** antwoordt dat op sommige plekken verruiming niet mogelijk is, omdat ze al volledig vergund zijn. Op het moment dat iemand aangeeft dat op een bepaalde plek verruiming een optie zou kunnen zijn wordt bekeken of dat past. De wethouder staat daar welwillend tegenover.

Voor wat betreft de voorgestelde task force laat de wethouder weten dat er al sprake is van een projectgroep. Als het helpt om dat een task force te noemen zal dat gebeuren. De gedachte wordt in ieder geval overgenomen.

25 **De heer Peters** (D66) meldt dat het een groep zou moeten betreffen die volledig bezig zou moeten zijn om te zorgen dat dit probleem zo snel mogelijk wordt opgelost en dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt.

De wethouder antwoordt dat de prioriteit zeker ligt op het zo snel mogelijk duidelijkheid verschaffen, en daar heeft het college zich ook al voor ingespannen.

30 Op de vraag waarom het college niet eerder is gekomen met een proces voor die vergunning antwoordt de wethouder dat het aanzienlijk beter was geweest als dat vier jaar geleden al was gedaan. Zij is ermee geconfronteerd dat het dossier veel complexer en veelomvatter, en juridisch ingewikkelder was dan eerder gedacht. Dat is van tevoren niet goed ingeschat.

35 Op de vraag of de gemeente steken heeft laten vallen in de communicatie geeft zij aan dat ze daarmee haar beantwoording is begonnen. Er had hierover beter en vaker gecommuniceerd moeten worden.

40 Voor wat betreft de verschillen en overeenkomsten met andere gemeenten laat zij weten dat de gemeente Utrechtse Heuvelrug haar beleid een paar maanden geleden heeft gewijzigd, en ook geen punten meer toekent aan ondernemers. Dit speelt dus net zo goed ook bij andere gemeenten. Omdat alle vergunningen in Utrecht tegelijkertijd aflopen is de omvang hier erg groot. Dat is het gevolg van de keuze uit 2013.

45 Over welke criteria eventueel meegenomen kunnen worden heeft de wethouder al aangegeven dat dat met de drie partijen verder zal worden besproken. Er werd gerefereerd aan het beeldbepalende onderdeel van de historische schepen in Amsterdam. De wethouder vindt het lastig om aan te geven of Utrecht historische standplaatsen heeft en geeft aan dat het nooit een oplossing zal zijn voor alle zittende ondernemers. Ze zal het verder weergeven zoals ze eerder al heeft toegezegd.

50 Vervolgens gaat ze in op de twee plekken aan de Oudegracht, waar nu Venezia en Broodje Ben staan. Ze meldt nogmaals dat de communicatie hierover beter had gekund. De situatie is ontstaan doordat de Omgevingsvisie Binnenstad streeft naar minder van dit soort functies in het voetgangersgebied. Voor wat betreft de keuzen voor het verplaatsen van deze standplaatsen is,

naast ruimte voor veiligheid en calamiteitendiensten, het argument voor het verbeteren van de looproutes voor voetgangers ook van groot belang. Het is veel drukker geworden met voetgangers, ook vanwege de uitbreiding van het voetgangersgebied. Een betere doorstroming is ook van belang voor de ondernemers in de binnenstad.

5 **De heer Peters** (D66) vraagt of het echt onmogelijk is dat die standplaatsen daar blijven.

De wethouder antwoordt dat het op gespannen voet staat met het beleid dat de raad heeft vastgesteld. Er zijn metingen verricht, die aangeven dat op de Bakkersbrug 79.498 passanten per week passeren, en op de Oudegracht zijn het er ongeveer evenveel. Het zijn dus hele drukke plekken. Op basis van deze drukte, het beleid op de binnenstad en de doorgang van calamiteitendiensten is het college tot deze afweging gekomen.

10 **De heer Peters** (D66) vraagt of ze zouden kunnen blijven als er een uitspraak van de raad zou komen.

De wethouder antwoordt dat als de raad aangeeft dat wat zij in de Omgevingsvisie Binnenstad heeft gesteld toch niet belangrijk vindt, dan kan zij daarin een andere keuze maken. Dat is echter niet conform het eerdere beleid.

15 **De heer Talhaoui** (PvdA) hoort niet welk probleem wordt opgelost door deze twee standplaatsen te verplaatsen, anders dan dat er een Omgevingsvisie is.

De wethouder antwoordt dat de raad haar vraagt om hun eigen beleid als optioneel te zien. De raad heeft het college gevraagd om meer ruimte voor voetgangers en calamiteitendiensten in dit gebied. Op basis daarvan zegt het college dat deze plekken te druk zijn geworden om dit conform het beleid te doen. Daarom zijn twee andere locaties, ook in de binnenstad, als vervanging hiervan neergezet.

20 **De heer Talhaoui** (PvdA) kan zich voorstellen dat generiek beleid niet leidt tot zoiets specifiek dat precies die twee plekken weg zouden moeten zodat de visie op de stad zou blijven staan. Voor de PvdA hoeft dat niet. Hij vraagt de wethouder of dit ook op een andere manier kan worden opgelost.

25 **De wethouder** antwoordt dat het juist op deze plekken heel erg druk is. Juist deze plekken zijn heel smal. Als de raad aangeeft dat zij het niet meer belangrijk vindt dat de hulp- en nooddiensten er kunnen komen, en dat er extra ruimte is voor voetgangers, dan kan er een andere afweging worden gemaakt. Het college voert het beleid van de raad uit, ook op deze plek.

30 Zij gaat verder met de beantwoording van de vragen. Voor wat betreft de vraag van GroenLinks over het inchecken sinds 2013 heeft zij al aangegeven dat dat toen wel in de brief heeft gestaan, maar ook dat de gemeente dat vaker had moeten benoemen.

35 De *lex silencio positivo*, het stilzwijgend verlengen, kan worden toegepast als er een aanvraag is gedaan waarop de gemeente niet tijdig heeft gereageerd. Met de komst van de Omgevingswet wordt dit verder uit gefaseerd. Daarnaast is hij niet opgenomen in de APV en is daardoor niet mogelijk.

40 Er is verder gevraagd om in gesprek te gaan met Venezia en Broodje Ben over hun unieke situatie. Tot op heden is er heel kort met hen over gesproken, maar het lijkt de wethouder goed om daarover verder met hen in gesprek te gaan.

Op de vraag of ook nieuwe ondernemers terecht kunnen op de standplaatsen antwoordt de wethouder dat zowel bestaande als nieuwe standplaatsen op zullen staan voor nieuwe ondernemers.

45 De foodtrucks op de Uithof betreffen standplaatsvergunningen op de grond van derden. Dat betekent dat wel de regels van het bestemmingsplan gelden maar dat de grondeigenaar dit verder bepaalt. Deze is niet aan dezelfde regels gebonden als de gemeente.

50 Op de vraag waarom niet wordt gekozen voor een vergunningstermijn van twaalf jaar antwoordt de wethouder dat uit landelijk onderzoek naar de reële terugverdientijd is een bandbreedte gekomen van negen tot twaalf jaar. Op basis daarvan is gekeken naar wat in Utrecht logisch zou zijn. Het is hier zodanig aantrekkelijk dat het niet logisch zou zijn om helemaal aan de bovenkant van de bandbreedte te gaan zitten. Daarom is gekozen voor het ronde getal van tien jaar.

De wethouder bevestigt dat de ondernemers die kozen voor een vergunningsduur van vijf jaar een brief hebben gekregen voor de verlenging van vijf jaar.

Voor wat betreft de oplossing van plekken op het water geeft de wethouder aan dat een vergunning verleend zou kunnen worden op een openbare plaats, en daarmee ook op openbaar water. Op dit moment zijn er geen locaties op openbaar water maar dat kan in het verdere onderzoek worden meegenomen. Er moet wel rekening worden gehouden met rondvaartboten, de Visie Stadswater en de andere functies op het water. De wethouder vraagt zich daarom wel af hoe kansrijk deze optie is.

Voor wat betreft de vergelijking met het beleid van de gemeente Valkenswaard geeft de wethouder aan dat dat beleid niet uitgebreid is getoetst. Die gemeente heeft een aantal selectie- en beoordelingscriteria. Sommige van die criteria zouden wellicht toepasbaar kunnen zijn, bijvoorbeeld het kunnen pinnen in de kraam om ondermijning en witwassen tegen te gaan. Ook duurzaamheidseisen zouden daarvan onderdeel kunnen zijn. Met de drie partijen wordt hier verder naar gekeken.

Op de vraag of ongewogen loting kan plaatsvinden bij standplaatsen die in de komende jaren vrijkomen antwoordt de wethouder bevestigend.

Betreffende de vraag of het college bereid is na te denken over criteria heeft de wethouder al gezegd dat zij dat uitgebreid op een rij zal zetten. Zij heeft ook al gewezen op de te verwachten effecten omdat de regelgeving juist expliciet bedoeld is om een gelijk speelveld tussen zittende en nieuwe ondernemers te creëren. Dat kan criteria niet veroorzaken.

Er werd verder gevraagd of het mogelijk is om het aantal standplaatsen niet met tien, maar met twintig uit te breiden. De wethouder antwoordt dat zij zeker niet zal ophouden bij tien nieuwe standplaatslocaties.

Verder was er een misverstand over het raadsvoorstel dat in het derde kwartaal ontvangen zou worden. Dat raadsvoorstel heeft de commissie inmiddels ontvangen.

Betreffende de suggestie van Stadsbelang Utrecht voor het oprichten van een aparte NV, en via private regelgeving de publieke regelgeving te omzeilen, geeft de wethouder aan dat er dan een rechtspersoon zou worden opgericht voor het ontduiken van de Europese dienstenrichtlijn en de Nederlandse Dienstenwet. Dat vindt het college geen goed idee omdat de overheid zich aan de regels moet houden. Daarnaast is er het risico van onaanvaardbare doorkruising van een publieksrechtelijke regeling. Landelijk is nooit bedoeld dat dit een optie is, en daarmee is het juridisch kwetsbaar.

Op de vraag waarom dit onderwerp zo lang op de plank heeft gelegen verwijst de wethouder naar de reflectie op het proces die ze eerder gaf. Verder wijst ze op het Rekenkamerrapport dat aangaf dat er schaarse capaciteit op het programma economie zit. Daarop is de afgelopen jaren bovendien flink beslag op gelegd door de coronamaatregelen. Utrecht heeft naar rato de minste capaciteit op het economisch beleid van alle grote steden. Daarom heeft het college hier extra middelen voor vrijgemaakt en zal de capaciteit hierop de komende jaren toenemen.

Verder werd gevraagd hoe kan worden voorkomen dat er alleen standplaatshouder met telefoonhoesjes komen. Onderdeel van de Dienstenrichtlijn is dat er gelijke kansen moeten zijn. Een totale uitsluiting van de verkoop van telefoonhoesjes behoort dan ook niet tot de mogelijkheden. Wel zal ernaar worden gekeken of een maximum toegepast kan worden voor bepaalde branches.

Op de vraag of er een klein beetje uitgesteld kan worden als er overgestapt wordt op selectiecriteria antwoordt de wethouder dat er geen opties zijn tot verlenging van bestaande vergunningen, en ook het creëren van een overgangperiode behoort niet tot de mogelijkheden. Er is wel nagedacht wat er zou kunnen gebeuren als het beleid nog niet op 1 januari in kan gaan. Daarbij is een gedoogverklaring geopperd, waarmee gedurende een korte periode de status quo kan worden behouden. Dan moet het beleid echt nog in ontwikkeling zijn. Hierbij is het lastige dat dit strikt genomen niet rechtmatig is. Als iemand bezwaar maakt tegen een standplaatshouder die na het verlopen van zijn vergunning nog steeds zijn plek inneemt moet er dus worden gehandhaafd. Ook de nieuwe intreders zullen willen weten waar ze aan toe zijn. Wellicht kan er met een gedoogperiode een paar maanden aan toegevoegd kunnen worden, maar dat biedt dus geen zekerheid.

Op de vraag of bewoners kunnen worden opgenomen in een selectiecommissie antwoordt de wethouder dat er bij selectie en een puntentelling inderdaad een beoordelingscommissie moet worden ingesteld. De bevoegdheden van die commissie en de criteria waarop gescoord kan worden moeten wel eerst verder worden vastgelegd.

De heer Otto (EenUtrecht) vraagt of bewoners daar dan in kunnen plaatsnemen.

De wethouder antwoordt dat het beleid daarover verder gevormd zou moeten worden. Ze kan zich dat voorstellen maar stelt voor om hier in de verdere beschrijving op terug te komen.

Ze vervolgt haar beantwoording door te melden dat de Nota Inkoop een ander soort bevoegdheid betreft. Standplaatsvergunningen worden uitgegeven op grond van de APV. Inkoop is een heel
5 ander soort proces. Ook bij inkoop kan de gemeente geen voorrang geven aan lokale ondernemers, maar deze kunnen wel worden uitgenodigd om zich in te schrijven. Dat zal bij de standplaatsen ook gebeuren.

Op de vraag of criteria echt zullen helpen voor zittende ondernemers is de wethouder al ingegaan. Ze meldt dat een puntentellingsysteem of een veiling nog steeds geen algemene voorrang kan
10 geven aan zittende ondernemers.

Tenslotte meldt zij dat het doorverkopen van vergunningen niet is toegestaan, maar overdragen behoort in sommige gevallen wel tot de mogelijkheden. Dat kan bijvoorbeeld als de vergunninghouder de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, arbeidsongeschikt raakt, zijn
15 onderneming staakt of komt te overlijden. De vergunning kan dan worden overgedragen aan een echtgenoot, geregistreerd partner, familielid in de eerste graad. De geldigheid van de vergunning verandert niet als de vergunning wordt overgedragen.

De heer Stam (Volt) stelt dat als de vergunning op naam staat van een onderneming, de onderneming verkocht kan worden.

De wethouder antwoordt dat de vergunning altijd op naam van de vergunninghouder staat.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat hij graag hoort waarom de methode die hij
20 heeft aangedragen niet verder is onderzocht, hoewel de wens van de raad is om een andere methode toe te passen dan het college voorstelt.

De wethouder antwoordt dat zij heeft aangegeven wat de bedoeling is van de wet en dat de gemeente gehouden is aan het uitvoeren van de wet. De raad gaat over de lokale regels, maar
25 dat betekent niet dat de landelijke regels niet gevolgd hoeven te worden. Zij heeft aangegeven dat zij zal onderzoeken of selectie op basis van criteria tot de juridische mogelijkheden behoort, en ook dat het college daar niet voor heeft gekozen omdat zij denken dat de zittende ondernemers daar niet mee geholpen zijn.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) refereert aan het feit dat er bij de Uithof wel zelf kan
30 worden bepaald welke standplaatshouders worden uitgenodigd, omdat het in private eigendom is. Als de bestemming in de stad wordt omgezet van publiek naar privaat wordt hetzelfde bereikt. Hij vraagt wat er niet in de stad en wel in de Uithof mag.

De wethouder antwoordt dat een bestemming niet zozeer publiek of privaat is, het gaat erom in wiens handen de grond is. De gemeentelijke grond is in publieke handen.

De voorzitter wijst erop dat het debat al viereneenhalf uur duurt, en er nog steeds mensen op de
35 publieke tribune zitten. Hij dankt hen daarvoor. Hij informeert of er nog gemiste vragen zijn.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vraagt om een reactie van de wethouder op
duurzaamheidscriteria die betrekking hebben op impact op het klimaat en gezondheid en dierenwelzijn.

De wethouder antwoordt dat daarop in de brief wordt teruggekomen.

Lijst met toezeggingen

De voorzitter concludeert dat de wethouder de volgende toezeggingen heeft gedaan:

- De wethouder stuurt een brief die een uitwerking is van een gesprek die de gemeente met de
45 branchevereniging, juristen van de standplaatshouders, een externe jurist en de juristen van de gemeente en hierin geeft de gemeente aan wat zoveel mogelijk criteria zijn die we kunnen bedenken en op basis daarvan kijken we wat juridisch mogelijk is. Deze brief komt zeker voor de volgende commissievergadering.

In de brief gaat het college ook in op de branchering en welke mogelijkheden hier juridisch zijn. Verder komt de wethouder daarin terug op de obstakels die worden ervaren en zo mogelijk eventuele oplossingen daarvoor.

5 **De heer Stellinga** (CDA) neemt aan dat zowel criteria binnen als buiten de APV aan de orde komen, en waar buiten de APV beleid gemaakt kan worden en regelgeving kan komen.

De wethouder zegt toe dat te zullen doen.

De heer Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) gaat ervan uit dat in de brief ook wordt ingegaan op de variant die hij heeft aangedragen, vooral op juridische gronden en niet op waardeoordeel.

De voorzitter geeft aan dat dat niet is toegezegd.

10 **De heer Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) protesteert hiertegen.

De voorzitter geeft aan dat dat mag maar dat daar niets mee verandert.

15 Hij gaat verder met het leggen van de planningspuzzel. Hij heeft begrepen dat er nog een technische sessie en een RIB gepland wordt. Verder moet bekeken worden naar het raadsvoorstel wat er ligt. Hij vraagt aan de wethouder welk logische pad zij voor zich ziet, en merkt daarbij op dat de commissie brief vóór de technische sessie zou willen ontvangen.

De wethouder begrijpt die wens, maar vindt het wel belangrijk om zich te kunnen inspannen om al die criteria te benoemen. Zij verwacht die brief in de middag van 11 april te kunnen sturen, maar merkt op dat dat veel vraagt van alle partijen. Dat is dan voorafgaand aan de RIB van die avond, maar eerder dan dat zal niet gaan gegeven de complexiteit van het geheel.

20 **De voorzitter** vat samen dat de brief op zijn vroegst op 11 april kan komen. Op die avond kan de RIB plaatsvinden. Dat is iets anders dan de technische sessie. Er is ook een RIB mogelijk op 23 mei, waarbij daarvoor een technische sessie kan plaatsvinden. Hij vraagt aan de wethouder wat dit betekent voor het raadsvoorstel en de raadsbesluiten.

25 **De wethouder** antwoordt dat elke vertraging ervoor zorgt dat het langer duurt voordat er duidelijkheid is. Als het raadsbesluit een maand later wordt genomen, duurt het ook een maand langer voordat er duidelijkheid is.

De voorzitter zegt dat op 23 mei de RIB zou kunnen zijn en op 1 juni zou een commissievergadering over het raadsvoorstel kunnen plaatsvinden.

30 **Mevrouw Al-Sagaff** (VVD) vraagt of de RIB niet eerder kan plaatsvinden, omdat die erover gaat dat er een gesprek kan plaatsvinden met de standplaatshouders waarbij zij hun zorgen kunnen delen. De technische sessie heeft wat meer voorbereiding nodig qua leestijd, dus die zou wel wat later kunnen plaatsvinden. Dan hoeft het debat niet pas op 1 juni plaats te vinden.

35 **De heer Bosch** (PVV) is van mening dat de RIB op 11 april door kan gaan met de ondernemers en dat de technische sessie daarna plaats kan vinden zodat daar verder op de brief kan worden ingegaan.

De voorzitter concludeert dat de brief op 11 april zal komen, diezelfde avond vindt de RIB met de standplaatshouders plaats, en dan zou het raadsvoorstel in de commissie van 20 april kunnen terugkomen. De technische bijeenkomst moet daar dan nog tussen geplaatst worden, bijvoorbeeld dinsdag 18 april.

40 **De heer Stam** (Volt) geeft aan dat het wel prettig zou zijn om op 11 april een toelichting te krijgen van het team van de wethouder dat de brief heeft opgesteld. Hij heeft dan net zo lief de technische sessie op die avond.

45 **De voorzitter** geeft aan dat er twee mogelijkheden zijn: óf de RIB is op 23 mei en in de tussentijd wordt een technische bijeenkomst gehouden, óf het gaat wat sneller waarbij wordt geaccepteerd dat de brief er is maar er kan nog niet zoveel mee.

De heer Stam (Volt) is geen voorstander van een RIB in mei omdat dan het raadsvoorstel er ook al ligt.

5

De voorzitter benoemt de mogelijkheid van VVD/PVV: de brief is er op 11 april, de RIB is diezelfde avond, de technische bijeenkomst op 18 april, op 20 april wordt het commissiedebat gevoerd over het raadsvoorstel. Of de mogelijkheid van Volt de brief is er op 11 april, een of twee weken later volgt een technische bijeenkomst, de RIB op 23 mei, de commissie op 1 juni.

De heer Van Bergen (CU) vraagt of het mogelijk is om een technische sessie voorafgaand aan een RIB op één avond te doen.

10

De voorzitter antwoordt dat dat kan maar dat dat niets oplost, omdat men tijd wil hebben tussen de ontvangst van de brief en de technische bijeenkomst.

De heer Peters (D66) vraagt of de minder snelle Volt-variant de wethouder helpt om tot een meer gedegen inhoud komen.

15

De wethouder verwacht dat zij een gedegen verhaal in de brief kan neerleggen op 11 april. Zij adviseert de commissie om dit niet verder uit te stellen want de aanvraagprocedure kan pas opgestart worden nadat het raadsvoorstel behandeld is. Dat is niet in het belang van de ondernemers.

Of het raadsvoorstel dat al is toegezonden nog wordt aangepast is afhankelijk van tot welke inzichten deze commissie nog komt.

20

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of de RIB-avond van 18 april, van de commissie VBF, nog een optie zou kunnen zijn. Daar staat niets gepland.

De voorzitter antwoordt dat dat het voorstel is dat al voorligt.

Hij gaat over tot het doen van een voorstel aan de commissie: de brief is er op 11 april, de RIB is op diezelfde avond, op 18 april volgt dan de technische bijeenkomst, in de commissie van 20 april wordt dan het debat gevoerd. Hij vraagt of de commissie daarmee kan instemmen.

25

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) herinnert zich van de gemeentelijke informatiebijeenkomst dat de standplaatshouders zelf ook behoefte hebben aan informatie. Het is dan belangrijk dat de commissie goed geïnformeerd is. Daarom stelt zij voor om de RIB op de 18^e te doen.

30

De voorzitter meldt dat de RIB-avonden door de commissies zelf worden gepland. Die andere commissie zou de RIB-avond nog kunnen volplannen, wat conflicten voor de woordvoerders op zou kunnen leveren.

De heer Bosch (PVV) geeft aan dat tijdens een RIB vooral de mening van insprekers wordt opgehaald. Het is niet zo dat de commissie dan informatie geeft aan degenen die komen inspreken. Het informeren van de ondernemers zou het college zelf doen.

35

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) is het daarmee eens, maar wil wel antwoord kunnen geven op hun vragen.

40

De voorzitter geeft aan dat een RIB inderdaad is bedoeld om informatie op te halen uit de stad. Vervolgens wordt de commissie nog verder geïnformeerd op de inhoud via de technische bijeenkomst en in het debat gaan we horen wat de commissie ervan maakt.

Het voorstel wordt nog een keer genoemd: de brief komt op 11 april, diezelfde avond is de RIB waarvoor vooral informatie wordt opgehaald, de technische bijeenkomst is op 18 april, op 20 april volgt de commissie van het raadsvoorstel, en wellicht volgt er daarna een raad. Hij vraagt wie van de leden met dit voorstel kan instemmen en concludeert dat er een meerderheid voor is.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of de brief een paar dagen eerder kan komen. In dat geval kan ook hij met het voorstel instemmen.

De wethouder antwoordt dat er om kwaliteit in de brief wordt gevraagd en dat zij zich erg zullen stretchen om het zo snel mogelijk te doen, maar de 11^e is wel het maximale waarvoor ze kan gaan.

De voorzitter vraagt of de brief op de 11^e om 12:00 uur ontvangen kan worden.

5 **De wethouder** zegt toe daar haar best voor te zullen doen.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) overweegt een motie om het loten van tafel te krijgen. Zij heeft het gevoeld dat de commissie daar draagvlak voor heeft.

De voorzitter vraagt wanneer de VVD deze motie dan wil indienen: op 6 april of nadat het hele traject is doorlopen. Daar hoeft nu geen antwoord op gegeven te worden.

10 **De heer Peters (D66)** zegt dat het wat dubbel voelt. Het raadsvoorstel wordt nog besproken in de commissie, daarna komt het ook in de raad en dan wordt er ook besloten of er wordt geloot of niet. Het voegt weinig toe als de commissie daar eerst nog over gaat besluiten.

15 **De voorzitter** besluit dat de zojuist vastgestelde volgorde is wat de commissie gaat doen. Het staat iedereen vrij om wat dan ook te agenderen voor de raad van 6 april, en merkt daarbij op dat het hele traject dat is afgesproken voor na 6 april is, dus is de raad erna logischer.

De heer Talhaoui (PvdA) kondigt voor de raad van 6 april een motie aan over de twee stadplaatsen die gaan verdwijnen op de Oudegracht.

De voorzitter geeft aan dat het de commissieleden vrij is om dat te doen. Hij schorst de vergadering voor 15 minuten.

20 - Schorsing -

De voorzitter heropent de vergadering en heet de woordvoerders volksgezondheid en wethouder Eerenberg welkom.

9 Raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027

25 **9.1 Landelijke stukken**

9.2 Raadsbrief Herziening alcoholverbodsgebieden

9.3 Raadsbrief stadsgesprek Alcohol en Drugs

30 **De voorzitter** geeft aan dat het college voorstelt om het raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027 vast te stellen. Het beschrijft de belangrijkste maatregelen van de gemeente om te zorgen dat jongeren onder de 18 niet drinken of overmatig gebruiken en dat het overmatig gebruik boven de 18 afneemt. Er is ook een RIB over georganiseerd door verschillende fracties afgelopen week. Hij geeft het woord aan de fractie van GroenLinks voor de eerste bijdrage.

35 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) meldt dat zij dit debat overneemt van haar collega Ingeborg Hornsveld die vanavond verhinderd is. Zij vertelt dat toen mevrouw Hornsveld een kind was, het volkomen normaal was dat er bij een feestje glaasjes met sigaretten op tafel werden gezet. Want dat was gastvrij. Haar nichtjes en neefjes kropen als kleuters rond in het huis van haar oma in wolken van sigarettenrook. Dat was heel normaal. Toen mevrouw Fattal een kind was, was het normaal om ontzettend veel te drinken. Dat was normaal, gezellig en gastvrij. Mevrouw Fattal geeft aan dat ze 14 was toen ze haar eerste slokje alcohol nam, en dat was nog relatief 'oncool' in haar omgeving. Gelukkig zijn we van de vanzelfsprekendheid van die sigaretten af, maar met alcohol zijn we er nog niet. Gelukkig doet Utrecht het niet slecht. Het alcoholgebruik onder jongeren en kinderen neemt licht af. Maar het probleem blijft wijd verspreid. Ieder van ons kent wel

5 iemand die worstelt met een alcoholprobleem, met alle gevaarlijke en verdrietige gevolgen van dien. Dus het kan beter. Daarom ondersteunt GroenLinks het raadsvoorstel van harte. Het komt overeen met het landelijke handhavings- en preventiebeleid. GroenLinks zou wel meer nadruk willen zien op de afname van de vanzelfsprekendheid van het schenken van alcohol. In onze
10 samenleving is het schenken van alcohol volkomen genormaliseerd. Natuurlijk kan het lekker en gezellig zijn, maar de vraag is of het ook gewoon moet zijn. Dit geldt ook voor bijeenkomsten van de gemeente en gemeentelijke organisaties. Het Trimbosinstituut pleitte tijdens de RIB vorige week voor het beperken van beschikbaarheid van alcohol. Dat is een van de drie meest effectieve
15 maatregelen volgens de WHO. Het is beter voor ieders gezondheid omdat drinken minder makkelijk wordt gemaakt. Maar belangrijker nog: het helpt mensen die problemen met alcohol hebben of eppen gehad. Voor hen kan het heel lastig zijn als de serveerbladen met alcohol letterlijk onder hun neus langs komen. Het aan de ene kant pleiten voor het verminderen van alcoholgebruik en tegelijkertijd zelf regelmatig gratis glazen aanbieden, dat voelt dubbel. GroenLinks stelt voor om de hand in eigen boezem te steken en het gratis aanbieden van alcohol binnen de eigen organisatie te beperken tot feestelijke momenten, en het sowieso niet meer actief
aanbieden door ermee rond te lopen op serveerbladen. Zij vraagt de wethouder hierop de reageren.

20 **Mevrouw Assen** (PvdA) kan alles wat GroenLinks inbrengt onderschrijven. Met betrekking tot de voorbeeldfunctie vindt zij dat het college persoonlijk moet kijken naar hoe zij zich met alcohol afficheren.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) weet niet helemaal waar de PvdA op doelt. Als het gaat om persoonlijk gebruik van alcohol mogen de wethouders dat helemaal zelf bepalen. Waar GroenLinks voor pleit is dat binnen de gemeentelijke organisatie, dat geldt voor de raad, voor ambtenaren en voor de wethouders, op werkgelegenheden wordt uitgekeken met alcoholgebruik.

25 **Mevrouw Assen** (PvdA) licht toe dat de wethouders wel eens op het werk een borrel drinken, en ook zo op de foto staan. Daar heeft zij nooit een probleem in gezien. Maar als je alcoholgebruik minder normaal wilt maken, moet ook daarnaar gekeken worden. Zij vraagt of GroenLinks ervoor open staat om het college te vragen daar wat terughoudend mee te zijn.

30 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks daar best voor open staat. Ze wil daar echter geen dwingende maatregel van maken.

Mevrouw Stylianou (D66) vraagt of GroenLinks de keuze helemaal wil weghalen, waardoor de mensen die geen verleden hebben of worstelen met een verslaving ook geen mogelijkheid meer te geven om alcohol te nuttigen.

35 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) pleit er niet voor dat er helemaal geen alcohol meer wordt geschonken bij feestelijke gelegenheden in de gemeentelijke organisatie, maar om het minimaliseren van de bereikbaarheid van alcohol. Op die manier wordt minder genormaliseerd dat je alcohol moet drinken op een werkfunctie.

40 **Mevrouw Stylianou** (D66) hoort dat GroenLinks het over feestelijke gelegenheden heeft. Ze vraagt of dat ook betekent dat er bij de raadsgelegenheden geen alcohol meer moet worden geschonken.

45 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) geeft aan dat ze er niet voor pleit dat er geen alcohol meer mag zijn, maar wel dat het terughoudend wordt toegepast. Ze geeft aan dat het als raad ook goed zou zijn om na te denken over of het nodig is om alcohol bij die gelegenheden te hebben. We zijn ook groot voorstander van het legaliseren van drugs maar we geven ook geen gratis xtc-pillen weg op deze borrels.

De voorzitter geeft het woord aan de Partij voor de Dieren.

50 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) geeft aan dat het consumeren van alcohol ernstige gezondheidsgevolgen heeft die door veel alcoholdrinkers worden onderschat of niet bekend zijn. Drinken is erg genormaliseerd, zoals GroenLinks net al opmerkte. Tegelijkertijd heerst er een taboe op drankproblemen en voelen mensen heel erg veel schaamte die in de weg staat bij het

zoeken van hulp. Het is dus hoog tijd voor een cultuurverandering, maar die is er niet morgen al. Daar gaan jaren overheen. De Partij voor de Dieren herkent wel dat er stappen in de goede richting zijn. Zo zijn er meer 0.0-biertjes, er zijn verschillende initiatieven in de stad actief met het informeren van mensen, er zijn hypes als dry January waardoor bewustwording steeds meer op de kaart staat. Het is ook goed dat dit bijgewerkte plan nu bij de raad ligt. Wat de Partij voor de Dieren betreft blijven we vooral hameren op preventie, want voorkomen is beter dan genezen. Daarbij helpt het om een omgeving te creëren die positief bijdraagt aan onze gezondheid, bijvoorbeeld een alcoholvrije omgeving. Daarin ziet de Partij voor de Dieren geen plek voor alcoholreclames want deze zetten letterlijk aan tot drinken. Over alcoholreclames wordt echter met geen woord gerept in het plan en ook niet in het specifieke deel over openbare ruimte. Dat moet anders, want reclamebeperking zien zij als een effectieve maatregel om alcoholgebruik terug te dringen. Mevrouw De Vries ontvangt graag een verklaring van de wethouder waarom dit niet is opgenomen in het plan en vraagt of het college het met haar fractie eens is dat reclamebeperking een belangrijke preventieve maatregel is om alcoholgebruik te verminderen. Zo ja, kan de wethouder dan toezeggen om een verbod op alcoholreclame op te nemen in de hoofddoelstelling van dit plan en om dit mee te nemen in de reclamebrief die dit kwartaal naar de raad toe zou komen.

Voor wat betreft de voorbeeldfunctie van de gemeente sluit de Partij voor de Dieren zich aan bij GroenLinks. Bij de informatiebijeenkomst van vorige week werd door Jellinek verteld dat het gemiddeld zeven jaar duurt voordat mensen zich melden voor hulp. De Partij voor de Dieren maakt zich daar grote zorgen over. Er werd verteld dat het vaak huisgenoten of familieleden zijn die als eerste herkennen dat er een probleem is, terwijl er tegenwoordig veel meer mensen alleen wonen. Daar schuurt iets. Zij vraagt of het college daar ook een risico in herkent, hoe het daarmee omgaat en hoe het ervoor gaat zorgen dat de drempel voor aankloppen ook voor mensen die in een eenpersoonshuishouden wonen verlaagd kan worden. Tenslotte mist de Partij voor de Dieren aandacht voor cultureel-sensitief beleid in het plan. Voor verschillende groepen zijn verschillende aanpakken misschien effectiever. Er kan angst zijn voor een kruisje achter je naam als je hulp zoekt. Mevrouw De Vries vraagt hoe het college deze sensitiviteit meeneemt in het beleid.

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat bij de RIB Stichting Krachtwijken aanwezig was die expliciet maakten dat ze daar in werken. Ze vraagt of dat is wat de Partij voor de Dieren voor zich ziet.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) antwoordt dat ze voor zich ziet dat in het plan specifiek wordt vermeld dat er cultureel-sensitief gewerkt wordt, dus bijvoorbeeld ook Krachtwijken noemen.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de Partij voor de Dieren daar meer aanpak bij vraagt, of is het meer dat het nu niet specifiek is opgenomen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) denkt dat er in de stad veel kennis en expertise over is en dat veel mensen ermee werken. Dat wordt door haar onderschreven. Haar punt gaat er vooral om dat dit in het plan helemaal niet benoemd staat wat een gemiste kans is.

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat de feiten die tijdens de RIB werden gepresenteerd over de schadelijke effecten van alcohol logen er niet om. Terwijl mevrouw Assen de effecten van alcoholverslaving en andere verslavingen van nabij in haar omgeving heeft meegekregen, is de norm in haar omgeving nog steeds dat alcohol nuttigen, soms fors en soms minder fors, de norm is. Niemand wil namelijk betuttelen maar tegelijkertijd is de noodzaak om alcoholproblematiek tegen te gaan en te voorkomen zo groot dat ze hoopt dat niemand in dit debat die doodoener van betutteling erin gooit. Een andere afdrank na de RIB lijkt niet mogelijk. Niet voor niets is het advies van de Gezondheidsraad om helemaal niet te drinken in verband met de gezondheidsrisico's. De PvdA is blij met het Preventie- en handavingsplan alcohol. Zij zien de juiste interventies, juist ook gericht op preventie, maar achten het wel nodig om dit op grotere schaal te doen. In aantallen worden namelijk niet alle Utrechters bereikt die je wilt bereiken, ook qua bereik van studenten zoals door Jellinek is aangegeven, en andere doelgroepen door Stichting Krachtwijken benoemd. Mevrouw Assen vraagt of de wethouder deelt dat dat waardevol is, en of hij kans ziet om de capaciteit te vergroten om meer Utrechters te bereiken.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) heeft begrepen dat besturen van studentenorganisaties de handschoenen hebben opgepakt en aan de slag zijn met dit onderwerp. Zij vraagt of de PvdA de inzet erkent die tot dusverre door deze organisaties is gedaan.

5 **Mevrouw Assen** (PvdA) antwoordt dat zij dat zeker erkent, maar dat zij van Jellinek heeft begrepen dat zij idealiter een nog veel grotere groep studenten wil bereiken dan nu gebeurt.

Zij vervolgt haar betoog door aan te geven dat het nodig is dat in de hele keten alle partners bewust zijn van de risico's van alcohol. Juist bij volwassenen omdat vroegsignalering zo effectief is. Daar zij mensen, training van mensen en middelen voor nodig. Dat kan niet in een keer worden geregeld. Zij vraagt welke ruimte de wethouder ziet om ook in die lijn die vroegsignalering bij

10 volwassenen nog scherper op te pakken.
Verder kaart zij het ruimte toestaan van blurring aan. Waar dat raakt aan bureaucratie en te strenge regels kan de PvdA zich daar zeker iets bij voorstellen. Maar na de RIB is het de PvdA wel duidelijk geworden niet wat alcohol betreft. Ze vraagt aan de wethouder hoe hij dit ziet in relatie tot dit plan.

15 Vervolgens geeft mevrouw Assen aan dat dit kwartaal de uitwerking zou komen van het nieuwe reclamebeleid. Zij vraagt de wethouder of reclames daarin een plek hebben. Dat zou volgens de PvdA daar in passen.

20 Wat betreft sport geeft mevrouw Assen aan dat amateursport nog te vaak afhankelijk is van sponsordeals met alcoholproducenten. Zij vraagt of de wethouder zich er met de wethouder voor Sport voor kan inspannen dat hiervan minder afhankelijk worden. Er wordt ook gesteld dat sportclubs überhaupt achterblijven in het Nationaal Preventie Akkoord. Aan de wethouder wordt gevraagd om in beeld te brengen hoe dit in Utrecht is.
Ook wil zij de wethouder vragen welke stappen zijn of worden gezet om uitgaan zonder alcohol onder de 18 mogelijk te maken.

25 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt of hoe PvdA het ziet dat er bij sportverenigingen, net als het rookverbod, een soort alcoholverbod komt, want je komt er om te sporten.

Mevrouw Assen (PvdA) zou niet direct kiezen voor een verbod omdat mensen rondom sport ook de sportkantine erg waarderen. Vrijwel alle sportclubs hebben zich aan het Nationaal Preventie Akkoord gecommitteerd. Als blijkt dat het met name de sportclubs zijn die achterblijven is dat wel iets om het gesprek over te voeren.

30

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of de PvdA doelt op de sportclubs in Utrecht, of landelijk.

Mevrouw Assen (PvdA) antwoordt dat die uiteindelijk ook in Utrecht actief zijn en hen leden onder de Utrechtse inwoners hebben. Gezien het belang moet er op alle niveaus op worden ingezet, dus ook gemeentelijk.

35 **Mevrouw Stylianou** (D66) vraagt welke oplossing de PvdA zelf ziet om sportclubs minder afhankelijk te maken van het schenken van alcohol.

Mevrouw Assen (PvdA) antwoordt dat in de ideale wereld amateursportclubs niet afhankelijk zouden moeten zijn van sponsordeals met producenten van alcohol. Dat doen ze omdat ze die inkomsten nodig hebben. Zij zou graag zien dat de wethouder in gesprek gaat met die verenigingen om daarvan af te komen.

40

Mevrouw Stylianou (D66) zegt dat ze die inkomsten niet voor niets nodig hebben, er moet ook iets betaald worden. Zij vraagt of de PvdA vindt dat de gemeente ook financieel moet bijpotten om die clubs financieel minder afhankelijk te maken.

45 **Mevrouw Assen** (PvdA) antwoordt dat ze, als ze er een zak bijhad, dat zeker zou voorstellen maar die heeft ze niet. Ze wil dus beginnen te vragen om daarover het gesprek te voeren. Wellicht zijn de clubs gewend om het te doen zonder dat ze zich bewust zijn van de nadelen ervan.

Zij besluit haar betoog door aan de wethouder te vragen waarom er niet voor is gekozen om dit Preventieplan niet met de Nota Volksgezondheid gelijk te trekken.

De voorzitter geeft het woord aan Volt.

De heer Stam (Volt) complimenteert het college met de duidelijke doelstellingen in het plan. De evaluatie over de afgelopen jaren lijkt erg gebaseerd op de doelstellingen, maar Volt mist de koppeling met het beleid. Hij vraagt wat er in het beleid effectief was en wat niet, en wat er wordt geleerd kijkend naar de doelstellingen.

Verder vindt hij naar dat de testkoperinspecties weinig plaatsvinden, in het afgelopen jaar 36 op 1800 verkooppunten. Volt vraagt of de wethouder kan toezeggen dat het aantal inspecties de komende jaren significant wordt verhoogd, aan welke aantallen hij dan denkt en of hij dit wil toevoegen als inspanningsdoelstelling aan het plan.

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat er signalen zijn dat veel jongeren tussen 16 en 18 jaar de horeca niet meer inkomen en daardoor juist in het park alcohol gaan drinken. Hij vraagt of Volt zich daarvan bewust is.

De heer Stam (Volt) antwoordt dat hij die signalen ook kent. De testkoperinspecties moeten ook plaatsvinden bij de supermarkt. Tegelijkertijd steunt hij de oproep van de PvdA dat er ook genoeg alternatieven moeten zijn voor mensen onder de 18.

Mevrouw Stylianou (D66) vraagt naar welk aantal Volt dan op zoek is en hoeveel geld zij daarvoor over zouden hebben.

De heer Stam (Volt) antwoordt dat hij graag van de wethouder hoort wat er nodig is om dat aantal op te schroeven. Volt zou het mooi vinden als er voor ketensupermarkten en horecainstellingen naar één testkoperbezoek per jaar gaan. Dat lijkt qua aantal niet extravagant, maar van het bedrag zou hij kunnen schrikken. Volt zou graag meer informatie willen hebben om daar een goede keus in te kunnen maken.

Hij vervolgt zijn betoog door op te merken dat over de invloed van covid niets is terug te lezen in het plan terwijl het alcoholgebruik en de mores daar omheen is veranderd door de lockdowns. Volt vraagt of dit niet had moeten terugkomen in het beleid. Eén van de mogelijkheden is die uitgaansmogelijkheden voor onder de 18, zodat men op een veilige manier ervaring kan opdoen in zo'n omgeving. Volt vraagt of dit onderwerp van gesprek is geweest in de beleidsvorming en of de wethouder zijn gedachten daarover kan delen.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

Mevrouw Stylianou (D66) zegt dat als alcohol nu op de markt zou komen, het wellicht zou worden gecategoriseerd als een harddrug. Dit terwijl het breed beschikbaar is en enorm veel mensen het drinken. Soms omdat je het lekker vindt, soms omdat je geen nee kunt zeggen, soms uit verveling, soms om te verdoven of om spanning weg te halen. Goed dat daarom wordt gesproken over het verminderen van het gebruik van alcohol. D66 pleit altijd voor regulering en preventie per middel. Interventies die werken en aansluiten bij het gebruik. Voor D66 is het uitgangspunt altijd dat mensen in vrijheid maar met goede informatie een keus kunnen maken. Die zien zij duidelijk terugkomen in de plannen en daar is D66 blij mee. Daarom brengt D66 een andere invalshoek in. Er wordt in de plannen maar ook tijdens de informatiebijeenkomst vooral gesproken over minderjarigen of mensen die al verslaafd zijn. Minder over volwassenen die drinken, die soms te vaak of overmatig drinken. Er wordt in deze integrale aanpak gekeken naar gezondheid, veiligheid, vergunningen maar de nachtcultuur wordt hierin gemist. Dat is namelijk een plek waar veel alcohol wordt gedronken. Mevrouw Stylianou geeft aan hoe zij denkt dat dit verminderd kan worden. Zij ervaart dat er extra drank wordt gehaald als er lange rijen voor de horecagelegenheden staan en de muziek niet helemaal lekker valt, om even in de sfeer te komen. Bij een salsafeest of concert van een favoriete artiest is men vooral bezig met de muziek en het dansen. Het drinken staat vaak minder centraal. De directeur van Stichting NIX herkende dit fenomeen. Ze hoorde het ook tijdens de RIB over nachtcultuur. De huidige situatie is namelijk dat mensen gefrustreerd binnenkomen door een lange rij, verschillende groepen gemengd worden en de knaldrang waargemaakt moet worden. Terwijl er bij een diverser nachtaanbod zaken zijn waar jouw muziek gedraaid wordt, een sfeer die bij je past en mensen die zich aan dezelfde normen houden. Dat zijn plekken waar minder gedronken kan worden en waar minder onrust is. Ook kan een breed nachtaanbod ervoor zorgen dat jongeren mogelijk minder geneigd zijn thuis te gaan

feesten, waar de alcohol goedkoop en makkelijk voorhanden is. Zij vraagt of de wethouder het met D66 eens is dat een kwalitatief goede nachtcultuur ook bijdraagt aan het doel van dit Preventieplan alcohol, en of hij bereidt is om, samen met de wethouder Cultuur, de Nachtvisie als invalshoek aan dit plan toe te voegen. Een nog dringender oproep is om meer vaart te maken met de Nachtvisie vanuit een volksgezondheidsperspectief. D66 roept op om er een mooi feest van te maken waar mensen verdoofd worden door de klanken van de muziek, met een magisch gevoel naar buiten lopen en stil nagenietend op de fiets naar huis stappen. Verder sluit D66 zich aan bij het punt van de PvdA over de slagkracht van de instanties om de doelen te behalen, en is benieuwd naar het antwoord op die vraag,

De heer Stam (Volt) vraagt of hij goed begrijpt dat D66 betoogt dat het vergroten van het aantal alcoholserverende plekken kan leiden tot een afname van het gebruik van alcohol.

Mevrouw Stylianou (D66) antwoordt bevestigend.

De heer Stam (Volt) vraagt of D66 daarmee niet lijnrecht ingaat tegen het advies van Trimbos om de toegankelijkheid van alcohol juist te beperken.

Mevrouw Stylianou (D66) begrijpt de reactie van Volt. Voor mensen met een verslaving of gevoeligheid voor een verslaving is dat inderdaad lastig. Maar er is ook een hele grote groep die hierbij wordt gemist. Dat is de groep 18plus die vaak overmatig of gewoon meedrinken. Daar helpt het bij als er een breed en divers nachtaanbod is. Dat werd in de RIB over de Nachtvisie herkend door programmamakers en mensen die in het nachtleven werken.

De heer Stam (Volt) vraagt of D66 het ermee eens is dat, als er wordt gesproken over het terugdringen van het alcoholgebruik, er meer gewicht zou moeten worden geven aan de adviezen van Trimbos, vooral als die lijnrecht ingaan tegen de subjectieve ervaringen van de vriendengroep.

Mevrouw Stylianou (D66) antwoordt dat zij ook heeft aangegeven dat zij helemaal achter het plan staat dat nu voorligt. Daar staan heel veel oplossingen in die bijdragen aan de doelen. D66 wil daar een invalshoek aan toevoegen die niet alleen voor haar eigen vriendengroep zijn. Dat weet zij zeker.

De voorzitter geeft het woord aan de ChristenUnie.

De heer Van Bergen (CU) is in grote lijn tevreden met het document dat voorligt. Alcohol wordt te vaak als vanzelfsprekendheid gezien terwijl er vaak sprake is van veel maatschappelijke en persoonlijke kosten. Niet alleen financieel, maar ook in lichaam en geest. De CU is blij met de meeste cijfers zoals ze in dit document staan en hoopt dat de trend zal worden voortgezet. Een uitzondering hierop is subdoel 1^E: de naleving van alcoholverkoop aan minderjarigen. Dit doel is bij lange na niet gehaald en dit is zorgelijk. De oplossing voor de periode die voor ons ligt wordt gezocht in de samenwerking met de Stichting NIX18. Onderbouwing voor de aannahme waarom deze samenwerking wel succes zal hebben kon de CU echter niet helemaal doorgronden. Aan de wethouder wordt gevraagd om die zorgen weg te nemen. Dezelfde vraag heeft CU over het gegeven dat men maar moeilijk grip krijgt op de verkoop aan mensen in kennelijke staat van dronkenschap. Daarin zou een samenwerking met de Centraal Bureau Levensmiddelen-pilot soelaas moeten bieden. Ook daar hoopt CU op een nadere toelichting van de wethouder. De heer Van Bergen geeft aan dat tijdens de RIB door de ambtenarij gepleit voor een integrale aanpak van overmatig alcoholgebruik. Een prachtige kans hiervoor presenteerde zichzelf toen vorige maand de Nachtvisie werd gepubliceerd. In dit document staat echter nauwelijks iets over de gevaren van alcohol. We moeten het doen met de zin "of middelen gebruiken tot gezondheidsproblemen leidt is afhankelijk van meerdere factoren". CU vraagt of de wethouder het met hen eens is dat dit wel heel eufemistisch is uitgedrukt, ook gelet op de risico's van alcohol zoals genoemd op pagina 4 van het Preventie- en handavingsplan. Verder vraagt de CU of het college bereid is om de integrale aanpak ook in de beleidsstukken op te nemen. Tot slot kaart de heer Van Bergen een persoonlijke noot aan. Er is te lezen dat het moeilijk is om te controleren bij studentenverenigingen. Daarom gaan meerdere organisaties jaarlijks om tafel met de besturen hiervan. De heer Van Bergen was enkele jaren geleden voorzitter van een gezelligheidsvereniging en heb in die tijd niet één van de organisaties die genoemd werd gezien of

gesproken. Hij wil de wethouder meegeven dat het goed is om er scherp op toe te zien dat echt alle studentenverenigingen worden bereikt.

De voorzitter geeft het woord aan de VVD.

5 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vindt het plan helder. Alcoholverslaving is van alle verslavingen de meest hardnekkige en het meest onzichtbaar. Voor de VVD ligt grens als anderen, die in de groei naar volwassenheid zijn, er last van hebben. Met 'anderen' bedoelt de VVD het ongeboren kind, en kinderen die moeten leven met een opvoeder die aan de drank is, en jongeren die hun vlucht zoeken in de drank omdat dat stoer is maar tegelijkertijd ook verdovend tegen de pijn en het verdriet die er zit. Daarom steunt de VVD het Preventie- en handhavingsplan, maar heeft wel enkele aandachtspunten. De VVD draagt de peer-to-peer-benadering van studenten een warm hart toe. Mevrouw Ramakers heeft opgemerkt dat er bij MBO-studenten veel 'gebruikers' zijn, en vraagt hoe het zit met de voorlichting op het MBO-onderwijs. Zij vraagt de wethouder of het niet verstandig is om dit meer te intensiveren. Verder vraagt zij naar de rol van de JGZ in de signalering en preventie, en informeert zij of daar een ontwikkeling naar meer intensivering in mogelijk is.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

20 **Mevrouw Barelds** (CDA) geeft aan dat het CDA blij is met het raadsvoorstel dat voorligt. Zij lezen een integraal plan dat groepen van alle leeftijdscategorieën in hun eigen context aanspreekt op alcoholgebruik, maar het CDA heeft ook vragen. Het voorstel is gebaseerd op de landelijke doelstelling, en daarmee rijst bij het CDA de vraag of het beleid wel echt gericht is op Utrecht. We kunnen van alles een beetje doen, maar wat is de prioritering? Daarnaast kwam in de evaluatie naar voren dat niet alle doelstellingen zijn gehaald. Dat vindt het CDA jammer. Het CDA pleit daarom voor monitoring en een tussentijdse update over twee jaar, zodat de raad inzicht krijgt op waarom de doelen niet worden gehaald. Zij vraagt welke ruimte de wethouder hiervoor ziet. 25 Verder vraagt het CDA aan de wethouder of er ook een inspanningsverplichting kan worden opgenomen, bijvoorbeeld op hoeveel scholen willen we jaarlijks minimaal voorlichting geven. Verder pleit het CDA ervoor om vooral in te zetten op interventies die bewezen effectief zijn. Deze worden aangereikt door de database van het RIVM, van het Centrum Gezond Leven. Ook is er een zogenaamde brede SPUK-regeling waar landelijke gelden beschikbaar zijn voor gemeenten voor gezondheidsbevordering. Zij vraagt of de wethouder hiervan op de hoogte is, en in hoeverre de gemeente hier al gebruik van maakt. En tenslotte ondersteuning te vragen van de VVD over de MBO-voorlichting.

35 **De heer Stam** (Volt) is blij dat het CDA een inspanningsverplichting wil toevoegen. Hij vraagt hoe het CDA aankijkt tegen de inspanningsdoelstelling die Volt voorstelde in het kader van de testkoperinspecties.

Mevrouw Barelds (CDA) antwoordt dat het CDA zich daarin kan vinden.

De voorzitter vraagt of de wethouder meteen door wil gaan met de beantwoording van de vragen.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hij voor een aantal vragen iets meer tijd nodig heeft.

De voorzitter besluit te schorsen tot 22:35 uur.

40 - Schorsing -

De voorzitter heropent de commissievergadering en geeft het woord aan de wethouder.

45 **De wethouder** dankt de commissie voor het feit dat zij vrij breed aangeven dat het in de basis een goed plan is. Hij merkt op dat het bijzonder is dat wordt gevraagd om het beperken van alcohol in de openbare ruimte, bij sport of bij het uitgaan terwijl twintig jaar geleden de sigaretten nog op tafel stonden. Deze vooruitgang wordt opgemerkt. Hij begint met de suggestie van GroenLinks om minder alcohol te gebruiken bij gemeentelijke bijeenkomsten. De wethouder is het eens met de voorbeeldfunctie die aangestipt werd. Hij zegt toe dat de alcoholische dranken niet meer actief zullen worden rondgebracht. Voor een aantal

bijeenkomsten zou het ook prima zijn als er überhaupt geen alcohol wordt geschonken. Hij wijst er op dat de raad hier zelf ook iets in kan betekenen.

Op de vraag hoe de wethouders zich verhouden tot alcohol antwoordt de wethouder dat elke collega dat voor zichzelf moet bepalen. Zo heeft wethouder Eerenberg zelf een paar keer meegedaan met Ik Pas. Hij geeft de suggesties over het ambt van wethouderschap en de foto's doorgeven aan collega's.

Hij geeft vervolgens aan met wethouder Oosters te gaan spreken over sportverenigingen. Daarbij kan hij niet in dit debat toezeggen dat ze de alcoholreclames bij sportverenigingen gaan weghalen want daar zit ook een andere kant aan, namelijk het geld. Maar het is wel goed om het gesprek eens te voeren. Sportverenigingen zetten hier zelf ook serieuze stappen in, misschien minder in de kant van de reclame maar door op momenten dat er én jeugd én het eerste elftal speelt toch geen alcohol in de kantine te schenken. Steeds meer sportverenigingen committeren zich daaraan.

Hij gaat ook met de wethouder in gesprek over de Nachtvisie. Hij citeert uit het concept: "Uitgaan gaat vaak gepaard met middelengebruik, met name alcohol is favoriet in de nachtcultuur.

Daarnaast komt het gebruik van cannabis, xtc, cocaïne en amfetamine geregeld voor. Het afgelopen jaar is het gebruik van sterke drank en harddrugs in de privésfeer toegenomen." Er staan inderdaad iets te weinig uitroeptekens bij de vraag of dat tot gezondheidsrisico's leidt. In de Nachtvisie staat ook dat er fris-feesten worden georganiseerd. Ook de diversiteit van het aanbod is in die zin ook onderdeel van de Nachtvisie.

Met collega Oosters zal hij het ook hebben over de 'salsa-subsidie', waarbij wordt gevraagd of er iets aan het aanbod in het nachtleven gedaan kan worden waardoor de prikkel om de saaiheid weg te drinken eraf wordt gehaald. Dat vindt de wethouder een heel creatieve insteek. De vraag is ook of de uitbater daar altijd aan moet toegeven en moet blijven doorschenken.

Vervolgens stipt de wethouder een aantal suggesties met een financiële component aan. Er kan meer voorlichting op het MBO worden gegeven, maar dat betekent dat dat minder op het VO zal gebeuren. Als de raad daar een extra ambitie op wil is er structureel ongeveer 100.000 euro nodig.

Op de vraag wat er nodig is om de 1800 verkooppunten jaarlijks te bezoeken antwoordt de wethouder dat er dan een team nodig is van bevoegd toezichthouder en een mystery kid. Daarvoor is 360.000 euro per jaar nodig. Dat is niet beschikbaar binnen de volksgezondheidsbegroting, dus daarin zal de raad een keuze moeten maken.

De heer Stam (Volt) geeft aan dat het hem niet om alle 1800 verkooppunten gaat, maar vooral om de supermarkten en horecagelegenheden. Hij vraagt welke impact dat heeft op het bedrag.

De wethouder hoopt dat hij aan het eind van het debat het antwoord weet. Zo niet, dan zal hij de vraag schriftelijk beantwoorden.

Hij gaat verder met de beantwoording van vragen over de reclameuitingen. Daarover zal hij in gesprek gaan met wethouder Schilderman. De brief die zij reeds heeft toegezegd is bijna af. De wethouder zegt toe in die brief de juridische mogelijkheden toe te voegen om strenger dan landelijk te zijn in het toestaan van alcoholreclames. Mocht dat niet lukken dan zal de wethouder hier een losse brief over sturen.

Mevrouw Assen (PvdA) dacht dat alcohol sowieso al opgenomen zou zijn in die brief.

De wethouder geeft aan dat hij niet weet hoe die brief eruit ziet en of dat erin staat.

Hij gaat verder met de beantwoording van de vraag over de drempel voor het aankloppen bij Jellinek voor eenpersoonshuishoudens. De wethouder gaat ervan uit dat het doorgaans mensen zijn die vrienden of collega's hebben die dit kunnen signaleren. Ook de huisarts hebben die signaleringsfunctie. Bovendien bestaan er online tools die heel laagdrempelig het probleem kunnen signaleren.

Mevrouw de Vries (Partij voor de Dieren) geeft aan of de wethouder herkent dat als je alleen woont, er echt een probleem zit in het herkennen van een alcoholprobleem.

De wethouder antwoordt dat hij dat herkent maar dat hij verwacht dat de meeste mensen vrienden of collega's hebben die dit kunnen herkennen. Via de online tools kunnen mensen ook zichzelf toetsen op overmatig alcoholgebruik.

5 **Mevrouw de Vries** (Partij voor de Dieren) vraagt zich af of zo'n online tool dan wel helpt. Ze geeft aan dat ze het niet helemaal met de wethouder eens is dat mensen dat zelf door zouden hebben. Dat is juist het probleem. Ze vraagt of de wethouder dat niet herkent.

10 **De wethouder** antwoordt dat hij dat herkent. Als mensen alleen wonen valt de signaleringsfunctie van een huisgenoot weg, maar er zijn nog heel veel andere plekken waar wel signalering plaats kan vinden. De gemeente heeft de taak om de toegang tot voorzieningen vervolgens laagdrempelig te maken.

Hij vervolgt zijn beantwoording door de cultuur-sensitiviteit aan te stippen. Dit staat niet in het beleid. Er zijn verschillende organisaties die hierin actief zijn, zoals Krachtwijken. Ook bij de voorlichting op scholen wordt hier rekening mee gehouden. Het is simpelweg niet opgeschreven niet in het beleid.

15 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) vraagt of het nog wordt opgeschreven in het plan.

De wethouder antwoordt dat hij hoopte dat zijn reactie voldoende zou zijn, omdat het aanpassen van het plan een hele procedure omvat. Als er bij een meerderheid van de commissie behoefte bestaat om het stuk er op aan te passen, dan zal dat gebeuren.

20 Hij gaat in op de vraag over voldoende slagkracht bij partijen. Het beeld dat hij heeft is dat het wel zo is bij de opdracht die nu wordt verstrekt. Als er meer gewenst is dan kan het niet zonder extra middelen. Binnen de kaders die er nu zijn gaat dat goed, ook omdat er heel veel expertise bij die partijen zit.

25 Of er wat extra's kan gebeuren bij vroegsignalering bij volwassenen antwoordt de wethouder dat er via de SPUK-gelden komt er de komende drie jaar 40.000 euro extra, specifiek hiervoor. Dat zou hieraan besteed kunnen worden.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de wethouder iets concreter kan maken waar dat geld dan naar toe gaat.

30 **De wethouder** antwoordt dat het zover nog niet is. Hij schat in dat het het meest efficiënt is in te zetten door het als extra subsidie in te zetten bij een partij waar nu al mee samengewerkt wordt, zodat er een extra stap gezet kan worden.

Hij gaat vervolgens in op het gelijktrekken met de Nota Volksgezondheid en zegt dat dat precies de reden is dat dit Preventieplan zo'n gekke looptijd heeft. Dat is nu één keer nodig, zodat het daarna in de pas loopt met de Nota Volksgezondheid.

35 **De heer Stam** (Volt) begrijpt het antwoord niet helemaal. De Nota Volksgezondheid komt over een paar maanden, waarom kan het PHP daar niet mee?

De wethouder antwoordt dat er een wettelijke taak is om dit preventieplan te maken. Daar zijn we ook al te laat mee. De Nota Volksgezondheid komt pas over een half à driekwart jaar. Daarom is gekozen voor een langere looptijd voor het alcoholpreventieplan en daarna meelopen met de Nota Volksgezondheid.

40 Hij vraagt naar een toelichting op de vraag naar de reflectie op de doelstellingen in het plan in plaats van op het beleid.

45 **De heer Stam** (Volt) antwoordt dat hij bedoelde dat in de brief wel staat dat bijvoorbeeld dit percentage niet is wat we hadden gewild, en dat is jammer, maar niet dat vervolgens wordt geconcludeerd dat het beleid niet zo effectief is en aangepast zal worden. Hij mist de relatie met veranderingen in het beleid.

De wethouder antwoordt dat de raad jaarlijks een brief van het college ontvangt over de handhavingsacties die hebben plaatsgevonden. Hij zegt toe dat die jaarlijkse brief wordt verrijkt met het preventieplan. Daarbij wordt niet alleen naar de cijfers gekeken maar ook naar de inspanning die is gepleegd.

5 Hij vervolgt met de vraag of NIX18 wel zo effectief is. De norm over alcoholgebruik is aan het verschuiven, maar NIX18 is geen knop die kan worden ingedrukt waarna iedereen zich er aan houdt. Het gaat dus om én gezondheidspreventie én regelgeving én handhaving. Die drie dingen samen maken het effectief. Er kan nog gewerkt worden aan de pakkans door meer handhaving, en aan de kans van normstelling en preventie. Dat laatste begint verrassend jong, niet alleen bij
10 pubers maar ook kinderen op peuterleeftijd ervaren normen bij hun ouders. Het consultatiebureau is daarbij een belangrijke ingang. Dat is ook opgenomen in de standaardwerkwijze van het consultatiebureau. Er wordt bij het intakegesprek met ouders gevraagd naar middelengebruik. Op de vraag of het Utrechts beleid of landelijk beleid is antwoordt de wethouder dat het zeker Utrechts beleid is, dat erg lijkt op het landelijk beleid. Dat komt omdat veel van de doelstellingen uit landelijke akkoorden zijn overgenomen, de invulling ervan is echt Utrechts. Wat Utrecht bijvoorbeeld anders doet is dat er niet zozeer op schoolbezoeken wordt gestuurd, maar dat ervoor wordt gezorgd dat docenten hier handelingsbekwaam op zijn.
15 De SPUK-gelden zijn bekend. Met zijn VNG-pet op voert de wethouder de landelijke onderhandelingen met het kabinet hierover. Komende week wordt de eerste aanvraag ingediend bij het rijk. Er wordt ingezet op een maximale aanvraag.
20

Mevrouw Barelds (CDA) vraagt of het klopt dat de wethouder een kleine evaluatie wil doen, en dat er wordt gestreefd naar zoveel mogelijk docenten die voorlichting kunnen geven, en dat er enigszins een inspanningsverplichting in zit. Ze vraagt de wethouder of hij kan toezeggen dat daar de inspanningsverplichting dan in zit.

25 **De wethouder** zegt dat toe, en zal aan Jellinek vragen om bij te houden hoeveel docenten bereikt zijn.

Hij vervolgt de beantwoording door in te gaan op de vraag over de studenten- of gezelligheidsvereniging. Hij neemt de handschoen van de CU op om er geen te vergeten. Hij meldt dat het normaliseren van middelengebruik erg leeft onder studenten.

30 **De voorzitter** vraagt naar gemiste vragen.

Mevrouw Assen (PvdA) meldt dat de wethouder niet op blurring is ingegaan.

De heer Stam (Volt) vraagt of de wethouder nog wil ingaan op het verwerken van de gevolgen van corona in het beleid.

35 **De wethouder** geeft aan dat blurring het toevoegen van alcoholverkooppunten is. Dat doet het gebruik van alcohol stijgen. Aan de andere kant, de economische kant, maakt een breder aanbod de onderneming interessanter. Dat levert vaak leuke nieuwe bedrijfjes op. Blurring heeft echt twee kanten.

Mevrouw Assen (PvdA) hoort niet dat de wethouder zegt dat vanuit volksgezondheidsoogpunt dat dat niet wordt toegestaan.

40 **De wethouder** verwijst naar landelijke regelgeving. Als blurring landelijk gezien wordt toegestaan ziet hij weinig instrumenten om het lokaal niet toe te staan.

Voor wat betreft de coronavraag geeft de wethouder aan dat hij hoort dat met name bij jongeren van 16 tot 23 jaar alle remmen los gingen toen de coronamaatregelen weer wat los gelaten werden. Hij hoort dat dat de laatste tijd wel weer wat begint te normaliseren. Er zijn in coronatijd veel vormen van huisfeestjes ontstaan als alternatief voor het bezoek aan de kroeg. Daar is heel breed middelengebruik aan de orde. Veel jongeren zullen deze huisfeestjes erin houden hoewel dat wel langzaam minder wordt. Ook dit schuift weer naar het normale. Tijdens de lockdowns is er ook in gezinnen met jonge kinderen meer alcohol gedronken, omdat het thuis toch gezellig moest
45

zijn. Dat heeft bij jonge kinderen een beeld gecreëerd, waar we gelukkig 16 jaar de tijd voor hebben om dat er weer uit te krijgen.

De voorzitter vraagt of er vragen zijn voor de tweede termijn. Hij geeft het woord aan de Partij voor de Dieren.

- 5 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) is blij te horen dat er iets gedaan gaat worden met een verbod op alcoholreclame. Zij had gevraagd om dit op te nemen in de hoofddoelstellingen van het plan. Ze bekijkt nog of ze daartoe met een voorstel zal komen. Ze raagt of dit in de raad behandeld zal worden voordat de brief komt.

- 10 **De voorzitter** geeft aan dat het een raadsvoorstel is, dus dat het sowieso in de raad komt. De brief zal vast heel snel komen dus hij verwacht dat dit niet in de raad is voordat de brief er is.

Mevrouw Assen (PvdA) zegt dat ze ambtelijk gaat checken hoe het zit met blurring, want anders zou ze daar mogelijk wel met iets willen komen. Ze vraagt zich verder af of de wethouder een terugkoppeling aan de raad wil verzorgen over de actie met de wethouder Sport.

De voorzitter geeft de wethouder het woord.

- 15 **De wethouder** geeft aan dat hij op alle acties die in dit debat aan de orde zijn geweest in de brief terugkomt. De brief van wethouder Schilderman is 4 april in het college.

Lijst met toezeggingen

- 20 - **Agendapunt 8. Standplaatsenbeleid**
- Wethouder Schilderman stuurt een brief, die een uitwerking is van een gesprek die de gemeente heeft met de branchevereniging, juristen van de standplaatshouders, een externe jurist en de juristen van de gemeente. Hierin geeft het college aan wat zo veel mogelijk criteria zijn die we kunnen bedenken en op basis daarvan kijken wat juridisch mogelijk is. Het gaat om criteria binnen en buiten de APV en of er buiten de APV dan beleid gemaakt kan worden en regelgeving kan komen.
- 25 In de brief gaat het college ook in op branchering en welke mogelijkheden hier juridisch zijn. En het college gaat in op dat we het probleem op dezelfde wijze vast hebben.